

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1082
22. IX 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

СХВАТИ, УЈАЧЕ,
ДА ЖИВИМО У
МОДЕРНО ДОБА!
ОВО НИЈЕ 5. ВЕК
6. ВЕК!

ДИКАНЕ ДРАГИ,
САМО ДА ВИДИШ МОЈ
ОСМОКОПИТНИ
"ФИГУАР" (2 КС) НА
ПРЕДЊУ ВУЧУ!

ОСВЕСТИ СЕ,
ТВРДА ГЛАВО
СЛОВЕНСКА!
ЗАР ДА ТЕ ОНА
ЗАЛУДИ ТОМ
ВИЗАНТИЈСКОМ
МАНИЈОМ
БРЗИХ
КОЛА?!

ПРАЊЕ,
ПОДМАЗИВАЊЕ И
ТИМАРЕЊЕ

КОЊО-
МЕХАНИЧАР

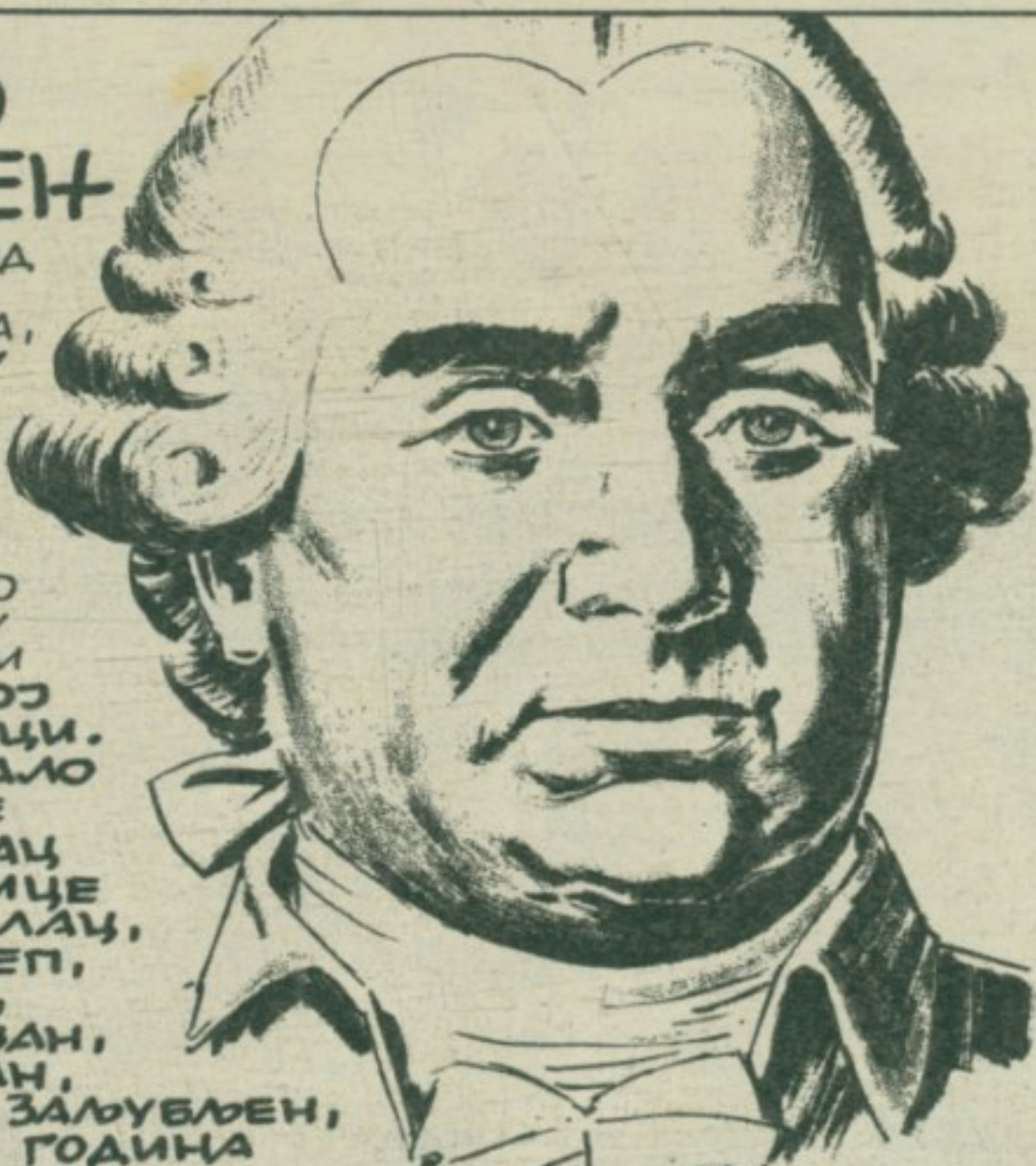

Ripley

Веровати или не!

ГРОФ Д' ВЕРЖЕН

ДОБИО JE OД
МАРКИЗА
Д' ПИЖЕГИРА,
ФРАНЦУСКОГ
АМБАСАДОРА
У
ПОРТУГАЛУ,
ШИФРОВАНЕ
ПОТПУНЕ
ПОДАТКЕ О
АЛФОНСУ
Д' АНГЕХИ
НА ЈЕДНОЈ
ПОСЕТНИЦИ.
ТУ ЈЕ СТАЈАЛО
ДА ЈЕ
ДОНОСИЛАЦ
ПОСЕТНИЦЕ
ПОРТУГАЛЦА,
ДА ЈЕ ЛЕП,
БОГАТ,
ПОШТОВАН,
ЧАСТАН,
ОБРАЗОВАН, ЗАЉУБЉЕН,
ДА ИМА 45 ГОДИНА
И ДА ЈЕ БИВШИ
ВОЈНИК.
ОБЛИК ПОСЕТНИЦЕ,
ШИРИНА ЊЕНЕ ИВИЦЕ,
СУЊОКРЕТ И
МАЛИ КРУГОВИ —
СВЕ ЈЕ ТО ИМАЛО
СВОЈЕ
ТАЈНО ЗНАЧЕЊЕ.

ГЛАВНА КАТЕДРАЛА

У ВАЛЕНСИЈИ (ШПАНИЈА)
САГРАЂЕНА ЈЕ ПРВОБИТНО КАО
ХРАМ БОГИЊЕ ДИЈАНЕ
А ТАКОЂЕ ЈЕ ГОДИНАМА
СЛУЖИЛА КАО
ЏАМИЈА.

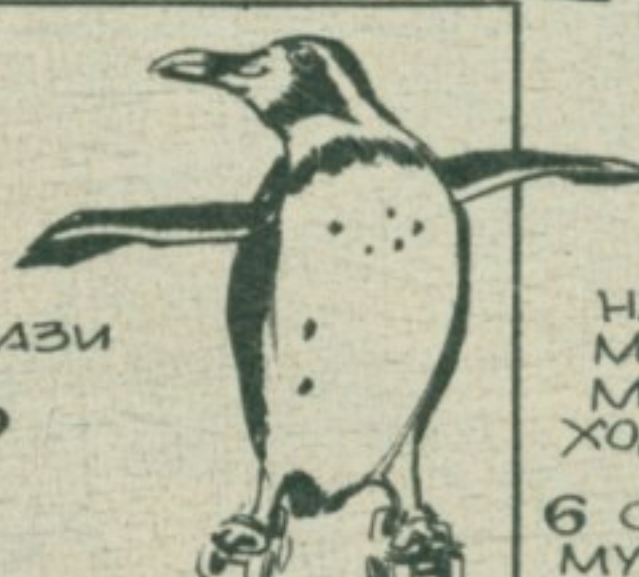

НАЈНЕОБИЧНИЈА ГЛУМИЦА У ИСТОРИЈИ

МАРГАРЕТ КАТЛИНГ (1722—1772)
ПОСТАЛА ЈЕ ГЛУМИЦА У
ЈЕДНОМ ЛОНДОНСКОМ
ПОЗОРИШТУ И ИСТАКАЛА СЕ
ИЗВАНРЕДНОМ ДИКЦИЈОМ
МАДА ЈЕ РОЂЕНА
БЕЗ ЈЕЗИКА.

ПИНГВИН РОЛИ

ИЗ ЗООЛОШКОГ ВРТА
У САН ДИЈЕГУ
(КАЛИФОРНИЈА)
ТОЛИКО СЕ ДОБРО СНАЛАЗИ
НА КОТУРАЉКАМА
ДА ЈЕ ЗВАНИЧНО
УЧЛАЊЕН
У ДРУШТВО
ВОЗАЧА РОЛШУА.

ЈЕДНА ЏИНОВСКА КОРЊАЧА

ИЗ ПОРТА
ЛУИСА,
НА ОСТРВУ
МАУРИЦИЈУ,
МОГЛА ЈЕ ДА
ХОДА НОСЕКИ
НА СЕБИ
6 ОДРАСЛИХ
МУШКАРАЦА.

ОВДЕ ЛЕЖЕ ТЕЛА А. И. Р. СМИТС
ОД КОЈИХ НИЈЕДНО НИЈЕ ЗНАЛО
ДА ПЛИВА.
ЊУ ЈЕ ПРОГУТАЛО ПЛАВО МОРЕ
А ЊЕГА ДЖУЛЕ.

ЕПИТАФ НА ЈЕДНОМ ГРОВУ У
МАРТАС ВАНЈАРДУ, (САД)

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у Јапану је пронађен хемиј-
ски препарат за конзервисање
убраног цвећа. Препарат се про-
даје у облику спреја који покри-
је цвет веома танком провидном
опном чиме се спречава губљење
течности из латица и лишћа.

● краљеви у старој Персији има-
ли су нарочите гласнике-тркаче
који су без тешкоћа и само с ма-
лим предасима могли да претрче
и по 30 километара. Стопала
ових тркача била су толико от-
врдла да су им нарочитим ексе-
рима прикивали за њих комаде
заштитне коже.

● у шведском граду Калмари
гради се најдужи мост у Евро-
пи. Мост ће бити широк 13 мета-
ра а дугачак више од 16 киломе-
тара. Конструкција моста почи-
ваће на 155 лукова чија ће висина
на оним местима где ће про-
лазити велики морски бродови
износити 36 метара.

● „дан без математике“ био је
уведен у једној школи у америч-
ком градићу Твесону. Ученицима
и наставницима било је тог дана
забрањено да било шта израчу-
навају, да користе часовнике и
календар и да имају било какве

везе с цифрама. Тај експеримент
је показао да је математика не-
опходна. Сами ученици брзо су
се уверили да се без математике
не може живети.

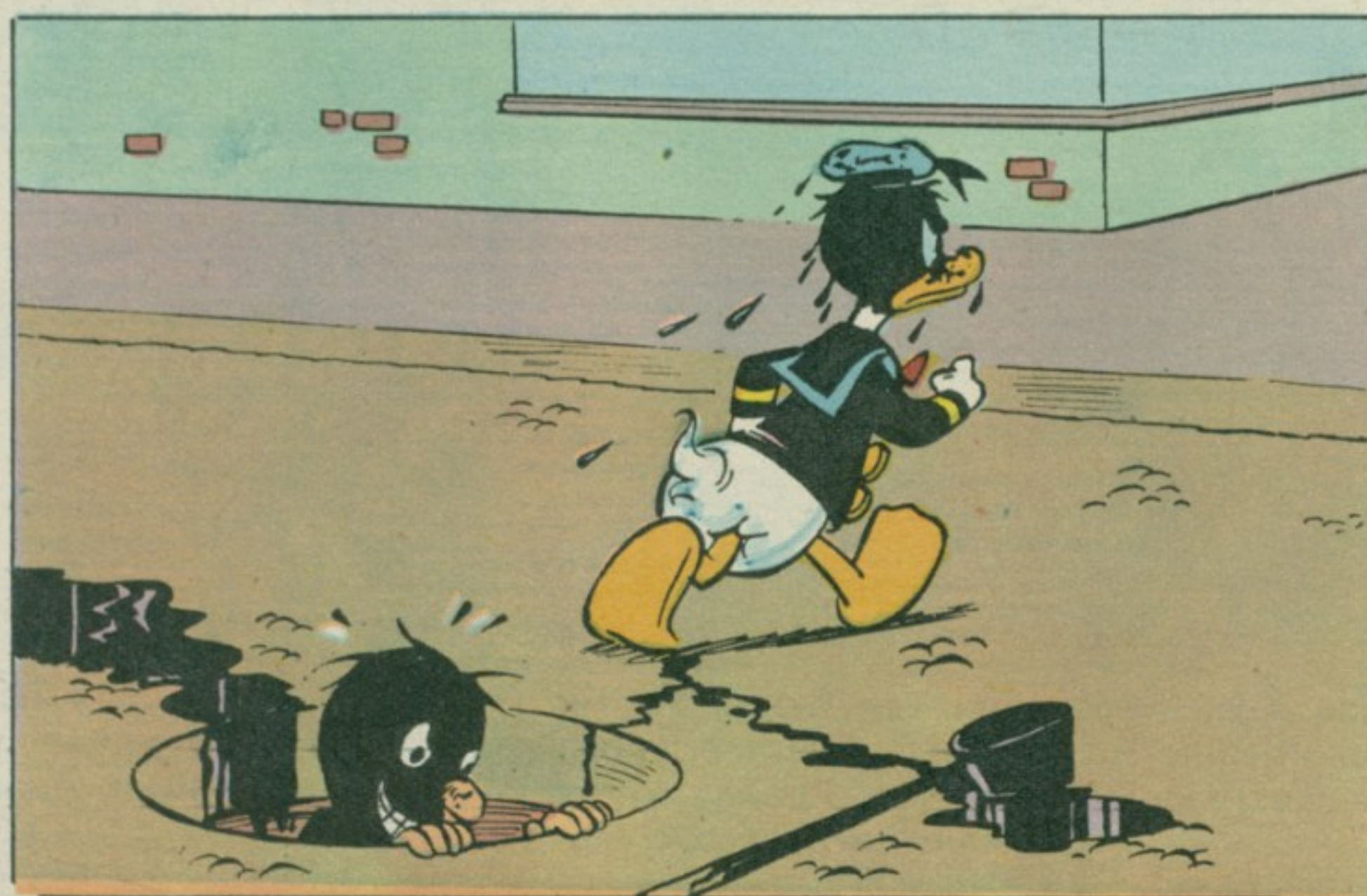
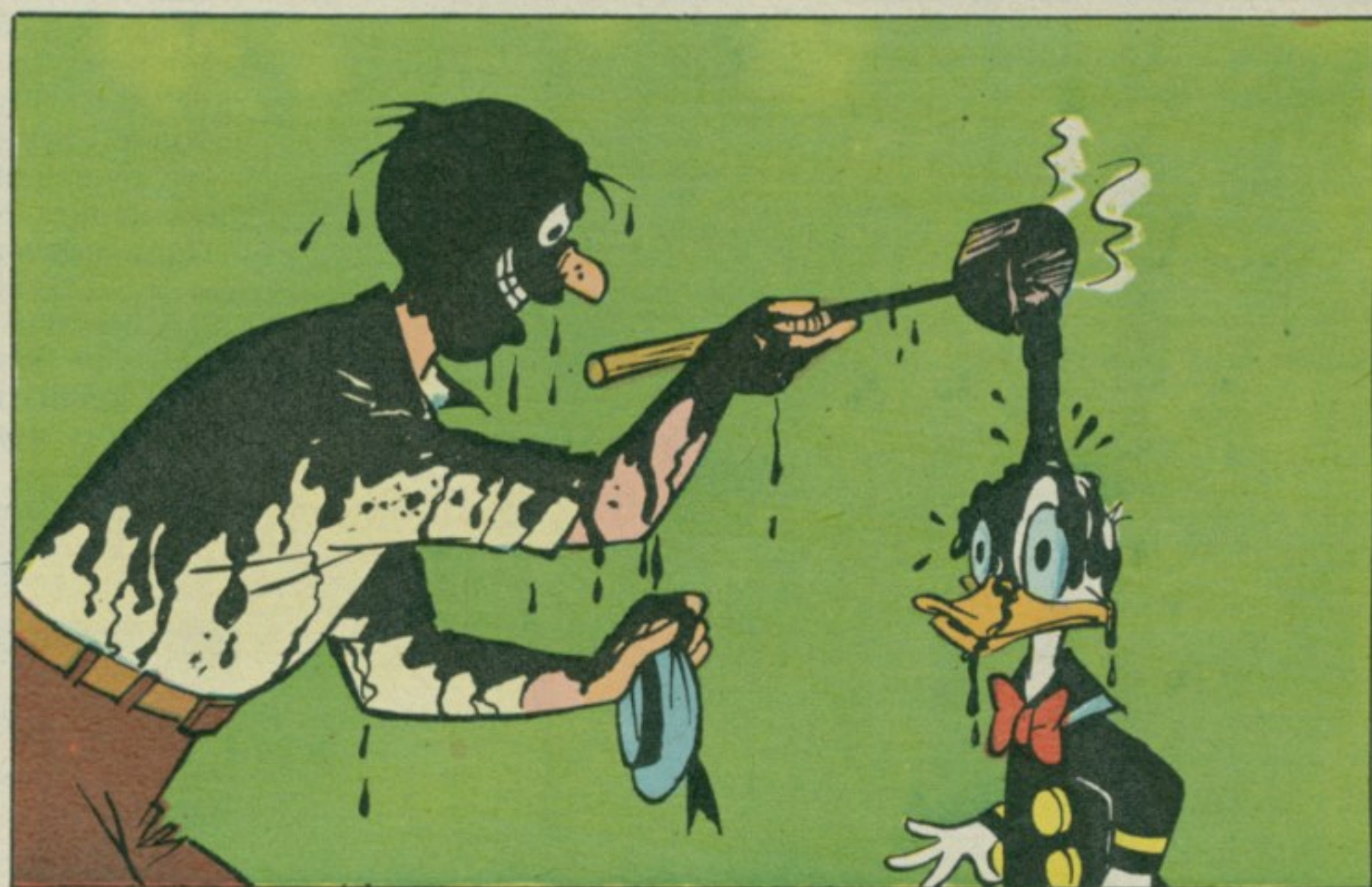
● у Сједињеним Америчким Др-
жавама преко 2 милиона људи
живи стално у аутомобилским
приколицама.

● зоолошки врт у Лос Анђелесу
узео је као чуваре дивљих звери
дванаест жена између 20 и 50 го-
дина. Досад су ту дужност обав-
љали искључиво мушкарци. По-
казало се, међутим, да животи-
ње више воле да се о њима ста-
рају жене: у њиховом присуству
и оне најдивљије постају крот-
ке и послушне.

● ученици колица Вајтбурн, у
енглеској грофовији Дарем, ство-
рили су нов језик, неку мешави-
ну старокелтског језика и еспе-
ранта којим говоре кад желе да
их родитељи не разумеју. Због
тога су њихови родитељи на јед-
ном заједничком састанку од-
лучили да проуче овај језик:
нашли су једног „издајника“ ме-
ђу ђацима који им сваке вечери
држи часове.

Крстарећи крајњим југом Африке ловац луталица Адам Рендерс једног дана 1858. набасао је у цунглама Јужне Родезије на рушевине неког величанственог града. Најпре је на брегу угледао остатке тврђаве, затим „храм“ елипсоидног облика, ограђен зидовима без крова, и најзад рушевине у долини. Зидови су били огромни: високи десет а дебели пет метара, изграђени од великих камених блокова

сиве боје, са понеким црним каменом као украсом.

Нигде никакав натпис или цртеж који би говорио о пореклу рушевина.

Машџа рагу

Није прошло дуго а за проналазак брбљивог ловца знала је цела Европа. Почела су разноразна нагађања око тога ко их је саградио. Домороци свакако нису —

Бина Лопобриџа као краљица од Сабе. Соломона је играо Јул Бринер. Филм „Соломон и краљица од Сабe“ инспирисан је истинитим догађајима.

РУДНИЦИ ЦАРА

— био је први закључак — јер околна племена и данас живе у колибама од земље и сламе. Можда је те споменике културе оставила нека непозната бела цивилизација? Или је то дело неке потпуно непознате расе? Кад је у близини града откривен напуштени рудник, оживеле су приче о цару Соломону који је злато добијао негде на југу Африке. Јесу ли то остаци града који је он подигао?

Док су научници збуњени оклевали, према Африци су нагрнули свакојаки авантуристи у потери за златом. Једни су се бацили на стара окна а други почели да чеprкају по рушевинама. Терен се показао заиста богат. Тако је извесни Џон Нил, заједно с двојицом сумњивих трговаца из Јоханесбурга, прекопавајући рушевине, гробове и околину, успео да сакупи око 15 килограма обрађеног злата! Наравно, они су све то брже-боље претопили у полуге и продали. Оно што их није интересовало једноставно су бацили на ђубре: керамику, предмете од меког камена, маске.

Тек много година касније британске власти, које су пожуриле да присвоје ову богату област, сетиле су се да забране дивљачко прекопавање рушевина. Али, већ је била нанета огромна штета.

Први научник који је кренуо да испитује овај мртви град назван Зимбабве — што на језику Банту црнаца значи **камена кућа** — био је немачки геолог Валтер Маух. Кад је угледао рушевине Зимбабве на бре-

жуљку, учинило му се да види копију Соломоновог храма на брду Моријах у Јерусалиму. Ту се његова бујна машта није зауставила: у рушевинама у долини препознао је копију палате у којој су провели неко време заједно краљица од Сабe и Соломон!

Тринаест година после Маухових истраживања појавила се једна књига која је постигла фантастичан успех — „Рудници цара Соломона“ Хенрија Хагарда. Овај писац имао је прилике да сретне авантуристу Рендерса и чује од њега и најситније детаље тако да је, мада сам није тамо ни крочио, описао град Зимбабве тачно онако како он заиста изгледа. За Хагарда, који је поверовао и Мауху, мртви град у који допевају његови јунаци није ништа друго него легендарни Офир из Библије из кога је цар Соломон набављао злато.

Шта је од тога било истина а шта плод маште?

Даља озбиљнија проучавања показала су да Рендерс није пронашао ништа ново и да су за овај град знали још раније Арабљани и Португалци а што се рудника злата тиче њих су користили стари Египћани још пре 35 векова!

Жена фараон

Негде око 1500. године пре н. е, мада то древни закони ове земље нису дозвољава-

ли, на египатски престо села је једна жена, кћер Тутмоса I Хатчепсут. Њен једини уступак противницима састојао се у томе што је као и сви Египћани тог доба, носила кратку сукњицу а за пријеме је још лепила и шиљату брадицу! Била је способна и вешт владар и добро знала да су јој свештеници најопаснији непријатељи. Управо због њих је и организовала прву научноистраживачку експедицију на свету.

Да би придобила жреце, који су оскудевали у миришљавим смолама неопходним при обредима Хатчепсут је одлучила: послаће своју експедицију на југ у неку магловиту земљу коју су називали Пунт из које је Египат до тада, преко посредника, набављао ове смоле. Царица, наравно није опремала експедицију само због тога. Главни разлог било је злато које је овој амбициозној владарки било потребно јер је намеравала да подигне велелепан храм у Теби. Рудници у Нубији пресушили су, последњих 40 тона ископано је за њеног оца и Хатчепуст је била принуђена да пошаље своје људе на далек пут, у опасност и неизвесност.

Лично је надгледала градњу и опремање пет јаким бродова. План је предвиђао да њени вешти морепловци Црвеним морем прођу кроз теснац који се данас зове Баб ел Мандеб и изађу на Индијски океан одакле ће покушати да нађу ту тајанствену земљу Пунт.

На своме путу египатски

Чувени ловац Ален Квотерман, сер Хенри Кертис и капетан Џон Гуд у потрази за Хенријевим братом који је нестао тражећи златоносне руднике и сами доживљавају разне авантуре. Главну улогу у филму „Рудници цара Соломона“ играо је Стјуарт Гренџер.

РА СОЛОМОНА

Тајна мршбој прада на југу Африке чишавих сшо година није давала мира научницима. Решење је зајрејасило све

морепловци и истраживачи систематски су проучили обалу. Открили су острво Сокотру које је после њих први пут проучено у XX веку. Пронашли су Занзибар и острвље Мафија, стигли у Сомалију и Кенију. На ред је дошла Тангањика и најзад су допловили до ушћа велике реке — била је то Замбези. Ту, 8000 километара од места из ког су кренули, почињао је легендарни Пунт који до тада нико од њих није видео.

Како су се даље развијали догађаји може се лако пратити по сликама у храму Деир ел Бахари који је Хатчепсут подигла од злата добивеног из ове експедиције. Владар ове далеке земље Пахиру дочекао их је пријатељски. Он је био снажан, мишићав ратник са бумерангом у руци и бодежом за пасом, око врата му је висно тежак златан ланац а око десне ноге неколико гривни украшених драгим камењем. Његова жена Ати била је права лепотица.

Египћани су монели богате дарове: хлеб, пиво, вино, месо, поврће, воће. Пахиру им је узвратио још богатијим поклонима: дао им је 31 дрво од ког се добија смола за обреде, слонову кост, абоносовину, злато,

антимон у праху који су Египћанке употребљавале за шминкање, затим мајмуне, расне хртове, коже од леопарда, робове.

Кад је Хатчепсут видела колико су злата донели њени поморци, у Пунт су кренуле нове екипе. Почело се са систематским радом. Отворена су подземна рудничка окна у којима су хиљаде рудара радиле дан и ноћ, а за транспорт злата са грађена је лука на данашњој мозамбичкој обали у близини Софале.

Шта је природније него помислити да су Египћани, иначе чувени градитељи, та да подигли овај велелепни град. Па ипак, многи научници сматрали су да је овакав закључак брзоплет. Нити је начин градње био египатски, нити су предмети нађени у рушевинама личили на мисирску цивилизацију. Археолози су наставили да трагају за истином и правим доказима.

Чувена љубав

Поуздано се зна да су у област Зимбабве много после Хатчепсут стигли рудари је

врејског цара Соломона који је владао у X веку пре наше ере.

Историјски је утврђено да је он, пошто је средио земљу изнутра и осигурао јој мир са суседима, заједно с феничанским краљем Хирамом из Тира, организовао експедицију на југ Африке у град који су они звали Офир. Тамо је набавио огромну количину злата и захваљујући њему подигао прекарне храмове и палате у Јерусалиму.

О Соломону су се као ретко којој личности у историји још за живота испредале легенде: о његовој изванредној мудрости, моћи надзлим духовима, свезнању које је ишло дотле да је разумевао и животињски говор. Краљица од Сабје, која је владала богатом земљом у јужној Арабији, одлучила је да га посети и провери јесу ли ови гласови тачни. Са великом пратњом и даровима упутила се у Јерусалим. Пошто му је поставила нека загонетна питања и на сва добила мудар одговор, могла је задовољна да се врати. Али, нити се њој ишло натраг, нити је цар помишљао да је пусти, родила се љубав. (Из њихове везе, према легенди, потиче етиопијска династија). Кад су

једног дана морали да се раздвоје, Соломон је с богатим даровима испратио краљицу од Сабје у њену земљу.

Једна група научника заступала је идеју да су тајанствени град Зимбабве заједнички подигли рудари цара Соломона и сабејске краљице. Ова варијанта веома се свиђала широкој публици због романтике којом је била обавијена.

И они који су говорили о Пунту и они који су тврдили да је то Офир, сматрали су да су рушевине старе најмање бар 1500 година. Међутим, Африка је и овог пута крила изненађење за научнике. Утврђено је да ове величанствене рушевине није за собом оставио ниједан од ових древних народа. Сви су они овде заиста борабили али су долазили из једног јединог разлога, због злата, и трудити су се само да што више однесу. За собом нису оставили никаквог трага. Грађевине нису биле њихове. Али то је тек требало доказати.

Нешто сасвим друго

Први се археолог Крис Селус усудио да каже како су и сами Африканци били способни да подигну такве грађевине, поготово што су при руци имали изузетно погодан материјал. Како је он био одличан познавалац историје и културе ових области, археолози нису могли тек тако да одбаце његово мишљење. Почеле су жучне распре. 1905. године Британско научно друштво поверило је археологу Дејвиду Мек Иверу задатак да реши тајну ових чувених руина.

Мек Ивер се озбиљно и без предрасуда бацио на посао. Проучио је добро све предмете нађене у околини и самом граду и утврдио да се не могу довести у везу ни са једном познатом цивилизацијом! Главни закључак који се тицао старости рушевина изазвао је праву сензацију. Мек Ивер је све дотадашње идеје одбацио као бесмислене и тврдио да су грађевине много млађе него што се мислило

и да потичу из XIV и XV века наше ере!

Међутим, присталице библијске теорије никако се нису са тим мириле. Тачно четврт века касније, 1930, оно исто Британско друштво поново поверава тај задатак једном другом стручњаку, Џертруди Кетон-Томзон. После три године рада она објављује књигу „Култура Зимбабве“ која се и данас сматра најбољом у овој области.

Мек Ивер је могао бити задовољан, његове претпоставке о времену градње биле су исправне. По мишљењу Џертруде Томзон, које је она поткрепила чврстим доказима, грађевине Зимбабве подигли су Банту прици, за време Розви Бамбо династије. Место је било одлично изабрано: изузетно погодна клима, у околини огромна количина злата и камена погодног за градњу, тако да је убрзо постало богато трговачко насеље.

Домороци који су подигли овако величанствена здања уопште нису знали за писменост нити су имали нека већа техничка знања. Али они нипошто нису били варвари. Препуштени сами себи показали су се као ненадмашни градитељи. Толико да су збунили и најбоље европске археологе.

Како је и зашто град пропao а његово становништво заједно са својом културом заувек нестало, још се не зна јер досад нису пронађени готово никакви извори за појединости његове историје.

Уиљеник 14 не лаже

Ма колико били јаки докази које је прикупила Џертруда Томзон, и даље је било неповерљивих све док није пронађен поуздан начин за утврђивање старости предмета и материјала помоћу радиоактивног угљеника. Кад су помоћу њега испитане зидине Зимбабве резултати су били још сензационалнији: главно доба процвата градње ових зидина могло је бити тек негде средином XVIII века! Дакле, свега пре нешто више од 200 година!

Д. Е. 5

Зимбабве, улаз у елипсоидну палату мртвог града за који се дуго није знало ко га је подигао.

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

ЖЕЛЕО САМ ОСВЕТУ

У лето 1942, с непуних седам година, обрео сам се у Српском избегличком дому, скраћено СИД, у Смедереву. У дому је било неколико стотина деака и девојчица одвојених од родитеља — избеглица из Босне. Били смо смештени у некадашњим приземним карсарнама на узвишењу изнад Смедерева, званом Царина. Пре, јела главни, после јела полугладни, униформисани

или не уради што васпитачи оцене као прекршај — падале су батине!

Никада се није догодило да виновник неког таквог „злочина“ остане некажњен. Изгледа да је то и била главна брига већине васпитача, нешто као редован део посла, а неки су у томе баш и уживали. Једини изузетак била је, колико се сећам, нека госпођа Бавдек и право је чудо како се она нашла међу осталим васпитачима.

ДА САМ БИО МЛАЂИ,
ВЕРОВАТНО БИХ ЗАБО-
РАВИО ОВАЈ ДОГАЂАЈ;
ДА САМ БИО СТАРИЈИ,
МОЖДА БИХ СЕ УБИО!

су најавили ако се кривац не пријави сам у року од једног часа, деца су се уз кукњаву разбежала покушавајући да се негде сакрију јер је свима било јасно да ово неће бити уобичајен свакодневни начин кажњавања. Црна слутња се и обистинила! По истеку датог рока васпитачи су почели да нас хватају по дворишту, собама и другим просторијама као да смо звери и да нас убацују у трпезарију.

Премлаћени и њонжени

Унутра, покрај улаза, чекала је госпођа Мира и систематски, с уживањем, измачивала дршком од метле и ударала по децијим длановима, леђима, ногама. Чуло се само: „Пружи руку!“... Плач... Ударац... Јаук... „Другу!“... Ударац... Јаук... „Другу!“... и гласно ридање деце која су крвавих руку лежала по поду и превијала се. Ускоро је трпезарија била препуна испребијане деце. Тек предвече дошао је из града питамац Милисав Максимовић и признао да је он писао по зиду. Али, касно стиже на Косово Марко...

Од тренутка када сам сазнао за кажњавање, па све док ме нису привели у трпезарију очекивао сам да ће се догодити нешто што ће донети спасење, али је нада изневерила, као и обично. И ја сам се нашао у модрицама и пликовима на поду трпезарије. Оставили су нас тако премлаћене и понижене да лежимо и исплачемо се до миле воље.

Тада нисам имао ни седам година. Било је ту и старијих, а и млађих од мене. Да сам био млађи, вероватно бих заборавио овај догађај; да сам био старији, можда бих се убио! Желео сам тада само једно: да некако казним управу и васпитаче и да их наведем на кајање. Желео сам освету, али нисам био дорастао осветник. Пожелео сам да једном будем јачи од свих васпитача и свих тирана и да им вратим истом мером!

Милан Милановић,
Титово Ужице,
Хероја Јерковића 41
Хонорар: 250 н. д.

Унутра, крај улаза, чекала је госпођа Мира и дршком од метле с уживањем ударала...

и нумерисани. Ја сам носио регистарски број 121.

Једини изузећак

У овом дому телесне казне сматране су универзалним васпитним средством, нарочито батине, односно наизменично ударање прutom, штапом или каишем по испруженим децијим длановима. Ако се не зна напамет задана песмица или нека од две главне и четири свакодневне молитве, ако се застане у читању, ружно пише, нехотице проспе јело по столу, упрља, мокри у кревет, или било шта друго уради,

Батина је, према томе, било напретек и тешко је, поготово после толико година, издвојити неки посебан случај из мноштва других. Пам тим их као целину, као свој доживљај Рата, заједно с вашима у коси и одећу, шугом, гладовањем и непрестаном чежњом за завичајем и родбином. Из читавог тог кошмара ипак се у сећању издваја један случај масовног кажњавања, свакако због суровости, понижења и неправде.

Ишаран зид

Спавали смо у неколико соба, а хранили се у истој

великој трпезарији. Зидови у собама, ходницима, трпезарији, па чак и спољни, били су, ускоро по нашем доласку, ишарани и исписани. Управа дома одлучила је да окречи све просторије уз претходно саопштење питомцима да ће свако ко пише по зидовима бити најстроже кажњен.

Кречење је почело једне суботе, баш од трпезарије. Али, већ сутрадан, у недељу ујутру, откривено је да је неко писао и шарао по свеже омаланом зиду! Настао је прави лом. Истрага је трајала до подне а водили су је сви васпитачи. Међутим, без успеха. Нити је ко признао кривицу, нити се јавио неки очевидац. Управа је на крају одлучила да казни све пи-

томце — неколико стотина деце! За извршиоца су одредили васпитачицу госпођу Миру.

Уплашена одмаздом коју

НЕПРИЈАТНЕ УСПОМЕНЕ

Умољавају се старији читаоци Политикиног забавника да нам опишу батине које су неправедно или заслужено добили у детињству а које су до данас због нечега запамтили. Успомене треба написати на 3 до 5 куцаних страна на машини. Најзанимљивије ћемо објавити и хонорисати.

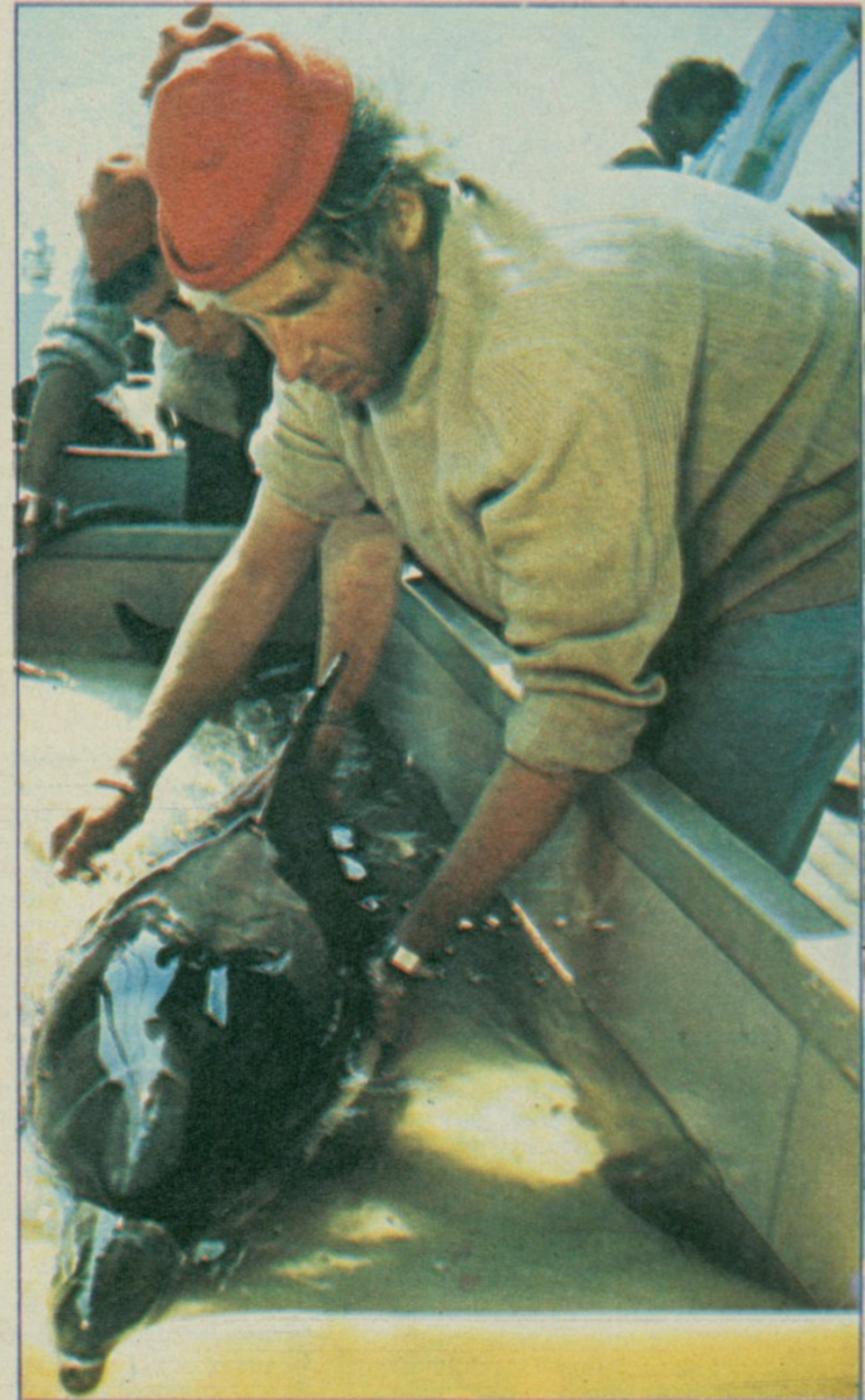
СВЕТ ТИШИНЕ

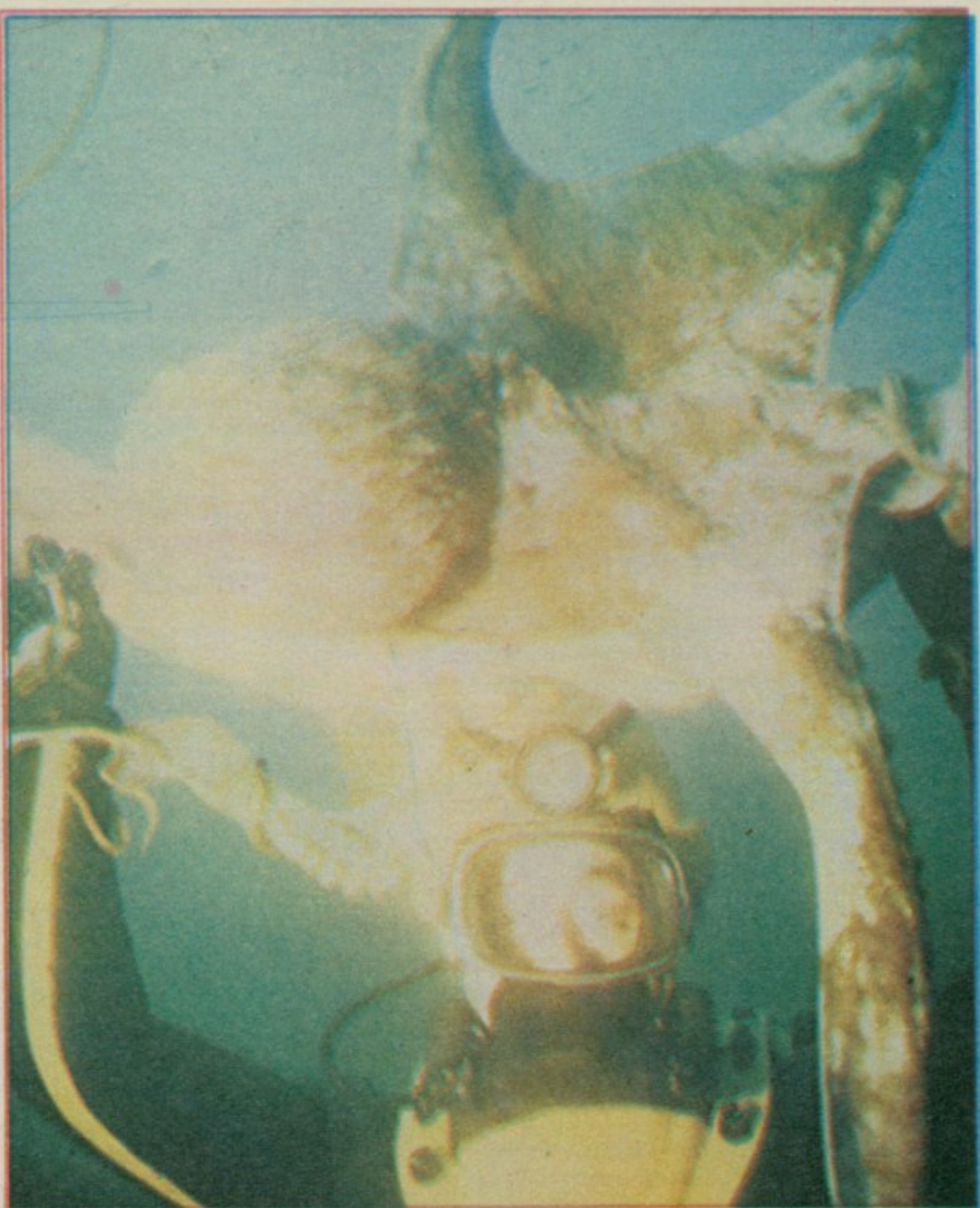
КАЛИПСО — За Жака Ива Кустоа људи су сазнали 1953, десет година пошто је донео судбоносну одлуку — млади капетан жорвете Француске ратне морнарице имао је 35 година када је решио да скине униформу. Али не да би напустио море већ да му се потпуно преда. Од тада он се непрекидно бави океанографијом: испитује подводне светове и њихове мало познате житеље, заузима се за спасавање ретких врста, бори против загађивања мора и океана. Са Гањаном конструисао је „водена плућа“, јефтин и практичан ронилачки апарат. Ударио је темеље хидропалеологији — истраживању подводних пећина. Бродом „Калипсо“ обилази са својом екипом сва мора овога света и са својим богатих истраживања доноси фантастични филмове снимљене у плавим дубинама. Најпознатији су: „Свет тишине“ који је награђен у Кану, „Свет без Сунца“, „Трагедија црвених лососа“, „Тајне подморских пећина“. Овај последњи награђен је 1972 године у Београду.

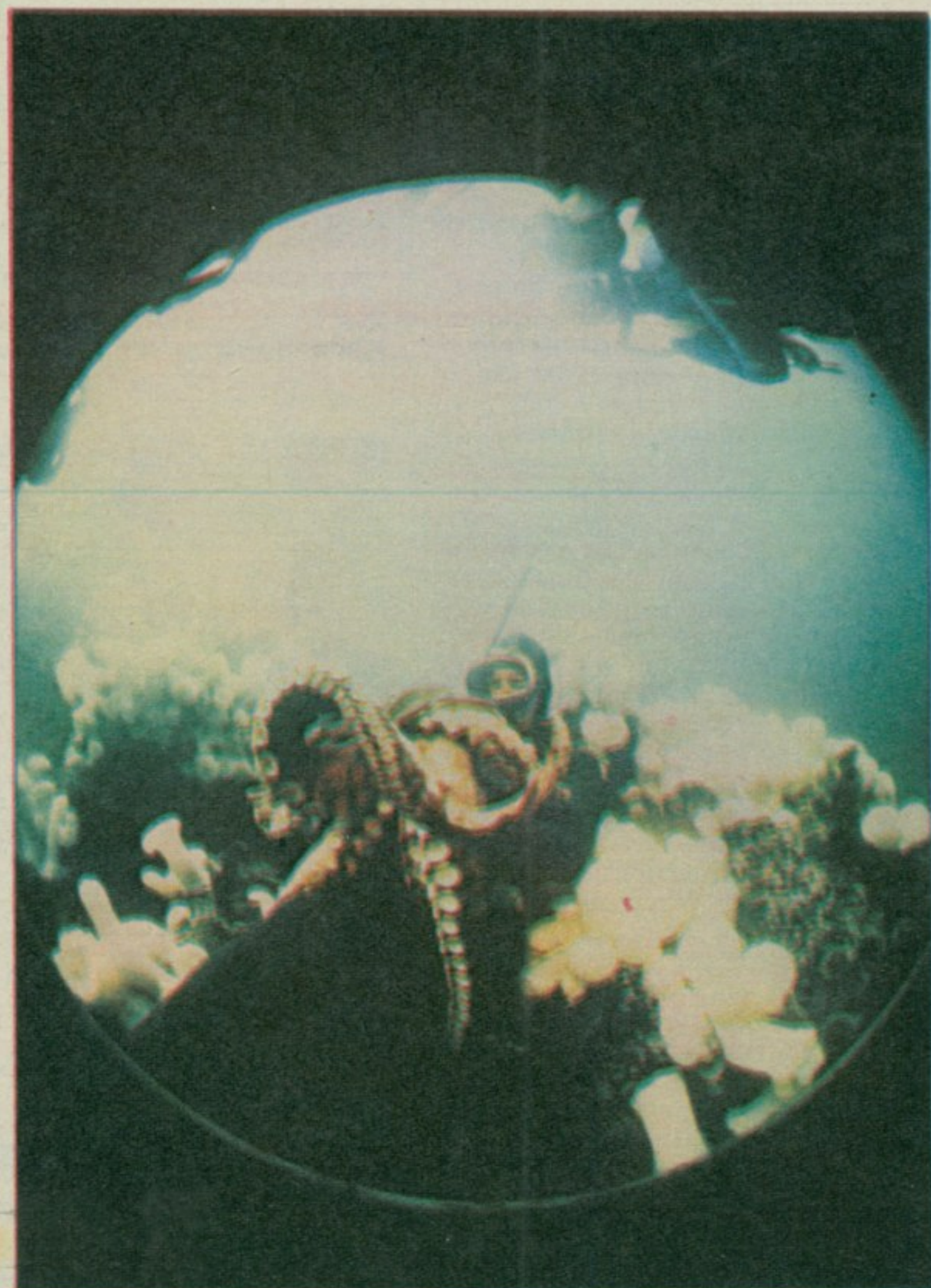
ГУСАРИ — Од свих становника мора делфин је најсличнији човеку. Он је сисар и сматра се да је пре неких 60 милиона година био копнена животиња. Према грчкој митологији делфини су гусари који су после смрти отерани у море и осуђени да вечно прате бродове у потрази за људским друштвом. Ово је, наравно, бајка, али је чињеница да је делфин једини сисар који од своје воље прилази човеку и то не да би добио храну или уточиште већ из чисте жеље за дружењем. Досадашње студије о способности делфина да се оријентишу на отвореном мору помоћу такозване ехолокације, односно путем звука, биле су прилично непотпуне све док ове животиње нису заинтересовале Кустоа. У филму „Звук делфина“ Кустоу је пошло за руком да „забележи“ шкљоцање праћено звиждуцима које делфин производи својим ехоуређајем. Комбинацијом одраза ових сигнала на осцилоскоп и филмске траке Кусто је успео да пружи потпун аудио-визуелан документ о понашању делфина. У његовом филму постоји и просто невероватна сцена у којој се лепо види како делфини помажу рибарима на обали Мауританије у Африци да хватају рибе сатерујући читаву јату у велике мреже. При том и сами поједу једну трећину улова, али рибари сматрају да је то правична подела плена. Кусто тврди да делфин разуме човека.

ТИНЕ

ОКТОПОД, ОКТОПОД! — Кусто је својим дивним филмом „Октопод, октопод!“ једном заувек разбио легенду о опаком убици каквим је ова животиња сматрана. Писци и уметници дуго су представљали октопode као циновска крвожедна створења, толико снажна да могу уништавати чак и бродове. Капетан Кусто и остали научници и рониоци са његовог брода „Калипсо“ посматрали су и снимали ове загонетне становнике подводних пећина од Тихог океана до Средоземног мора и прикупили драгоцене податке. Ред октопода састоји се од око 150 врста. Најмањи је дугачак свега 2,5 сантиметра, највећи је северноамерички чији распон између пипака износи нешто преко 6 метара, а тежина око 60 килограма. Ова животиња одликује се највећим мозгом међу свим бескичмењацима док по понашању и реакцијама личи на више кичмењаке. Живи, на жалост, свега две до три године и веома је срамежљиво и интелигентно биће, способно да учи, па чак и да покаже извесну привржност човеку — ако му овај за то пружи прилику!

ПОСЛЕДЊА НАДА

Први официр
Васо Сладовић

да". Сладовић који се никако није предавао одлучио је да с још једним морнаром исплови до светионика на удаљеном отоку. Тринаестог новембра они су се упутили према северу.

СУСРЕТ С ЉУДОЖДЕРИМА

Три дана пошто је Сладовић испловио бродоломници су приметили како се острву приближава чамац. Нису могли да поверују очима. Непознати људи били су наоружани стрелама. Кад су видели петорицу живих мртваца, уплашили су се и хтели да завеслају према тучици. Морнари су једва успели да их задрже. Домороци су их нахранили корњачиним месом и отишли по помоћ. Били су спасени!

Сутрадан појавило се шест чамаца. Донели су храну, одећу, лекове, чак и цигарете.

Кад се Сладовић, који је уз пут једва изнео главу из сусрета са људождерима, вратио с друговима у логор, нашао је цедуљицу да ће по њих доћи помоћ. Спасени су у последњем тренутку 29. новембра 1941, три дана пре него што је Јапан ушао у рат. Кад су их пренели у болницу Порт Блер, изгледали су као авети. Пуних пет месеци, колико су провели на пустиим острвима, нису се бријали. Сладовић је ослабио 32 килограма!

После седам месеци лечења Сладовић је пребачен у Калкуту. Лева рука била му је потпуно одузета. После оздрављења укрцао се на југословенски брод „Драва“ који је пловио под британском заставом. 1943. године у Карачију је пет месеци похађао курс при ратној морнарици Индије и до краја рата провео на противподморничким бродовима. Учествовао је у офанзиви на Бурму, Малају и Хонгконг. Демобилисан је новембра 1946. у Лондону.

Сада је поморски капетан на једном броду који плови на дугим линијама. Његова породица и данас живи у малом месту Баошићи код Боке Которске.

Илија Матковић,
Баошићи
Хонгар: 250 н. д.

БРОДОЛОМНИЦИ СА »ВЕЛЕБИТА« НАШЛИ СУ СЕ У ПАКЛУ АНДАМАНСКИХ ОСТРВА

Отиснули су се даље. Приликом пристајања Сладовићев чамац је доживео бродолом и групе су се после многих недаћа једва нашле.

На новом острву одмах су почели да подижу логор мада ни оно није пружало неке нарочите изгледе за живот. Хранили су се само шкољкама, једном су имали срећу да улове и моруну. Девог дана уз много труда морнари су успели да окину са стена оштећени чамац и поправе га. Хране је било све мање.

гли да стану у онај један чамац, двојицу су оставили да чувају најтежег болесника. Пуних девет дана требало им је да доплове до оточића јер их је струја бацала на супротну страну.

На новом острву бродоломници су доживели најтеже тренутке. Већ исцрпљени, мршави, изранављене коже ови млади људи личили су на старце. Данима су чекали да улове покоју рибу, рака или шкољку. Облаци комараца нападали су их дан и ноћ. Пали су у очајање.

Кад је пала киша, расположење се нешто поправило. Превезли су остављене другове јер се ветар стишао, почели су опет да лове и истражују острво. Нашли су на копнене ракове које је било веома тешко уловити, на некакве пужеве и кокосов орах. А онда су изненада нестали ракови и наступила је глад.

Првог новембра један морнар је издахнуо, осмог још један. У потрази за храном узалуд су по сто пута превртали стене. Личили су на чопор изгладнелих звери. Питали су се: ко је сад на реду?

Трагајући за храном наишли су на неки закопан чамац. Поправили су га и назвали „Последња на-

КО ЈЕ НА РЕДУ?

Било им је јасно да ће, ако нешто хитно не предузму, умрети од глади. Тада је Сладовић са тројицом морнара покушао да стигне до једног удаљеног рта иза кога је претпостављао да се налази светионик Тебл Ајленд. Али, таласи су разбили чамац и они су једва испливали. Међутим, нису ни после тога одустали од идеје да се спасу. Одлучили су: кренуће према острву преко пута. Како сви нису мо-

У спарној тропској ноћи 26. јуна 1941. „Велебит“ је под товаром пловио између Бурме и Цејлона. Посада која се састојала од 22 Југословена и 12 домородаца, већином Индијаца, спавала је. Око два часа „Велебиту“ се приближио непознати брод а затим се у полукругу прилично удаљио. На мосту се заједно са капетаном нашао и први официр Васо Сладовић. Уобичајене сигнализације није било непознати брод био је замрачен. Шта би ово могло да значи? Наједном је снап рефлектора осветлио „Велебит“ који је пловио под југословеноком заставом.

Следећег тренутка са непознатог брода видео се блесак и одјекнула јака детонација. Буновни морнари поскакали су и излетели на палубу. Свима је било јасно: потпуно ненаоружани налазили су се пред непријатељским ратним бродом! Настала је журњава према чамцима.

Граната је прво погодила радиостаницу, па средину брода а затим и котларницу. На командном мосту пожар се разбуктао. Сладовић је међу првима рањен. Груди и рука били су му крвави. Стајао је наслоњен на опраду једног окладишта и покушавао да се помакне, али узалуд. Још мало па ће га пламен захватити. У последњем тренутку спасао га је морнар Сворнић који је и сам био рањен.

Непријатељ се удаљио остављајући „Велебит у пламену. (Касније је утврђено да је напад извршио немачки пиратски брод „Коморан“).

БАЦИТЕ МЕ У МОРЕ!

Први јутарњи зраци осветлили су језив приказ. На све стране искривљен лим, рушевине, полунагорели лешеве. Осим капетана страдало је још 17 чланова посаде. Мали број успео је да побегне у оштећеном чамцу.

Морнари који су остали на „Велебиту“, десеторица укупно, уз велике напоре успели су да угасе пожар. Сладовић који је био најтеже рањен, тражио је да га баце у море. Натопили су маслиновим уљем једну чисту кошуљу и превили га од чега му је било мало боље.

Олупина „Велебита“ ношена југозападним монсуном после четири дана насукала се на гребене острва Харт Риф, на западној обали Андаманског архипелага. Међутим, острво је било ненастањено, голо и неприступачно. Укрцали су у два чамца која су с великим напором сами направили све што су имали: две вреће брашна, три мање канте уља, неколико килограма пасуља и буре воде. Ватру су понели у једној конзерви. Причврстили су нешто што је личило на једра и упутили се према острвцу које је било удаљено отприлике шест километара. Стигли су предвече мокри од високих таласа и потпуно изнеможени. Али, ни ово острво није било ништа боље.

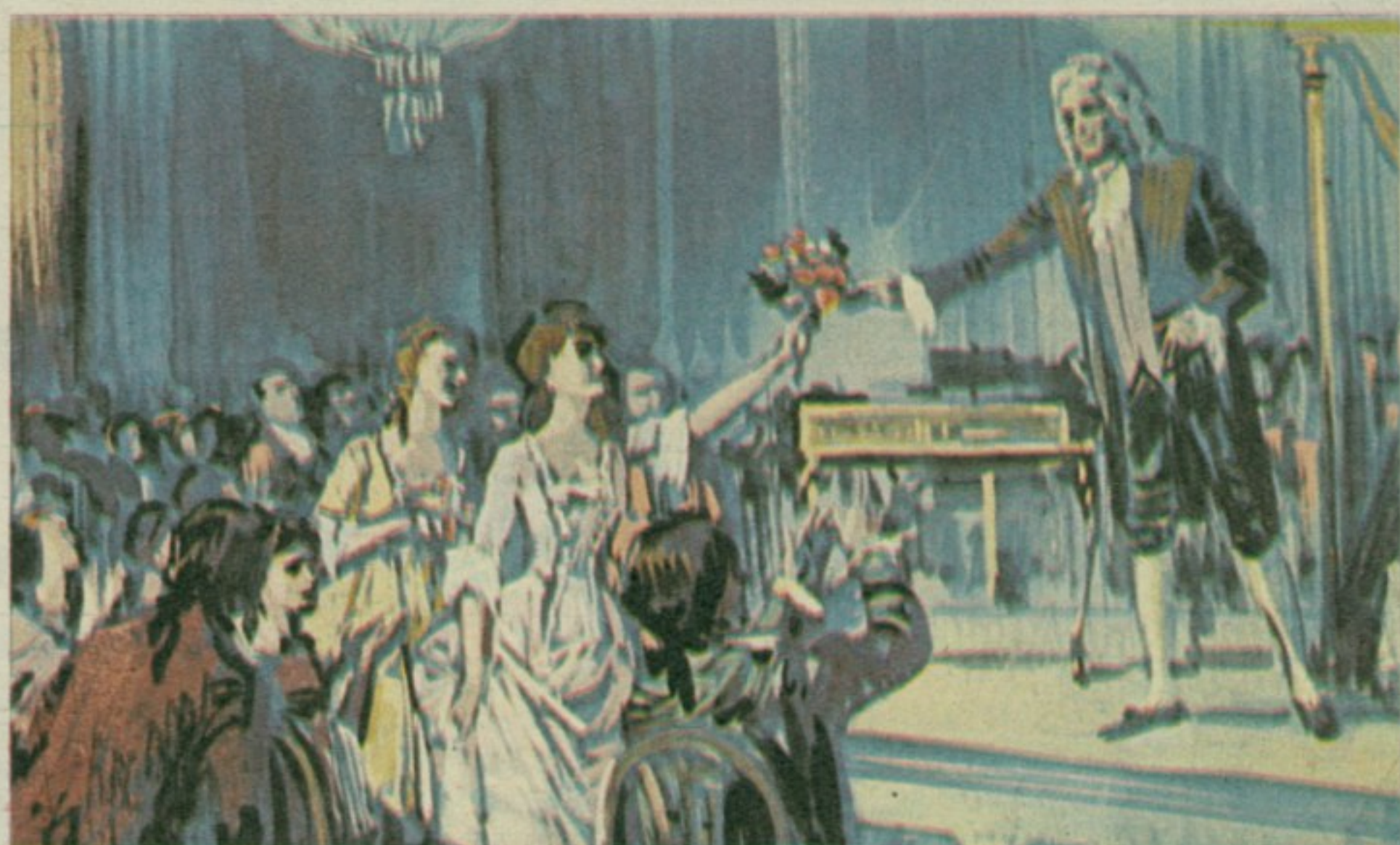
Изгледали су као авети: за пет месеци Сладовић је ослабио 32 килограма! Па ипак, одлучили су да исплове према удаљеном острву на северу

ФРИДРИХ ХЕНДЛ

БУДУЋИ ПРАВНИК — Заволео је музику као дете, а почео је да свира када је мајка кришом купица мали клавијкорд. Отац, чувени хирург на двору саксонског војводе, наменио је сину, рођеном 1685, правничку каријеру. Али, дечака је чуо војвода и поввао га на двор где добија право музичко образовање и учи разне инструменте: оргуље, чембало, виолину, обоу.

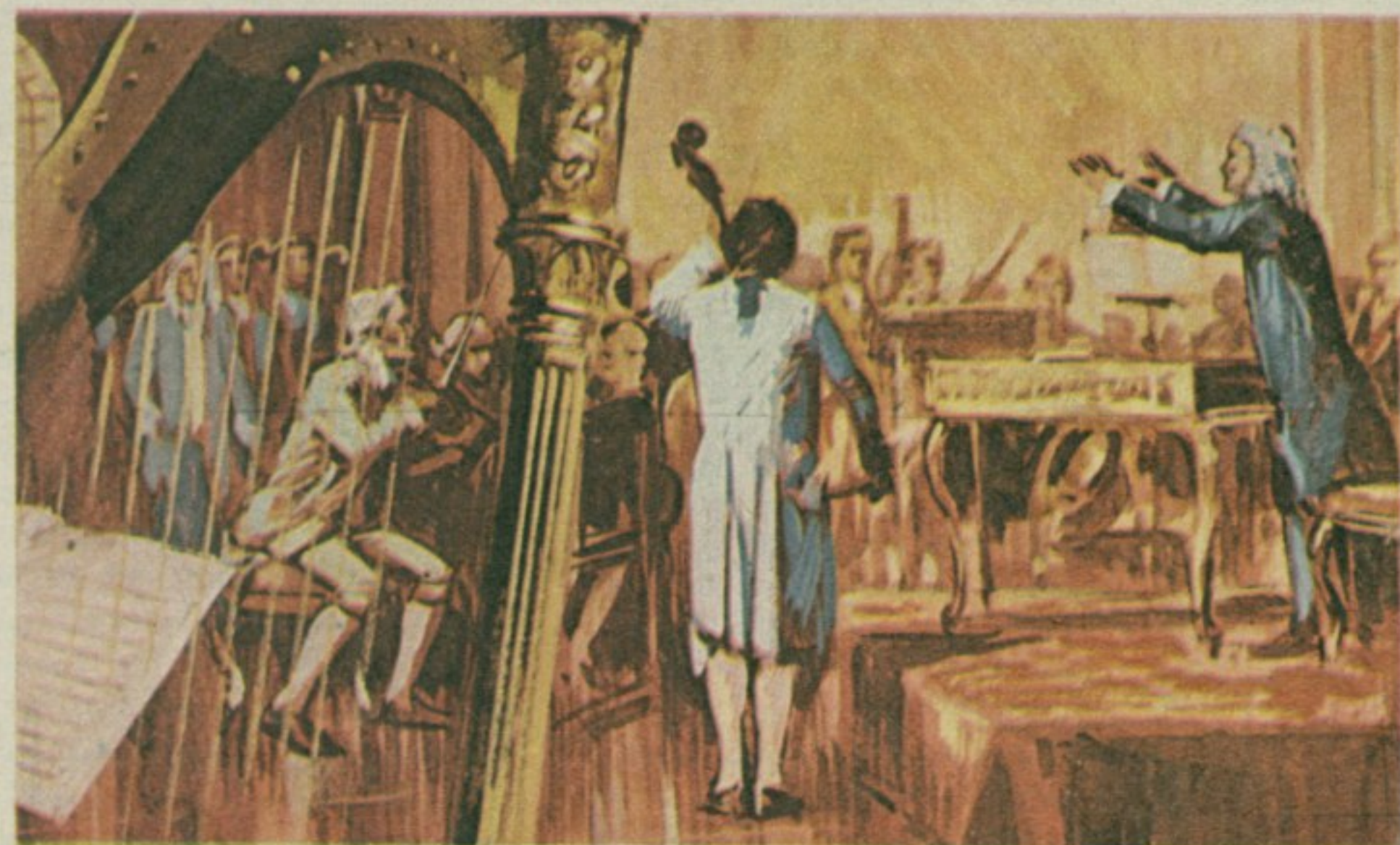
ДВОРСКИ ДИРИГЕНТ — Чим је отац умро, Хендл, који је постао прави виртуоз на оргуљама и чембалу, одлучује да се сасвим посвети музици. Први већи успех доживљава у Венецији опером „Агрипина“. После боравка у Италији, где проучава музику, компоњује опере и псалме, прелази у Хановер и постаје диригент на двору Георга Лудвига, каснијег енглеског краља Џорџа I. Убрзо напушта ово место и одлази у Лондон.

ПОТПУНИ КРАХ — Лондонска публика не прихвата његове опере „Риналда“, „Пастор фидла“, „Бесног Орландо“. Много већи успех постиже свирањем на оргуљама. Године 1737. ударила га је кап услед напорног рада и краха позоришта у које је уложио све што је имао. После лечења — била му је одузета десна страна — посветио се компоновању ораторијума на библијске теме.

СЛОБОДАН УМЕТНИК — Хендлова уметност није везана за дворе, нити је у служби цркве. Он ствара крајем стилски разноврсне епохе музичког барока и вероватно је први слободан уметник на свету. Само тако независан човек могао је себи дозволити да компоњује по свом укусу — да прихвати искуства немачке, италијанске, енглеске и француске музичке културе оног доба.

ЕНГЛЕСКИ ПОДАНИК — Први Хендлови ораторијуми остају незапажени, „Израел у Египту“ и „Саул“ имају извесног успеха, а прави тријумф долази са чувеним „Месијом“. Од тада Енглези Хендла прихватају као свог великог композитора. Уосталом, он је британско држављанство добио још 1726, а родну Немачку посећивао је само повремено. Године 1753. Хендл је ослепео.

ПОПУЛАРНОСТ — Хендлова музика, мада дуоока и драматична, пуолице је приступачна и разумљива и до данас је остала веома популарна. Он је умро у Лондону 1759, а каснији развој музике показао је да је домет његовог утицаја прешао оквире његове епохе. У стварању највећих мајстора XVIII и XIX века осећа се утицај Хендлове музике и става његове уметности.

Чувени амерички генерал Патон у џипу за време једне ратне операције.

Еви се слажу да су либерти бродови, авиони ДЦ-3, булдожери и џипови одиграли у другом светском рату пресудну улогу као позадинско оружје. Нарочито џип, чудо америчке технике, који је себи обезбедио место у историји рата, али није отишао у пензију већ је и у миру задржао популарност — последњих година имати стари џип велика је мода!

Девојка за све

Нико не зна тачно порекло речи џип. У америчком жаргону џип (jeep) значи: акробата, снажан трактор, грашак, лењ радник, возило на проби, безалкохолно пиће, лудак. Многи Американци презивају се Џип, али ниједан од њих нема никакве везе са рођењем овог возила. Највероватније је да ово име потиче од скраћенице GP, почетних слова речи general purpose, што би значило „за све“. Ова скраћеница стајала је на првим Фордовим џиповима.

После првог светског рата америчка војска одлучила је да направи специјално возило за извиђање, мало и погодно за сваку климу и све врсте терена. Замишљено је да ово возило замени приколицу познату под именом сајдкар коју су употребљавале све европске војске, али која је била сувише бучна и није се могла кретати по песку и блату.

Али, све до почетка 1940. године ниједан конструктор није предложио ништа честито и заиста ново. Најзад је Америчка главна војна команда дошла на идеју да на адресу 135 фирми аутомобилске индустрије пошаље циркуларно писмо у коме је било прецизирано шта се тражи од новог возила.

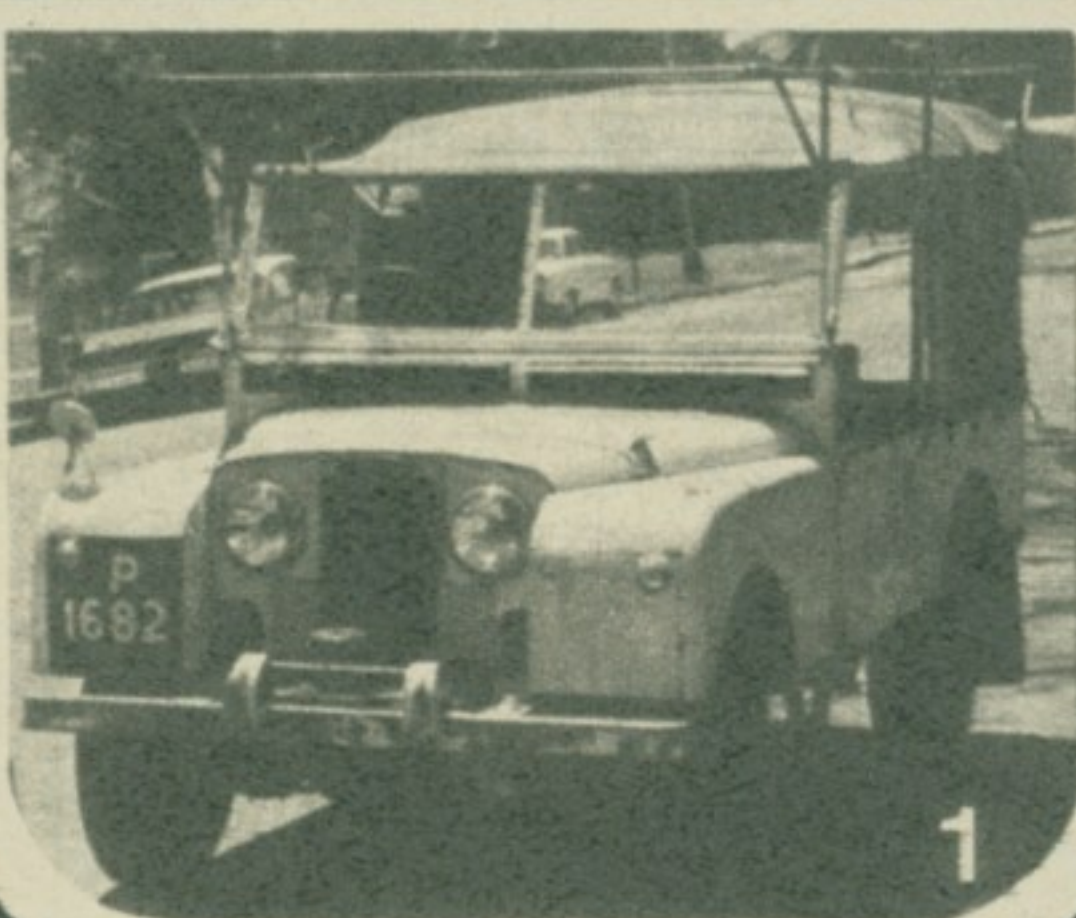
Ускоро потом Главна ко-

манда добила је одговор од једне мале фирме, „Бантам Компани“, која већ одавно више не постоји. Затим су се јавили и индустријски гиганти „Вилис Оверленд“ и „Форд“. „Бантамов“ прототип био је направљен од прерађеног материјала, само је волан био серијски, али — то је било то! Осим мањих разлика у систему хлађења и још неким ситницама, Војна команда добила је возило какво је желела.

Џип је у Европу стигао с америчком војском и ускоро постао омиљено возило свих савезничких снага.

МАЗА СА МОТ

Идеална комбинација

Возило је личило на четвртасту кутију тек извађену из калупа, имало је и предњу и задњу вучу, односно сва четири точка погонска, а мотор од 45 коњских снага испробан је 23. септембра 1940. године на војном полигону у Хелаберду. Необично возило лако се кретало по друму, писти и слободном терену, као од шале савлађивало успон од читавих 60 процената и, уопште, показивало квалитете који су много обећавали.

Војна команда Сједињених Америчких Држава склопила је са фирмом „Бантам“ уговор за производњу 1500 џипова, али ни понуде „Вилиса“ и „Форда“ нису одбачене. У ствари, све три аутомобилске индустрије предлагале су понешто ново и корисно: „Бантамови“ адути били су мањи утрошак бензина од осталих и краћи за уставни пут при кочењу; „Форд“ је направно одличан мењач брзина и генијалну ручну кочицу; „Вилис“ је дао најекономичнији мотор и најјачу вучу.

Тада су стручњаци сели и, искористивши најбоље делове сва три пројекта, дошли до идеалног типа. На „Вилисову“ шасију уграђено је све што је из три прототипа изабрано.

Када је почела серијска производња, уговори који су обећавали огроман профит

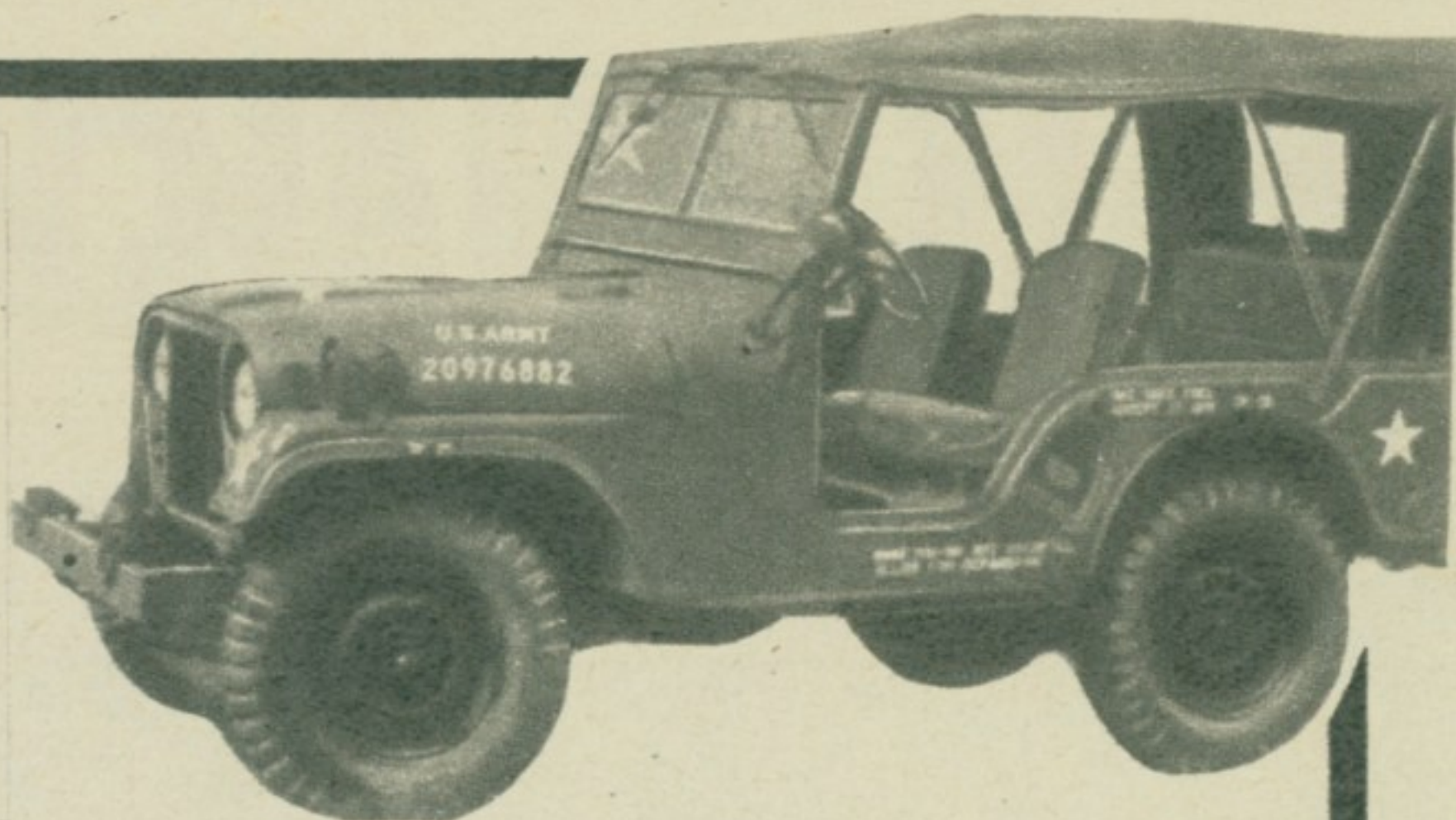
склопљени су са „Фордом“ и „Вилисом“ који су радили по истом моделу и тако могли међусобно да размењују делове што су их производили. Мала фирма „Бантам“ није имала сва потребна постројења, убрзо је испала из игре и почела се бавити производњом мотора за торпеда која су наручили Енглези.

Без кључа

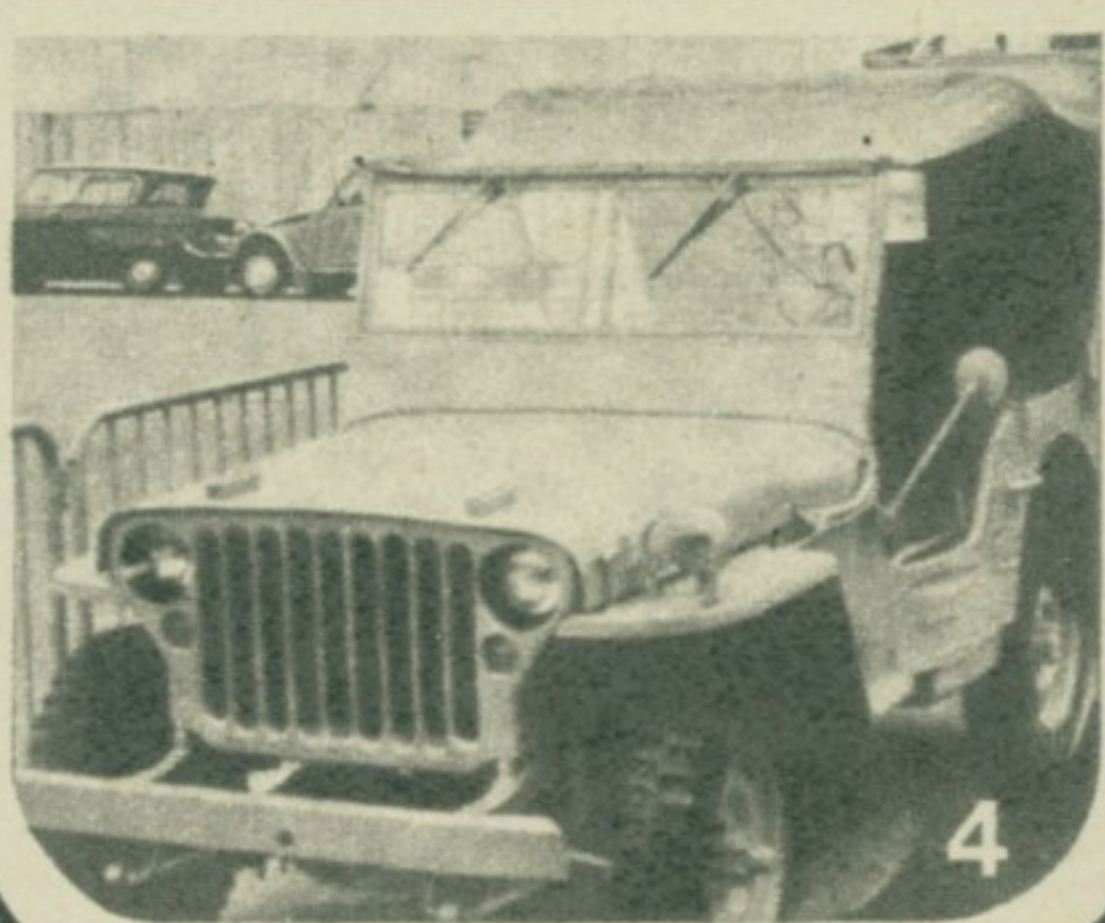
Тако се џип једног дана 1941. године нашао и на бојишту и ту доживео пробу и у пракси којој је био намењен. Испит је положио одлично: њим се управљало лако и спретно као да је играчка; уместо кључа за паљење имао је учвршћен прекидач тако да је било довољно ускочити у било који џип, окренути прекидач и одјездити; сваки, па и најтежи терен савлађивао је као права мазга са мотором која не зна за препреке. Војници су га, баш као да је мазга, везивали ланцима за дрво, ограду, стуб, да га не би одвезао ко први наиђе.

Овако мали, спретан и издржљив џип се могао пребацивати на фронт авионом, спуштати, у случају потребе, падобраном, чак и у море, под условом да се добро заштити непромочивом цирадом. Другим речима, возило као измишљено за рат.

А ГОРОМ

ЦИП, ВОЗИЛО БРОЈ
ЈЕДАН II СВЕТСКОГ
РАТА, УМАЛО НИЈЕ
СТРАДАО ЈОШ У ПО
ВОЈУ. ЗА ТО ЈЕ БИ-
ЛА КРИВА — ЈЕДНА
ОБИЧНА РЕКЛАМ-
НА ФОТОГРАФИЈА!

1. Лендровер британске производње инспирисан џипом; 2. Такозвани џипстер, побољшана и луксузна верзија џипа, снимљен у Флориди; 3. Јапански тојота; 4. Редак примерак из прве ратне серије америчких џипова.

Десна рука командоса

Чим се појавио на фронту, џип је добио веома широку примену: њим су у прве борбене редове стизале свеже трупе и намирнице, његов митраљез калибра 50 милиметара служио је за противавионску одбрану, с лакоћом је „шлеповао“ авионе и тешку артиљерију, бродове, па чак и вагоне и локомотиве, безбрижно је „препливавао“ баре и мочваре, извлачио камионе заглављене у блато, постављао димне завесе, чистио снег.

Служио је и као седиште покретних штабова, транспортовао рањенике, био телефонска централа, пошта и мртвачка кола. У њему су се проучавале топографске карте пред ратну операцију, ручавало и вечеравало, играле карте, служили верски обреди. Из његовог хладњака добијала се топла вода за подгревање јела, умивање, бријање.

Камуфлиран одговарајућим бојама и низак џип је био тешко ухватљива мета и, стога, идеалан за далека извиђања. На такве задатке возио је посаду од два човека, две резервне гуме, седам буради бензина, малу

приручну кухињу, намирнице, вреће за спавање, два митраљеза браунинг и доста муниције. Нарочито у Северној Африци био је десна рука командоса.

Противничка страна у другом светском рату, Немци и Италијани, добро су упознали предности џипа баш у Северној Африци и то на своју штету. Затим, када су се Енглези, такође снабдевени џиповима добијеним из Америке, повлачили, више ових возила пало је у руке Немаца и Италијана као драгоцен плен.

Тајанствене несреће

Мало ко зна да џип, упркос муњевитом успеху, зашло није страдао још у повоју, чим је почела серијска производња 1941. године. Само неколико месеци пошто је стигао на фронт, почели су војним командама и фабрикама масовно да стижу захтеви да се за џипове пошаљу нови делови и одобре разне поправке. Осим тога,

болнице су се пуниле војницима повређеним у несрећама које је проузроковао — џип!

Настала је таква ситуација да је Главна команда већ помишљала да обустави производњу џипова и од свега дигне руке. Учињен је ипак последњи покушај у виду комисије војних стручњака чији је хитан задатак био да на лицу места испита и утврди о чему се ради и донесе дефинитиван закључак. И тада је избило на видело да је за све несреће и кварове крива једна реклама објављена у многим часописима за војнике.

Реклама је приказивала фотографију џипа који — лети! И заиста, сва четири точка џипа на слици налазила су се у ваздуху, а четири војника у њему поносно су седела док је њихово возило прескакало с врха једног брега на други!

Од тог тренутка није било америчког војника који није пожелео, па и покушао, да учини исто! Разумљиво је да се већина тих скокова завршавала негде у јарку, крај пута или ударцем у дрво. Срећом, било је довољно попуху из оптицаја изазивачку рекламу, па да се све доведе у ред. Од тада је по-

пуларност џипа све више раста и убрзо постала интернационална.

Џипоманија

Слично Италијанима и Немцима џипа су се плашили, а затим почели да га користе и заволели га сви војници широм света. Џип је стигао у Кину, Бурму, Африку, Велику Британију, Совјетски Савез, Француску, Југославију. Најпопуларније личности возиле су се џипом и радо у њему фотографисале. Џипоманији нису одолели ни Рузвелт, Черчил, Труман, енглеска краљица Елизабета, Де Гол, Марлена Дитрих, Хемингвеј.

Џипом су се пребацивале и девојке из Америчког помоћног корпуса, скраћено ВАК, и војници су тада говорили: „Постоји само нешто лепше од пењања једне ВАК у џип, а то је када девојка ВАК излази из џипа!“

Џип држи и својеврстан мада незваничан рекорд: године 1945. обишао је круг око трга Сан Марко у Венецији и тако постао једино моторно возило које је ту и када ступило!

Али, џип је рођен као војник и то је и остао. Данас су џипови из првих ратних серија права реткост, међутим, направљени су други разноврсни модели који се, у суштини, држе првобитног основног типа. Многе земље праве своје верзије, а велики успех има британски лендровер, достојан наследник старог џипа, идеалан за дугачка истраживачка путовања по пустињама и прашумама и незаменљив на великим пољопривредним фармама.

И код нас се повремено распродају џипови из војних залиха, па до њих није тешко доћи по веома приступачној цени. Али, пазите! Џип, с обзиром на своју намену, троши много више бензина од обичног путничког аутомобила.

Амерички председник Рузвелт који је био парализован обилази у џипу почасну чету. Крај њега корача Черчил.

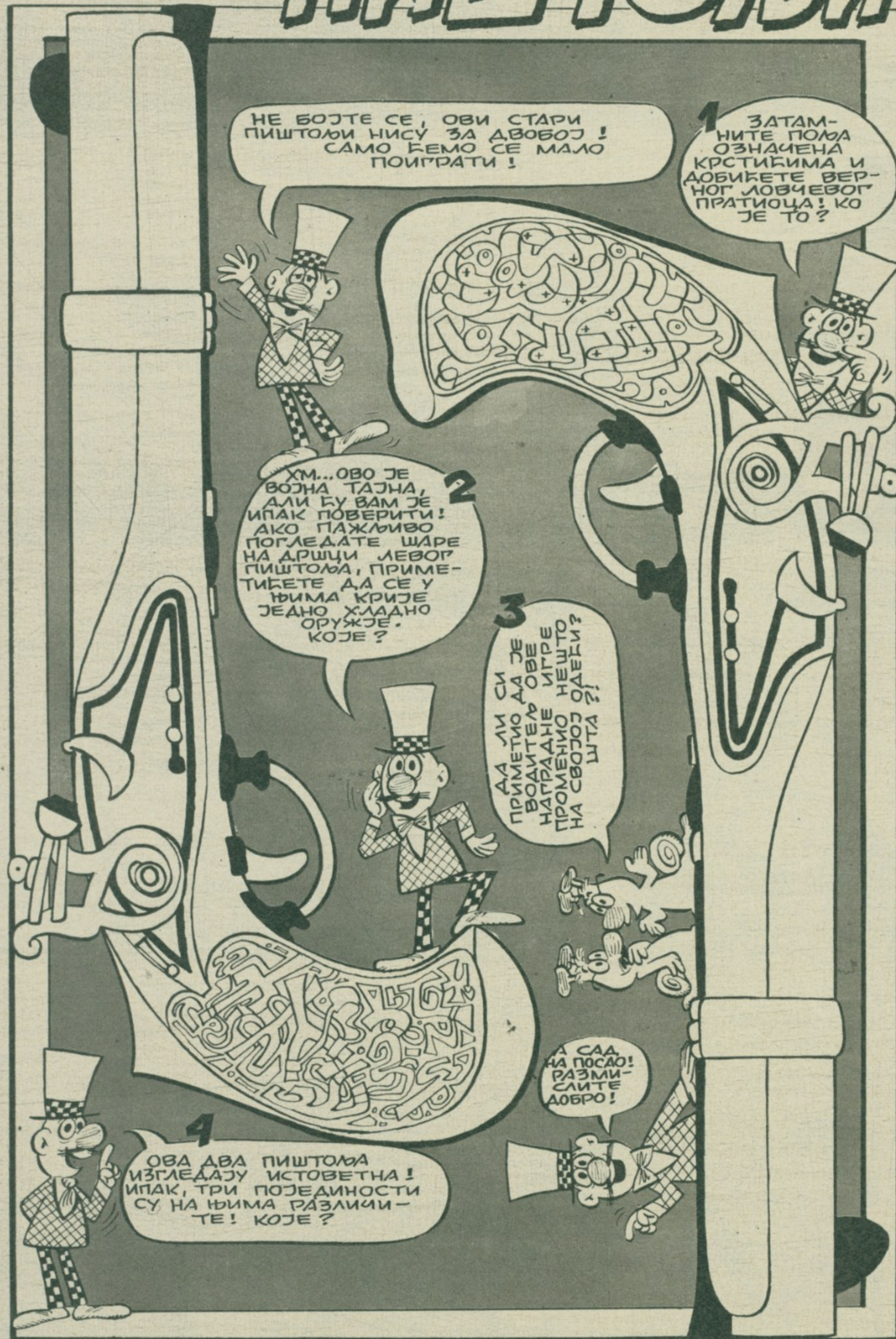
ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

СВАКОГ ПЕТКА НОВЕ НАГРАДЕ!

Од пре неколико бројева Политикин забавник почео је серију нових наградних игара. Свакога петка наћи ћете у Забавнику квиз, конкурс или неку занимљиву наградну игру. Извлачење је одмах тако да можете учествовати сваке недеље и добити више награда. Сваког петка чекају вас нове награде!

СТАРИ ПИШТОЉИ

СУПЕР КВИЗ СУПЕР ШИЗ!

ГЛУМЦИ, ПЕВАЧИ, СЛИКАРИ

СУПЕРКВИЗ заједно организују ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и ФОНДАЦИЈА СПОМЕНИЦЕ СОЛИДАРНОСТИ, али награде дају и друга предузећа и установе. Награде су шиз: фото-снајпер с великим телеобјективом, стерео-грамофон, фото-апарат, репортерски магнетофон, хармоника, доглед, фротирска хаљина, плетене капе и качкети, часовници, колекције модела чувених аутомобила, књиге, колекције луткица-привезака.

Фондација споменица солидарности стара се о незбринутим деци и старим изнемоглим особама. Она је подигла и опремила дом за децу без родитеља у Ваљеву, дом за девојчице у Алексинцу, дом старца у Тугину. Новцем добијеним од продаје својих маркица Фондација помаже школовање незбринуте деце. Велику помоћ овој установи пружају неки наши познати певачи, глумци и сликари одричући се хонорара са својих представа у добротворне сврхе.

КАКО СЕ ШАЉУ ОДГОВОРИ

У СУПЕРКВИЗУ могу да учествују сви читаоци Политикиног забавника. Дописницу на којој сте с једне стране написали одговоре и решења и залепили купон, а с друге стране написали своју тачну адресу пошаште Политикином забавнику, 11001 Београд, пошт. фах 124, најдаље до 2. октобра 1972. године.

НАГРАДЕ

Међу читаоцима који тачно одговоре на све задатке игре СТАРИ ПИШТОЉИ извући ће се на срећу добитници награда.

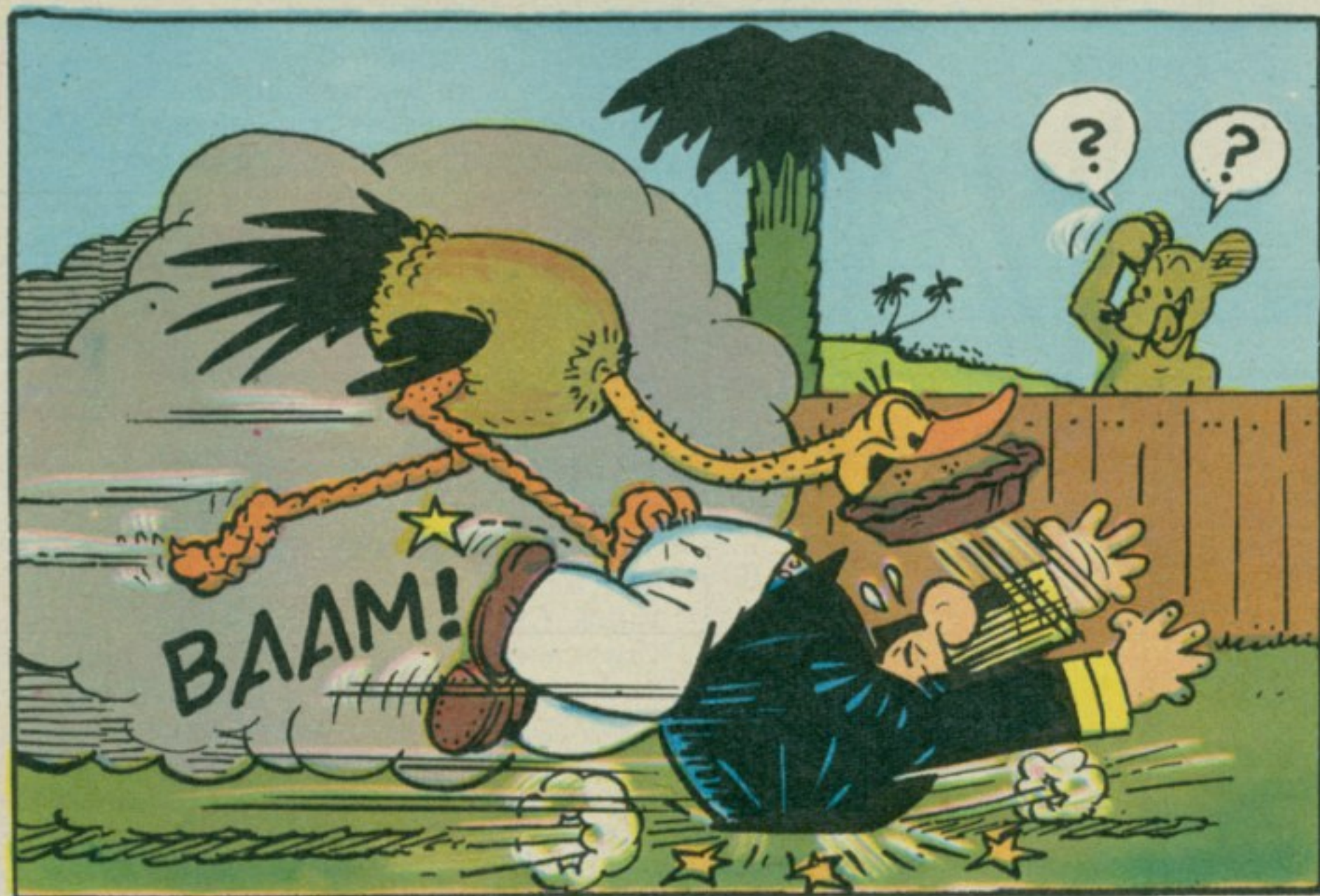
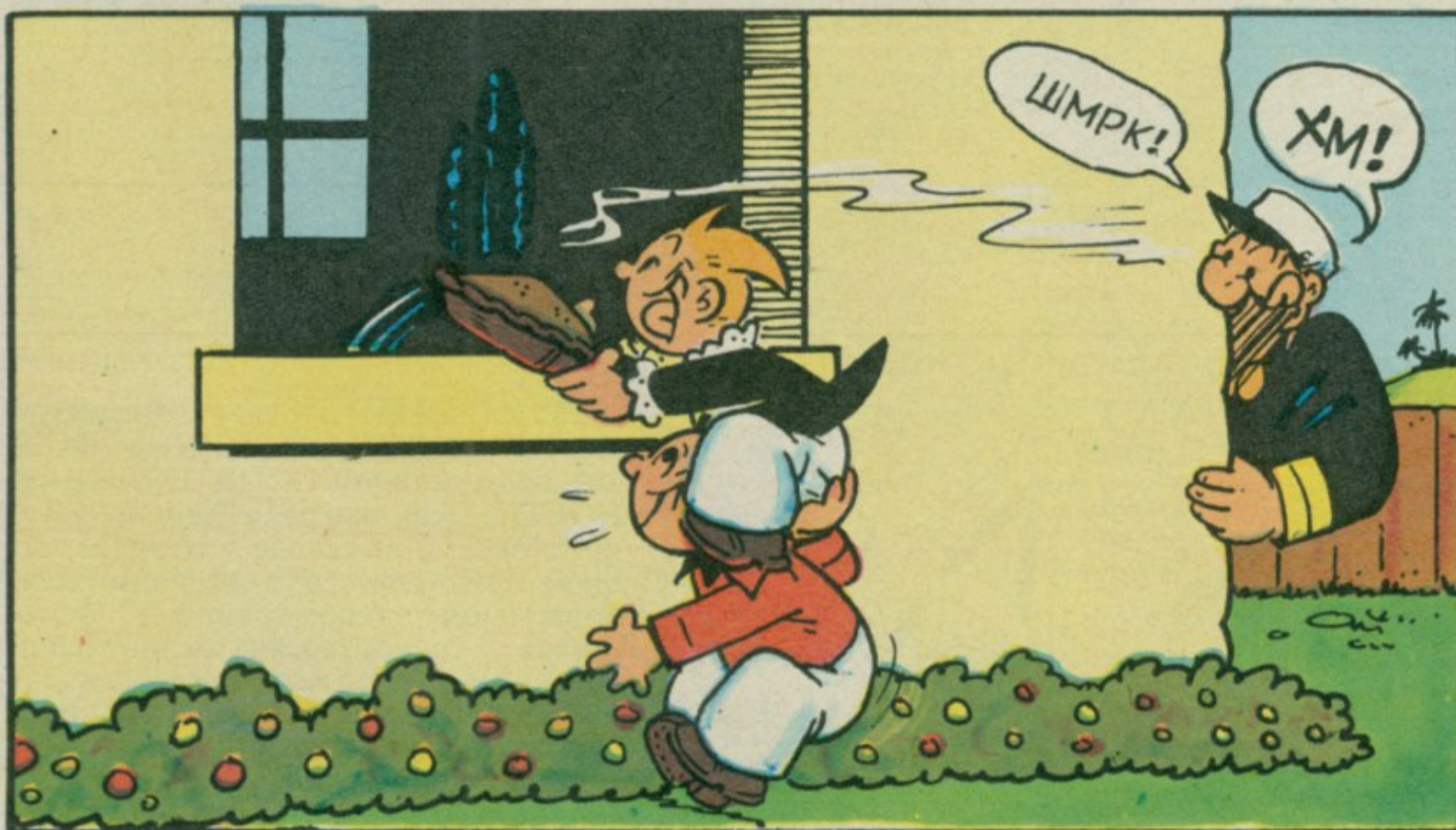

ПРВА НАГРАДА: ИНСТРУМЕНТ СА СКАЛАМА ЗА ТЕРМОМЕТАР, БАРОМЕТАР И ХИГРОМЕТАР

ДРУГА НАГРАДА: ДОГЛЕД

ТРЕЋА НАГРАДА: Пет читалаца добиће по ЈЕДНУ ЛЕПУ КЊИГУ

ТАЛАНТВЕНИ

ШЕСТИ

РАЗРЕД

ДВА ПАДВИГА

ВЕРОВАТНО СТЕ ПРИМЕТИЛЕ ДА ЈЕДНА ОД ВАС УЧЕНИЦА НИЈЕ ПРИСУТНА! НЕ-МА ХЕЛГЕ МИЛЕР...

ПА... ХЕЛГА ЈЕ У ЗАТВОРУ У ТАНБЕР-ГУ!

ХЕЛ-ГА? ШТА ЈЕ УРАДИЛА?

НЕ ВЕРУЈЕМ!

ПОЛАКО! СМРИТЕ СЕ! У ЗАТВОРУ ЈЕ ЗАТО ШТО СМО ЈЕ МИ ТАМО СМЕСТИЛИ... ЗБОГ СПЕЦИЈАЛНОГ ЗАДАТКА!

АЛИ, ВАШЕГ ЗАДАТКА! ВИ ТРЕБА ДА ОСЛОБОДИТЕ ХЕЛГУ ИЗ ЗАТВОРА КОЈИ ЈЕ ВИШЕ НЕГО ДОБРО ЧУВАН!

НАСТАО ЈЕ ЖАГОР...

ОХ! ЈЕСИ ЛИ ИКАД ВИДЕЛА ТАЈ ЗАТВОР?

КАО ТВРЂАВА ЈЕ! НАДАМ СЕ ДА ЋЕ МЕНЕ ОДРЕДИТИ

ЗАДАТАК ТРЕБА ДА ОБАВЕ ДВЕ УЧЕНИЦЕ КОЈЕ ЋЕ БИТИ ИЗАБРАНЕ НА ОСНОВУ ПИСМЕНОГ ТЕСТА...

УПРАВА ЗАТВОРА ЗНА ЗА ПОКУШАЈ СПАСАВАЊА И ЗАТО ЋЕ БИТИ ПРЕДУЗЕТЕ СПЕЦИЈАЛНЕ МЕРЕ ОБЕЗБЕЂЕЊА! ТО ЋЕ И ЗА ЊИХ БИТИ ПРОБА!

ПОСЛЕ ТЕСТА...

ЗА ЗАДАТАК ОДРЕЂУЈЕМ АНУ БЕРГ И САНДРУ МОРГАН! АНА ЈЕ НА ТЕСТУ ПОСТИГЛА СВИХ 100 ПОЕНА А САНДРА 99!

ДАЋУ ВАМ ОСНОВНЕ ПОДАТКЕ... А ОСТАЛО ОСТАВЉАМ ВАШОЈ СНАЛАЖЉИВОСТИ! ЗА ПОДУХВАТ ОДГОВАРА АНА!

АНА И САНДРА СУ ОДУШЕВЉЕНЕ...

РАЗУ-МЕМ!

УЧЕНИЦЕ СУ УЗБУЂЕНЕ...

БАШ СУ СРЕЊНЕ! И КАКО ЈЕ АНА ТАКО ДОБРО УРАДИЛА ТЕСТ!

НИКАК-ВО ЧУДО! ВИДЕЛА САМ... ПРЕПИСИВАЛА ЈЕ!

ПРЕПИСИВАЛА? КАКО?

ИМАЛА ЈЕ ИСПОД КЛУПЕ НЕКЕ ЦЕДУЉИЦЕ!

VI РАЗРЕД

САЗНАЊЕ ДА ЈЕ АНА ПРЕПИСИВАЛА, МАЛО ЈЕ ЗБУЊИЛО ОСТАЛЕ УЧЕНИЦЕ...

ЗАШТО ЈЕ ТО УЧИНИЛА? ЗАШТО ЈОЈ ЈЕ ДО ТОГ ЗАДАТКА ТОЛИКО СТАЛО?

ДОК СУ СЕ ДВЕ ИЗАБРАНЕ УЧЕНИЦЕ ПРИПРЕМАЛЕ ЗА ПУТ, ОСТАЛЕ СУ РАЗГОВАРАЛЕ О ПРОТЕКЛОМ ИСПИТУ...

НЕ РАЗУ-
МЕМ! ТО СЕ
ДОСАД У
НАШЕМ РАЗРЕДУ
НИЈЕ ДОГЛАД-
ЛО... ДА НЕКО
ПРЕПИСУ-
ЈЕ!

НЕМА СМИСЛА ДА
ТОМ СИТНИЦОМ УЗНЕ-
МИРАВАМО МИС
ХОФМАН! ПИТАЋЕ-
МО АНУ КАД
СЕ ВРАТИ!

У МЕЂУВРЕМЕНУ АНА И
САНАРА КРЕНУЛЕ СУ
НА ЗАДАТАК...

ХМ... ЧУЛА САМ
ДА НЕКО ПОБЕГ-
НЕ ИЗ ЗАТВОРА...
АЛИ ДА ПРО-
ВАЛИ У
ЗАТВОР...

ТО
НЕЋЕ БИ-
ТИ ЛАКО!

СТИГЛЕ СМО! ДА
ЈОШ ЈЕДНОМ РАЗ-
МОТРИМО ШТА
И КАКО ТРЕ-
БА ДА УЧИ-
НИМО!

ДОБРО!
ЗНАМО ТАЧ-
НО У КОЈОЈ
ЈЕ ЋЕЛИЈИ
ХЕЛГА...

ПОШТО УПРАВА ЗАТВОРА
ЗНА ЗА НАШ ЗАДАТАК, ВЕ-
РОВАТНО СУ И ОНИ ИЗРАДИ-
ЛИ СВОЈ ПЛАН! СИГУРНА
САМ ДА ОЧЕКУЈУ ДА ЋЕМО
НАС ДВЕ ПОКУШАТИ ДА
ПРОДРЕМО У ЗАТВОР КАД
ПАДНЕ МРАК, КАД СЕ МЕНЈА
СТРАЖА! МОРАМО СМИСЛИ-
ТИ НЕШТО ШТО НЕ
ОЧЕКУЈУ!

ХЕЈ!
ИМАМ ИДЕЈУ!
ЕНО, ИЗ
ЗАТВОРА
ИЗЛАЗИ
НЕКИ
КАМИОН...

ДЕВОЈЦИЦЕ СУ
СТРЧАЛЕ С
ДРУМА НА ПУТ...

ОДЛИЧНО,
САНАРА! БР-
ЗО НА
ДРВО!

КАМИОН ЈЕ МАЛО
ЗАСТАО НА РАСКРС-
НИЦИ ГДЕ ПУТ ОД
ЗАТВОРА ИЗЛАЗИ
НА ГЛАВНИ...

... А КАД ЈЕ ПОНОВО КРЕНУО...

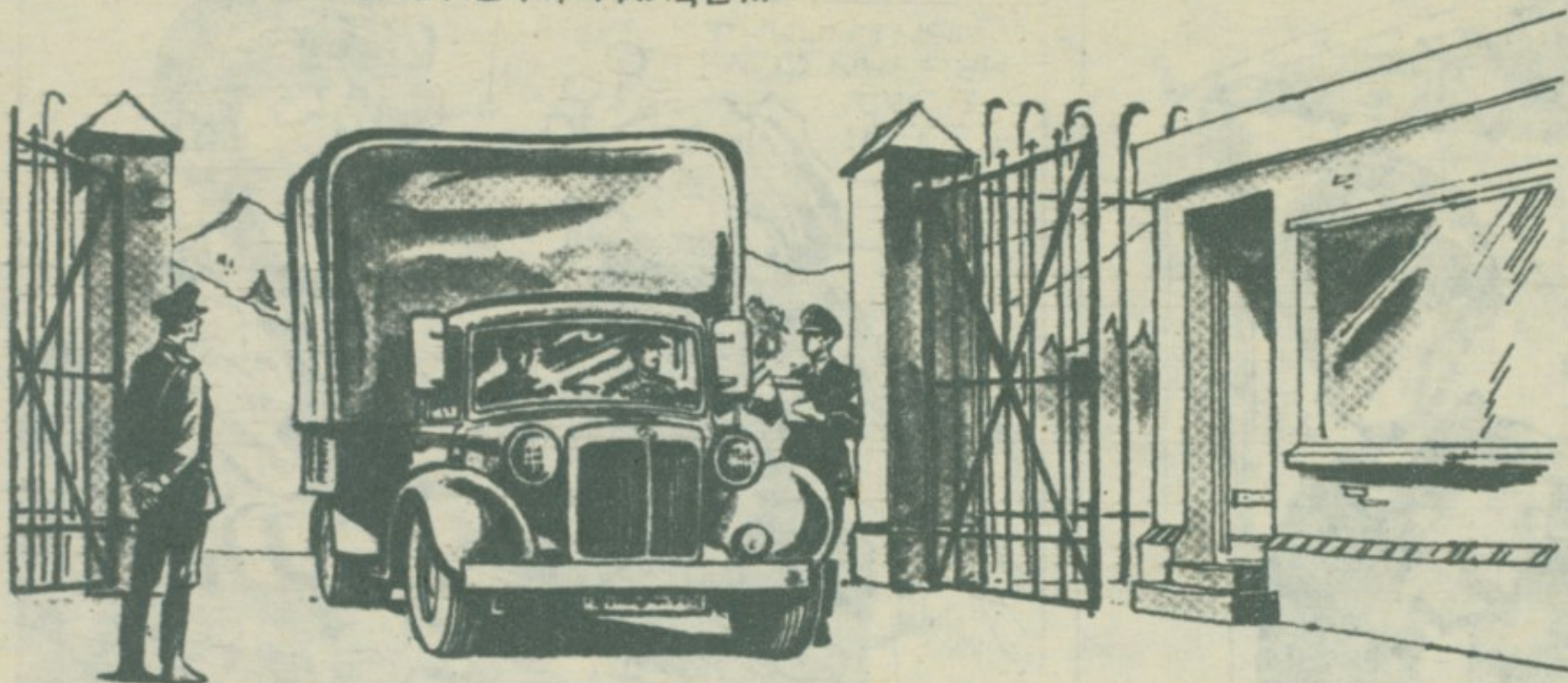
НА КРОВУ СУ ОСТАЛЕ СВЕ ДОК КА-
МИОН НИЈЕ ПРИМИО РОБУ И
КРЕНУО НАТРАГ...

БИЛО ЈЕ
ВИШЕ НЕПО-
ЛАКО!

ОВО ЈЕ ТЕК
ПОЧЕТАК! НЕ
ТРЕБА СЕ ПРЕ-
РАНО РАДОВА-
ТИ!

ВЕЛИКА ЗАТВОРСКА ВРАТА ОТВОРИЛА СУ СЕ ПРЕД КАМИОНОМ У КОЈЕМ СУ СЕ НАЛАЗИЛЕ ДВЕ СЛЕПЕ ПУТНИЦЕ...

КАД СЕ КАМИОН ЗАУСТАВИО, ДЕВОЈЦИЦЕ СУ УПРАВИЛЕ ПОПОДААН ТРЕНУТАК...

АНИНЕ ОЧИ ЧУДНО СУ ЗАБЛИСТАЛЕ... И ПРВИ ПУТ ЈЕ САНДРА ОСЕТИЛА ДА НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ...

СВЕ СЕ ДОГОДИЛО У ТРЕ-НУТКУ...

АНА, ЗНАТНО ЈАЧА ОД САНДРЕ, ИЗВУКЛА ЈЕ ИЗ ТОРБЕ НАЈЛОНСКО УЖЕ И ВЕЗАЛА СВОЈУ ДРУГАРИЦУ...

АНА ЈЕ НАПУСТИЛА СКЛАДИШТЕ ОСТАВЉАЈУЋИ САНДРУ...

АЛИ, АНУ НИЈЕ МОРИЛА ТА БРИГА. МИСЛИЛА ЈЕ САМО НА ШТЕФАНА...

АНА ЈЕ ТАЧНО ПРОРАЧУНАЛА ВРЕМЕ И ТИХО, КАО МАМКА, ДОТРЧАЛА ДО ПРОЛАЗА. АЛИ ТАДА...

ОНА
НЕ СЕ ВЕРО-
ВАТНО ВРА-
ТИТИ
ИСТИМ
ПУТЕМ!

ПОСТ!
ЧУЈЕМ
НЕШТО...

ДЕВОЈЧИЦЕ СУ СЕ
САКРИЛЕ...

ШТА
ЋЕМО
ДА
РАДИ-
МО?

НЕЋЕ
НАМ
БИТИ
ЛАКО!
ШТЕФАН
ЈЕ
СИГУР-
НО
ЈАЧИ
ОД
НАС...

НИСУ ЗНАЛЕ ДА ЈЕ МЛАДИЋ
У НЕСВЕСТИ...

ЗАР
ЈЕ БАШ
САД ТА
РЕШЕТКА
МОРАЛА ДА
ГА УДАРИ
ПО ГЛА-
ВИ!

ОПИРУЋИ СЕ КОЛЕ-
НИМА И РУКАМА, АНА
СЕ СПУСТИЛА НИЗ
ШАХТ...

ЗНЕНАДА...

ПА ОН ЈЕ
ОНЕСВЕШЋЕН!
САД НАМ
ЈЕ
ЛАКО!

ХЕЛ-
ГА! ЧУВАЈ
СЕ!

ХЕЛГА ЈЕ ЗНАЛА КОЛИКО ЈЕ
АНА ЈАКА...

ААХ!

НЕ-
ЋЕШ МЕ
ТИ
ЗАУСТА-
ВИТИ!

И САНДРА
НИЈЕ
ДОРАСЛА
ЈАЧОЈ
И СТАРИЈОЈ
АНИ...

АХ...
ГУШИМ
СЕ!

„УСПА-
ВАЋУ“ ТЕ!
ЗАКЛЕЛА САМ
СЕ ДА ЋУ
ГА ОСЛОБО-
ДИТИ!

АЛИ
ШКО-
ЛА...

БАШ МЕ
БРИГА!
ЈА
БЕЖИМ
СА
ШТЕФА-
НОМ!

САНДРИ СЕ
ВЕЋ МРАЧИЛО
ПРЕД ОЧИ-
МА...

ОПРОС-
ТИ, АНА!
ОВО ЈЕ ЗА
ТВОЈЕ ДОБ-
РО!

ШТА?
АХ!

АНА ЈЕ ВИШЕ
ОД УЗБУЊЕЊА НО
ОД ПРИТИСКА
ИЗГУБИЛА
СВЕСТ...

ОДЛАЗИТЕ ШТО ПРЕ, ДЕ-
ВОЈКЕ! ЈА ЋУ НАТРАП У
СВОЈУ НЕЛИЈУ! РЕЦИТЕ
ЈОЈ ДА ВИШЕ ВОЛИМ ДА
ОДЛЕЖИМ ЈОШ НЕКО-
ЛИКО МЕСЕЦИ ЗБОГ
КРИЈУМЧАРЕ-
ЊА НЕПО ДА
СЕ ЦЕЛОП ЖИ-
ВОТА КРИ-
ЈЕМ...

РАЗУМЕМ!

ШТЕФАН СЕ ВРАТИО КРОЗ
ШАХТ НА КОЈИ ЈЕ САНДРА ВРАТИ-
ЛА РЕШЕТКУ. А ОНДА...

МИСЛИШ
ЛИ ДА ЋЕ-
МО МОЋИ ДА
ИЗИЋЕМО...
НЕОПА-
ЖЕНЕ?

ПОСЛЕ
ОВОГА ШТО
НАМ СЕ ДА-
НАС ДОГО-
ДИЛО... СВЕ
ЋЕМО МОЋИ!

ДОК СУ ТРИ
УЧЕНИЦЕ
ТАЈАНСТВЕНОГ
ШЕСТОГ
РАЗРЕДА
ДОЖИВЉАВАЛЕ
СВОЈУ НАЈВЕЋУ
АВАНТУРУ,
НА ЈЕДНОМ
ЕНГЛЕСКОМ
ИМАЊУ...

САД
СЕ
ЧУВАЈ,
ШИР-
ЛИ!

САМО НАВАЛИ,
ТАТА! СПРЕМНА
САМ!

УХВАТИО
САМ ТЕ!

АААХ!
ЈОШ
НЕ!

ОДЛИЧНО!
МОГУ ДА СЕ
ПОНОСИМ... ОД-
ЛИЧНА СИ
УЧЕНИЦА!

НИ-
САМ ТЕ
ОЗЛЕ-
ДИЛА?

БАРНИ БРЕНДОН, ШИРЛИН
ОТАЦ, ПОЗНАТ МЕЊУ БРИ-
ТАНСКИМ ОБАВЕШТАЈЦИ-
МА КАО СИСО...

СЈАЈНА СИ, ЗЛА-
ТО! А КАКВА ЛИ
ЋЕШ ТЕК БИТИ
КАД ЗАВРШИШ
ТУ СПЕЦИЈАЛНУ
ШКОЛУ У ШТЕРН-
ДОРФУ!

ХОЋЕШ
ЛИ МЕ ИСП-
РАТИТИ, ТА-
ТА?

ОТАЦ И КЊЕРКА ЗАЈЕДНО СУ
ДОШЛИ НА АЕРОДРОМ. А ТАДА
ЈЕ ШИРЛИ САМА ПОЛЕТЕЛА
ЗА ЦИРИХ...

ДО
ВИЂЕЊА,
ДЕВОЈЧИ-
ЦЕ! МНОГО
ЋЕШ МИ
НЕДО
СТАЈА-
ТИ!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА ТАК-
СИ ЈЕ ДОВЕЗАО НОВУ УЧЕНИЦУ
ДО ШКОЛЕ У ШТЕРНДОРФУ. САМЕ-
КАЛА ЈУ ЈЕ МИС ХОФМАН, РАЗРЕД-
НИ СТАРЕШИНА ШЕСТОГ РАЗРЕДА...

ДОБРО
НАМ
ДОШЛА,
ШИРЛИ!

НАДАМ СЕ ДА
ЗНАШ КАКАВ ЈЕ
НАШ РАЗРЕД? СВЕ
УЧЕНИЦЕ СУ, КАО И ТИ,
КЊЕРКЕ ОБА-
ВЕШТАЈА-
ЦА!

ДА! ТАТА МИ
ЈЕ ПРИЧАО!

О НАШЕМ РАЗРЕДУ, СЕМ
ДИРЕКТОРКЕ ШКОЛЕ,
НИКО НИШТА НЕ ЗНА!
НИ ОСТАЛЕ УЧЕНИЦЕ,
А НИ ПРО-
ФЕСОРИ!

ЗАТО О ТОМЕ НИ СА КИМ НЕ ТРЕБА
ДА РАЗГОВАРАШ! У НАШЕМ РАЗРЕДУ
ПРИПРЕМАЈУ СЕ БУДУЋИ
ОБАВЕШТАЈЦИ...

ХВАЛА ШТО
СТЕ МИ
ТО КАЗАЛИ...

...ЈЕР ЈА ЋУ САД
О ТОМЕ СВИМА
ПРИЧАТИ... СЕМ
АКО МЕ НЕ ВРА-
ТИТЕ КУЋИ!
НЕ ЖЕЛИМ ДА
БУДЕМ ОБА-
ВЕШТАЈАЦ!

ТАКВУ ИЗЈАВУ МИС
ХОФМАН ДОТАД
НИЈЕ ЧУЛА НИ ОД ЈЕДНЕ
УЧЕНИЦЕ...

ШТА? НЕ
ЖЕЛИШ ДА
БУДЕШ
ОБАВЕШТА-
ЈАЦ?

НЕ!
И ТРЕБА-
ЛО ЈЕ ДА
ТО КАЖЕМ
ТАТИ
ПРЕ НО ШТО
САМ...

У РЕДУ!
А САД
МИ РЕ-
ЦИ
ЗАШТО
НЕ
ЖЕЛИШ?

ПА... ЈА
МИСЛИМ ДА ТО
НИЈЕ ЗА ЖЕНЕ!
ТРЕБА БИТИ
ПРУБ И...

ЧЕКАЈ! НЕ ГОВОРИ
ДАЉЕ! ПРЕДЛАЖЕМ
ТИ ДА ПРВО
УПОЗНАШ УЧЕНИЦЕ!
ВИДЕЋЕШ ДА
НИСУ
ПРУБЕ!

НИ-
САМ ТАКО
МИСЛИ-
ЛА...

АЛИ, ШИРЛИ НИЈЕ СТИГЛА ДА
ЗАВРШИ РЕЧЕНИЦУ...

ЕВО УЧЕНИЦА КОЈЕ НИСУ
ИЗ НАШЕГ РАЗРЕДА!
ХАЈДЕ, ОДАЈ ИМ
ТАЈНУ... РЕЦИ
ИМ...

ПА... ЈА...
НЕ МОГУ...

ОХ! ИЗГУБИЛА САМ
БИТКУ! ТРЕБАЛО ЈЕ
ДА ОСТВАРИМ ПРЕТ-
ЊУ! А САД... МОРАМ
У ТАЈ РАЗРЕД... ИАКО
ТО НЕ ВОЛИМ!

ДЕВОЈЦИЦЕ СУ
УБРЗО ОСЕТИЛЕ
ДА СА НОВОМ
УЧЕНИЦОМ НЕШТО
НИЈЕ У РЕДУ...

НЕШТО СЕ
ИЗВЛАЧИШ? ДА
СЕ НЕ БОЈИШ
ОВИХ ВЕЖБИ?

ПРАВА
ЈЕ САЊАЛИЦА!
ВИДЕЛА САМ
ЈЕ, ЧИТА
ПЕСМЕ!

ХА! ХА! ХА!
И ВЕРОВАТНО
ПРЕСУЈЕ
ПОДСКО ЦВЕЋЕ
И РАЗГОВАРА
С ПТИЦАМА!

ПА ШТА?
БАШ ТО И РАДИМ!
ШТА СЕ ТО ВАС
ТИЧЕ?

ХА!
КАКВА
МАМИНА
МАЗА!

ПУСТИ ЈЕ,
ЋУЛИЈА!
РАСПЛАКА-
ЋЕ СЕ!

КАС ЋУДА ЈЕ ЗАВРШЕН ПРЕ
НО ШТО ЈЕ РЕД ЗА ВЕЖБАЊЕ
ДОШАО ДО ШИРЛИ...

ПА, ШИРЛИ,
КАКО ТИ
СЕ СВИ-
ЋА?

НИКАКО!
НЕСРЕЋНА
САМ ШТО САМ
ОВДЕ АЛИ...
ОСТАЊУ!

ПОДРУГЉИВИЦЕ! ЈА
МАЗА? АКО МИСЛЕ ДА
ЋУ ПОБЕЂИ КАО ЗЕЦ...
ВАРАЈУ СЕ! ПРИ-
РЕДИЊУ ИМ
ЈА ИЗНЕНА-
ЂЕЊЕ!

ТАКО ЈЕ, ИЗ
ПРКОСА, ШИРЛИ
БРЕНДОН ОСТАЛА
У ШКОЛИ КОЈУ
НИЈЕ ВОЛЕЛА...

МЕ-
НЕ ДА
РАС-
ПЛАЧУ?
ТО
НЕЋЕ
ДОЖИ-
ВЕТИ!

РАЗРЕДУ ЈЕ УВЕК,
КАД БИ МИС ХОФМАН
УЛАЗИЛА, ВЛАДАЛА
ТИШИНА...

ДАНАС ЋЕМО
НАПОЉУ ДРЖАТИ
ЧАС... ВЕЖБА-
ЋЕМО ЧИТАЊЕ
ГЕОГРАФСКИХ
КАРТА...

НА ИВИЦИ ГУСТЕ ШУМЕ ИЗНАД ШТЕРНДОРФА...

...А САД ТРЕБА ДА ЗАМИСЛИТЕ ДА
СМО СЕ ИЗГУБИЛЕ! МАПУ
ИМАМО, АЛИ НЕМАМО
КОМПАС!

КАЖИТЕ МИ
КАКО ЋЕТЕ ДА-
ЊУ ДА ОДРЕДИТЕ
ГДЕ ЈЕ СЕВЕР...
БЕЗ КОМ-
ПАСА!

ЈА
ЗНАМ,
ПРЕМА
ЧАСОВНИ-
КУ!

ХА! МАМИНА МАЗА
МИСЛИ ДА СЕ ЧАСОВ-
НИК НОСИ И КАД СЕ
ИДЕ У ПРИРОДУ!

ДОСТА
ПРИЧА! ДО-
ЋИТЕ ДА ВАМ
ПОКАЖЕМ КАКО
СЕ МАПА КОРИСТИ
УЗ ПОМОЋ ПРИРОД-
НИХ МАРКАЦИЈА!
ВИДИТЕ ЛИ ОНЕ
ДВЕ ЦРКВЕ?

ЛАКО ЈЕ
ТО...
ДОК
ТАКВИХ
МАРКАЦИЈА
ИМА!

НАЈПРЕ
ЊИХ НАЋЕ-
ТЕ НА КАРТИ
А ОНДА УПО-
РЕДИТЕ
РАЗДАЉИ-
НУ И...

СВЕ ЈЕ ОБЕЛЕЖЈЕ
АКО УМЕТЕ ДА
ЧИТАТЕ МАПУ! А САД
ЋЕМО ДА СЕ РАЗДВО-
ЈИМО У ГРУПЕ... ОД ПО
ТРИ ОСОБЕ! СВАКА
ГРУПА ТРЕБА ДА НАЋЕ
ПУТ ДО МЕСТА КОЈЕ
ЋУ ОЗНАЧИТИ НА
КАРТИ... И ДА
СЕ ВРАТИ!

ШИРЛИ СЕ НАШЛА У ГРУПИ СА ИНГЕ
ШМИТ И ТИНОМ КОНВЕЈ...

ИХ! БАШ С
ЊОМ!

ПЕСТ!
БАР ЋЕМО
ЈОЈ ПОКАЗАТИ
КАКВА ЈЕ
ПЛАЧЉИВИ-
ЦА!

ЈА ЋУ ДА ЧИТАМ
КАРТУ! ПРАВИЋЕМО
СЕ ДА СМО ЗАЛУ-
ТАЈЕ У ШУМИ...
А ОНДА ЋЕМО
ЈЕ ОСТАВИТИ!
ВИДЕЋЕШ, ПЛА-
КАЋЕ КАО БЕ-
БА!

И ДВЕ ДЕВОЈЧИЦЕ СКОВАЛЕ СУ ПЛАН КАКО ДА ИСМЕЈУ НОВАЈЛИЈУ...

СИЛНО ЋЕМО СЕ ЗАБАВЉАТИ! ВИДЕЋЕШ КАКО ЋЕ СЕ УПЛАШИТИ!

ПАЗИ! ЧУЋЕТЕ!

ЈА САМ НАЈСТАРИЈА ЈА ЋУ УЗЕТИ МАПУ!

ЈЕ Л' ТИ МИС ХОФ-МАН КАЗАЛА КОЈЕ МЕСТО ТРЕБА ДА НАЂЕМО?

ДА! ОВО ОВДЕ!

ТАЧНО! НАЈПРЕ ЋЕМО БЕЗ ЦИЉА ЛУТАТИ ПО ШУМИ ПЕТНАЕСТАК МИНУТА...

И ДЕВОЈЧИЦЕ СУ КРЕНУЛЕ...

ДОСТА ШЕТЊЕ! САД НЕ ЗНАМО ГДЕ СМО!

ДА! ПОТПУНО СМО "ИЗПУБЉЕНЕ"!

КАД БИСМО МОГЛЕ ДА ОДРЕДИМО ГДЕ ЈЕ СЕВЕР...

ПА ТИ СИ СЕ ХВАЛИЛА ДА ЗНАШ КАКО ЋЕШ ДА ОДРЕДИШ... ПОМОЋУ ЧАСОВНИКА!

ДА! ТО ЈЕ ЈЕДНОСТАВНО! КАЗАЉКУ КОЈА ПОКАЗУЈЕ ЧАСОВЕ УСМЕРИШ ПРЕМА СУНЦУ А ЗАТИМ УГАО ИЗМЕЂУ ЊЕ И 12 ПОДЕЛИШ НА ДВА ДЕЛА... И ТАМО ЈЕ ЈУГ!

МНОГО МУДРО, ГОСПОЊИЦЕ АЖИШТАЈН! АЛ' ДАНАС НЕМА СУНЦА... ИЛИ ТО НИСИ ПРИМЕТИЛА?

ПРИМЕТИЛА САМ... АЛИ НЕМА НИ МНОГО ОБЛАКА! ИПАК СЕ МОЖЕ ОДРЕДИТИ ПРИБЛИЖАН ПОЛОЖАЈ СУНЦА!

АЛИ НЕ У ШУМИ! ПОДАСТАКНУТА СВОЈИМ ДРУГАРИЦАМА, ШИРЛИ ЈЕ ПОЧЕЛА ДА СЕ ПЕЊЕ НА ДРВО...

ОДЛИЧНО! УПАЛА ЈЕ У КЛОПКУ! КАД ЗАЂЕ МЕЂУ ЛИШЋЕ... ИСПАРИЋЕМО!

А ЈА ИМАМ КОМПАС! НЕ МОЖЕМО ЗАЛУТАТИ!

КАД ЈЕ ШИРЛИ СТИГЛА ДО ВРХА...

ОХ! ИПАК ЈЕ СУВИШЕ ОБЛАЧНО! АЛА ЋЕ МЕ ИСМЕЈАВАТИ!

КАД ЈЕ СИШЛА...

ХЕЈ! ГДЕ СТЕ? КАКВА ЈЕ ТО ИПРА?

ЧУЈЕШ ЛИ КАКО СЕ ДЕРЕ? УСКОРО ЋЕ ПОЧЕТИ ДА ПЛАЧЕ!

АЛА ЋЕ СЕ ОСТАЛЕ СМЕЈАТИ КАД ИМ ИСПРИЧАМО!

ЧУВЕНЕ
ПРИЧЕ

Марк Твен:

ЦРВЕНА ПЛОЧИЦА

"ЦРВЕНА ПЛОЧИЦА"

ЈЕ ПРИЧА САМЈУЕЛА Л. КЛЕМЕНСА, АМЕРИЧКОГ ПИСЦА И НОВИНАРА, КОГА ПОЗНАЈЕТЕ ПО ПСЕУДОНИМУ МАРК ТВЕН /1835-1910/. МАРК ТВЕН ЗНАЧИ "МАРКИРАЈ ДВА". ТАЈ ИЗРАЗ СЕ УПОТРЕБЉАВА У РЕЧНОМ БРОДАРСТВУ. ПИСАЦ ЈЕ У СТВАРИ, БИО ПИЛОТ НА БРОДУ НА РЕЦИ МИСИСИПИ. НАЈПОЗНАТИЈИ ТВЕНОВИ РОМАНИ СУ "ТОМ СОЈЕР" И "АВАНТУРЕ ХАКЛБЕРИ ФИНА", У КОЈИМА ОПИСУЈЕ ЖИВОТ НА РЕЦИ МИСИСИПИ, КРАЈ У КОМЕ ЈЕ ОДРАСТАО...

ЕНГЛЕСКА, ГОДИНЕ
1651.

ЈЕДНЕ РУЖНЕ ЗИМСКЕ ВЕЧЕРИ У
ЛОНДОНСКОЈ КУЛИ...

ГОСПОДО,
ДАЈТЕ МИ ВА-
ШУ РЕЧ, ПА МО-
ЖЕТЕ ИЊИ КУЊИ
ДА ПОЗДРАВИТЕ
ВАШЕ ПОРО-
ДИЦЕ!

ДА-
ЈЕМ ЧАСНУ
РЕЧ,
ГОСПОДИ-
НЕ!

ТРИ ОФИЦИРА ЋУТКЕ
СЕ УДАЉИШЕ, СВАКО
СВОЈОЈ КУЊИ...

ПРВИ ЈЕ СТИГАО
ПУКОВНИК МАЈФЕР,
КОЈИ СТАНУЈЕ НЕ-
КОЛИКО КОРАКА ОД
КУЛЕ...

ТИ, ОВДЕ У ЛОНДО-
НУ? РАТ ЈЕ, ЗНАЧИ,
ЗАВРШЕН?

ДА, ЗАВР-
ШЕН ЈЕ!
СТИГЛИ СМО
ЈУТРОС!

И ТЕК СИ САД...
АЛИ ЗАШТО СИ
ТАКО ПОТИ-
ШТЕН?

О, ДРАГА!
ЈОШ ДО ЈУ-
НЕ САМ БИО
СРЕЊАН, А САДА...
СЛУШАЈ: ДОГОДИ-
ЛО СЕ ТО У ПОС-
ЛЕДЊОЈ БОРБИ...

...БИО САМ УЗ КРОМВЕЛА. ИЗГЛЕДАЛО
ЈЕ ДА ЋЕМО ИЗГУБИТИ БИТКУ...

ЛОРДЕ, ГЕНЕРАЛЕ,
НЕ МОЖЕМО ДА
ОДРЖИМО ПОЛОЖА-
ЈЕ! НЕПРИЈАТЕ-
ЉУ ЈЕ СТИГАО
ПОЈАЧА-
ЊЕ!

КРОМВЕЛ МИ СЕ ОБРАТИ...

ДА, ВИДИМ! ТРЕБА ДА СЕ
ПОВУЧЕМО! ПУКОВНИЧЕ МАЈФЕР!

НА
СЛУЖБИ,
ГЕНЕРА-
ЛЕ...

КРОМВЕЛ ЈЕ НАРЕДИО МЕНИ И
ЈОШ ДВОЈИЦИ КОМАНДАНАТА ДА
ПОСТРОЈИМО НАШЕ ОДРЕДЕ...

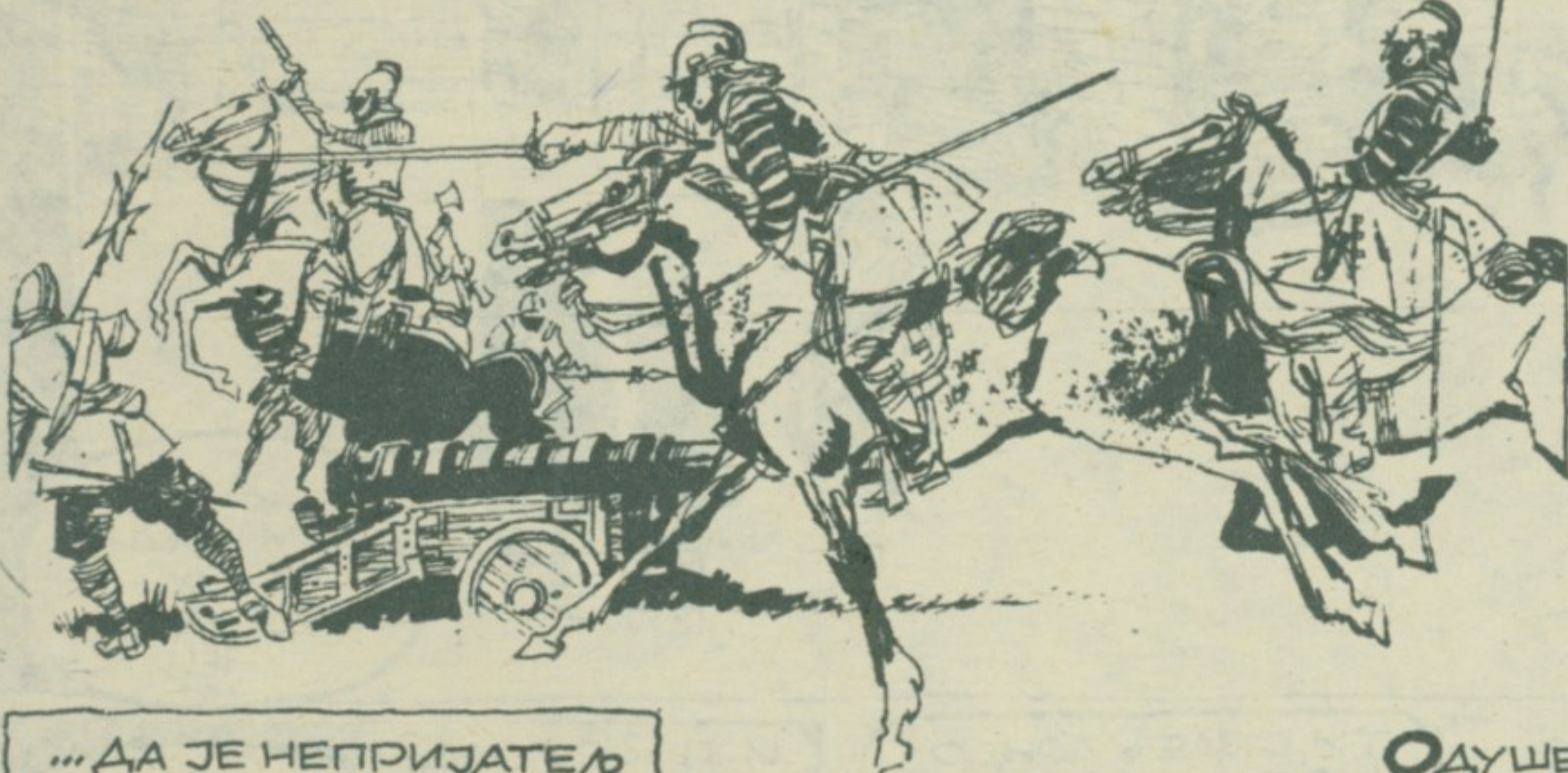
ИЗВЕШЊЕТЕ ЛАЖНИ
НАПАД НА ЈУЖНИ
БРЕГ! ТАКО ЋЕ-
ТЕ ОМОГУЋИТИ
ДРУГИМА ДА
СЕ ПОВУ-
КУ!

ОДМАХ СМО ИЗВЕЛИ АКЦИЈУ ЗАВАРАВАЊА...

МАНЕВАР ЈЕ ТАКО ДОБРО УСПЕО...

...ДА ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉ
БИО ПРЕЂАЖЕН...

НАПРЕД!
НАПРЕД!

ОДУШЕВЉЕЊЕ НАС ЈЕ ОДВЕЛО ДАЉЕ НО ШТО
НАМ ЈЕ БИЛО НАРЕЂЕНО...

ПА
ШТА
РАДЕТИ
ЛУДА-
ЦИ?

МИЛОРДЕ, РАТНА
СРЕЋА НАМ СЕ
ОСМЕХНУЛА!
**ПОБЕДА
ЈЕ НАША!**

ДА, ПОБЕДИЛИ
СМО... АЛИ ОНА ТРИ
ОФИЦИРА СУ ПРЕКР-
ШИЛА НАРЕЂЕЊЕ!

ВОЈНИЦИ СУ БИЛИ ОДУШЕВЉЕНИ,
АЛИ НЕ И КРОМВЕЛ КОЈИ НАМ ЈЕ
ДОЛАЗИО У СУСРЕТ...

БИЛИ СТЕ ИЗ-
ВАНРЕДНИ И ЈА
ВАМ ЗАХВА-
ЉУЈЕМ...

АЛИ ПРЕКРШИЛИ
СТЕ ВОЈНУ ДИСЦИП-
ЛИНУ И БИЋЕТЕ ИЗ-
ВЕДЕНИ ПРЕД РАТ-
НИ СУД!

ТАКО СМО ТОГ ЈУТРА СТИГЛИ
У КУЛУ КАО ЗАТВОРЕНИЦИ...

ПУКОВНИК НИЈЕ ЗАВРШИО ПРИЧУ ЈЕР
СУ СЕ ПРЕД ВРАТИМА ЗАЧУЛИ ЛАКИ
КОРАЦИ...

ДА, ТО ЈЕ БИЛА ПУКОВНИКОВА КЋЕРЧИЦА
КОЈА ЈЕ ЧУЛА ОЧЕВ ГЛАС ПА ЈЕ ДОТРЧАЛА
ДА ГА ВИДИ...

МОРА ДА ЈЕ АБИ!
ПАЗИ ДА НЕ
САЗНА!

ТАТА!
ТАТА!

АБИ,
ДРАГА
МОЈА!

САДА ЋЕ МИ ТАТИЦА ИС-
ПРИЧАТИ ЈЕДНУ ПРИЧУ АЛИ
ДА БУДЕ СТРАШНА! ОБЕЋАО
СИ ТОЛИКО ПУТА! ПОСЛЕ ЋУ
БИТИ ДОБРА И ВРАТИТИ
СЕ У КРЕВЕТ!

ЈЕДНУ СТРАШ-
НУ ПРИЧУ!? ПА
ДОБРО, ИСПРИ-
ЧАЋУ TI СТРА-
ШНУ ПРИЧУ...

БИЛА ЈЕДНОМ
ТРИ ПУКОВ-
НИКА...

О, ПА ЈА ИХ ДО-
БРО ПОЗНАЈЕМ...
ПРИЧАЈ ДАЉЕ,
ТАТА!

...КОЈИ
СУ УЧИНИ-
ЛИ ВОЈНИ
ПРЕКРШАЈ И
ЗБОГ ТОГА ИХ
ЛОРА ГЕНЕРАЛ
МОРАО
ДА
КАЗНИ...

ТО ЈЕ ВЕЛИКИ ГЕНЕРАЛ КРОМВЕЛ, ЈЕ ЛИ, ТАТА? И ЊЕГА ДОБРО ПОЗНАЈЕМ! ЧЕСТО ПРОЛАЗИ ПОРЕД НАШЕ КУЋЕ И СВИ ГА СЕ БОЈЕ! АЛИ, ЗНАШ, ТАТА, ЈА СЕ ЊЕГА УОПШТЕ НЕ БОЈИМ!

ДАКЛЕ, ДОВЕЛИ СУ ИХ У ЛОНДОН КАО КАЖЊЕНИКЕ! СТИГЛИ СУ ЈЕДНОГ ЈУТРА...

ПА ТО ЈЕ ИСТИНИТА ПРИЧА? О, ДИВНО! АЛИ, МАМА, ЗАШТО ПЛАЧЕШ?

ОНДА, ОДВЕДОШЕ ИХ У КУЛУ ДА ИМ СУДЕ...

НЕ ОСВРНИ СЕ НА МЕНЕ, ЗЛАТО...

...У КУЛИ СЕ САСТАО ВОЈНИ СУД...

ПУКОВНИЦИ СУ ИСПИТАНИ. ПРЕСУДА ЈЕ ГЛАСИЛА: КРИВИ СУ!

АЛИ, ОФИЦИРИМА ВОЈНОГ СУДА БИЛО ЈЕ ЖАО ДА ОСУДЕ НА СМРТ ОВА ТРИ ХРАБРА РАТНИКА...

...ПРЕМА ТОМЕ, ОСУЂЕНИ СТЕ НА СТРЕЉАЊЕ!

ОСУДИЛИ СТЕ НАС ПО САВЕСТИ! ТО ЈЕ ВАША ДУЖНОСТ!

ДА, АЛИ МОЛИЋЕМО КРОМВЕЛА ДА ДВОЈИЦУ ОСЛОБОДИ. ЈЕДАН ЈЕ ДОВОЉАН ДА ПОСЛУЖИ КАО ПРИМЕР ВОЈСЦИ!

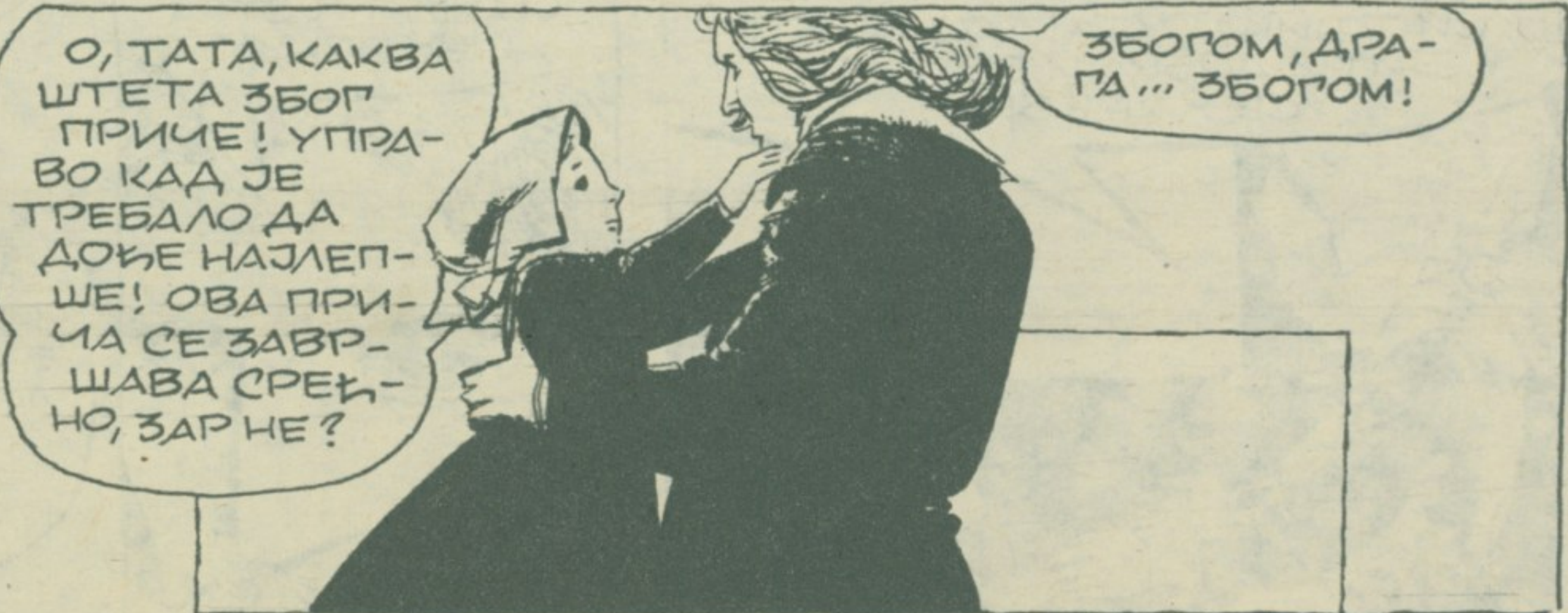
У ТОМ ТРЕНУТКУ, ГРУПА ВОЈНИКА КУЦА НА МАЈФЕРОВА ВРАТА...

ПУКОВНИЦЕ, ЖАО МИ ЈЕ...

ЕВО МЕ! СПРЕМАН САМ!

НАРАВНО, АБИ НИЈЕ РАЗУМЕЛА ДА ЈЕ ПРИЧА КОЈУ ЈЕ ИСПРИЧАО ОТАЦ, ИСТИНИТА...

О, ТАТА, КАКВА ШТЕТА ЗБОГ ПРИЧЕ! УПРАВО КАД ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ДОЂЕ НАЈЛЕПШЕ! ОВА ПРИЧА СЕ ЗАВРШАВА СРЕЊНО, ЗАР НЕ?

ЗБОГОМ, ДРАГА... ЗБОГОМ!

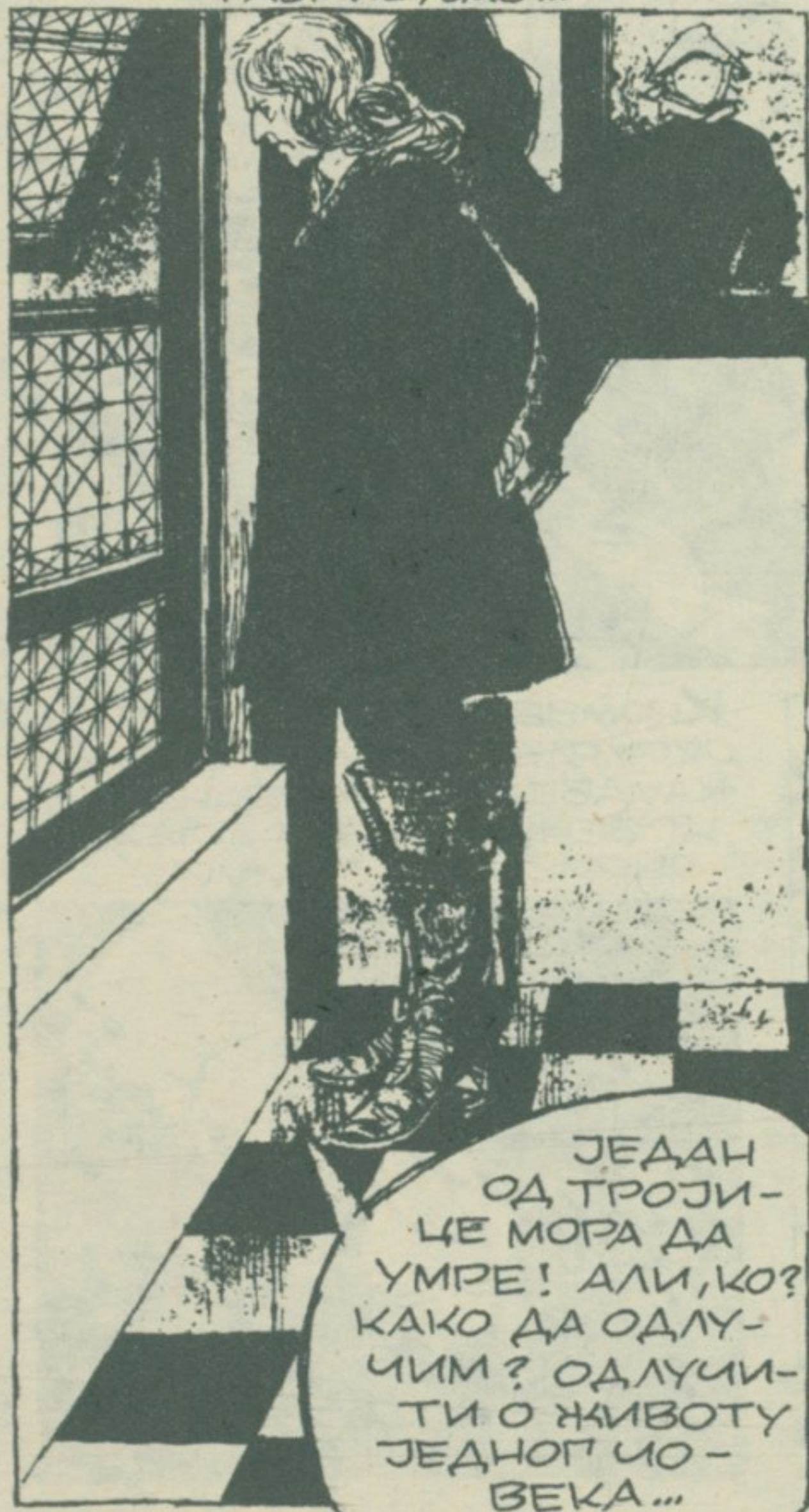
МАМИЦЕ,
ШТА СЕ
ДОГАЂА?
ЗАР ТА-
ТА
НЕЋЕ
ОСТАТИ
С НАМА?

СЛЕДЕЋЕГ
ЈУТРА
ОТАЦ СЕ
ЈОШ НИЈЕ
ВРАТИО.
АБИ
ЈЕ
НЕМИРНА.
КУЛА
ЈЕ
БЛИЗУ;
ПОЋИ
ЋЕ МУ
У СУСРЕТ...

ОПРХУТА ЗИМСКИМ ШАЛОМ, АБИ СЕ УПУТИЛА
ПРЕМА ЗАТВОРУ...

ИСТОВРЕМЕНО, У ЈЕДНОЈ
СОБИ КУЛЕ, КРОМВЕЛ ЈЕ
РАЗМИШЉАО...

ЈЕДАН
ОД ТРОЈИ-
ЦЕ МОРА ДА
УМРЕ! АЛИ, КО?
КАКО ДА ОДЛУ-
ЧИМ? ОДЛУЧИ-
ТИ О ЖИВОТУ
ЈЕДНОГ ЧО-
ВЕКА...

ПРЕПУСТИЋУ ТО
СУДБИНИ! НЕКА НЕ-
ВИНА РУКА БУДЕ
РУКА СУДБИНЕ!

КРОМВЕЛ ЈЕ ПОЗВАО СВОГ
АЉУТАНТА...

ДОВЕДИТЕ
МИ ПРВО ДЕТЕ
КОЈЕ ПРОЋЕ
УЛИЦОМ!

ВОЈНИК НИЈЕ ДАЛЕКО ОДМАКАО...

ДОЂИ, МАЛА! ЛОРД
ГЕНЕРАЛ ЖЕЛИ
ДА ТЕ ВИДИ!

АБИ ЈЕ БЕЗ СТРАХА СТАЛА ПРЕД
СТАРОМ ГЕНЕРАЛОМ...

ЈА ВАС ПОЗНА-
ЈЕМ, ГОСПОДИ-
НЕ! ВИ СТЕ
ЛОРД ГЕНЕ-
РАЛ!

СВИ ВАС СЕ БОЈЕ,
АЛИ ЈА НЕ! МНОГО
ПУТА САМ ВАС
СУСРЕЛА НА УЛИЦИ,
СЕЋАТЕ ЛИ СЕ?
НОСИЛА САМ ЦР-
ВЕНУ
КЕЦЕ-
ЉИЦУ...

А ЗА ТО ВРЕМЕ ИЗ ДРУГОГ
ДЕЛА КУЛЕ ТРИ ЗАТВОРЕНИ-
КА ПОВЕЛИ СУ КОД КРОМВЕЛА...

ЈЕДАН ОД ЊИХ ТРОЈИЦЕ МОРА УМРЕТИ...

...И У ОВОЈ СОБИ БИЋЕ ОДЛУЧЕНА ЊИХОВА СУДБИНА...

ДРАГА МАЛА ПРИЈАТЕЉИЦЕ! УВЕК ЋЕМО БИТИ ПРИЈАТЕЉИ, ЗАР НЕ?
САДА ТИ ТРЕБА ДА УМЕСТО МЕНЕ ДОНЕСЕШ ЈЕДНУ ВАЖНУ ОДЛУКУ!

ПОДСЕТИЛА СИ МЕ НА ЈЕДНО СРЕЊНО ВРЕМЕ... КАД ЈЕ ДОЛАЗИЛА МОЈА КЊЕРКА ДА МИ УБЛАЖИ УМОР...

ХОЋЕТЕ ЛИ МЕ ПОЉУБИТИ, ГОСПОДИНЕ?

ОД СРЦА, ДРАГА! ТО СИ ЉУБАЗНО ЗАМОЛИЛА, А МОГЛА СИ ДА НАРЕДИШ... САДА ТИ ОВДЕ КОМАНДУЈЕШ...

СТИГЛИ СУ, ВАША ВИСОСТИ!

А САДА, ДРАГА МОЈА, МОРАМ ТИ ПОВЕРИТИ ЈЕДАН ЗАДАТАК...

А ШТА ТО?

КРОМВЕЛ ПРУЖИ АБИ ТРИ ОКРУГЛЕ ПЛОЧИЦЕ ОД ВОСКА, ДВЕ БЕЛЕ И ЈЕДНУ ЦРВЕНУ. ЦРВЕНА ДОНОСИ ОНОМЕ КО ЈЕ ПРИМИ...

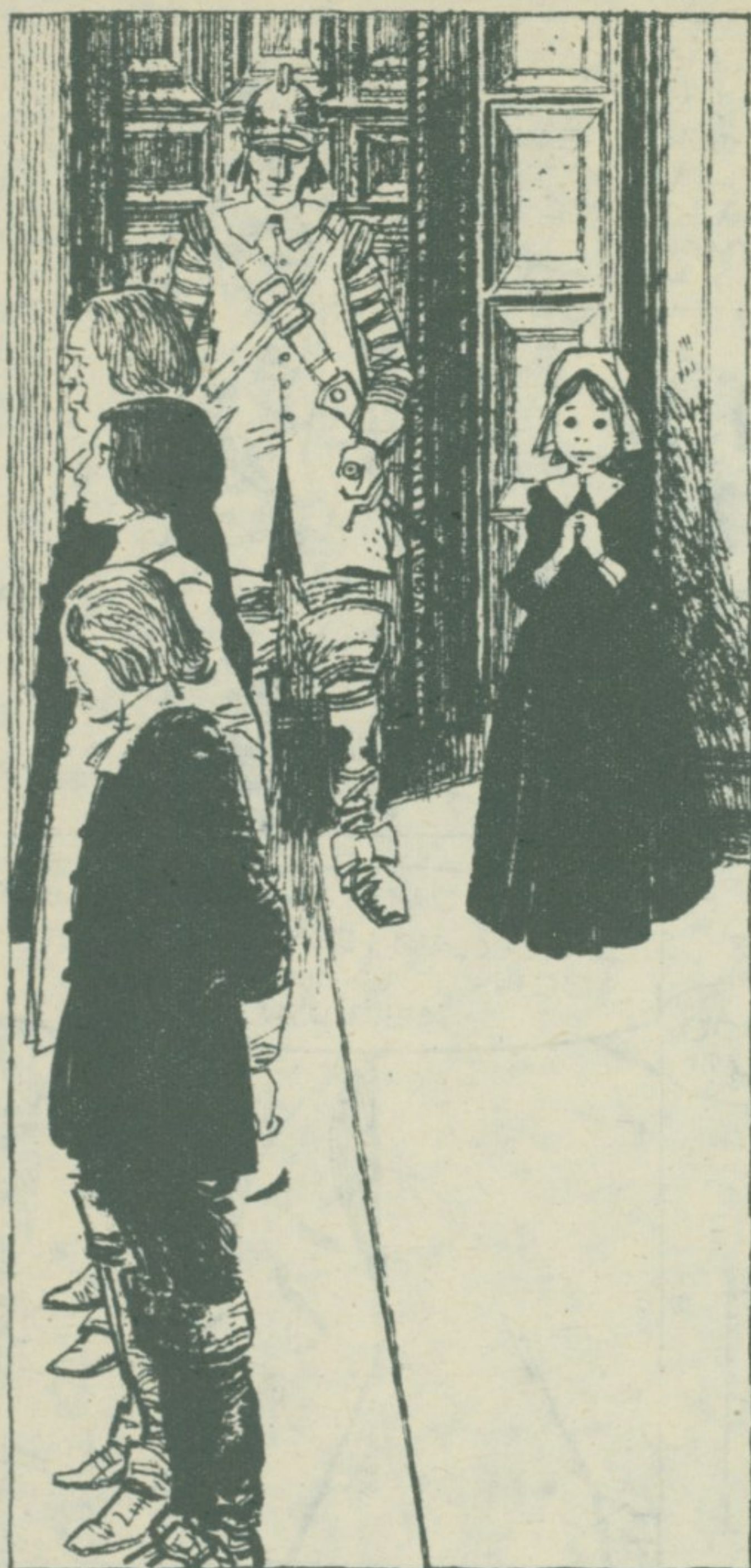
О, МНОГО МИ СЕ СВИЊА ЦРВЕНА ПЛОЧИЦА! ЈЕСУ ЛИ ЗА МЕНЕ?

НЕ, ДРАГА, ОНЕ СУ ЗА ДРУГЕ! ИДИ У ДРУГУ СОБУ...

...ВИДЕЋЕШ ТРИ ОФИЦИРА С ЛЕЊА... СВАКОМЕ ОД ЊИХ СТАВИ ПЛОЧИЦУ У РУКУ, ОНДА СЕ ВРАТИ К МЕНИ!

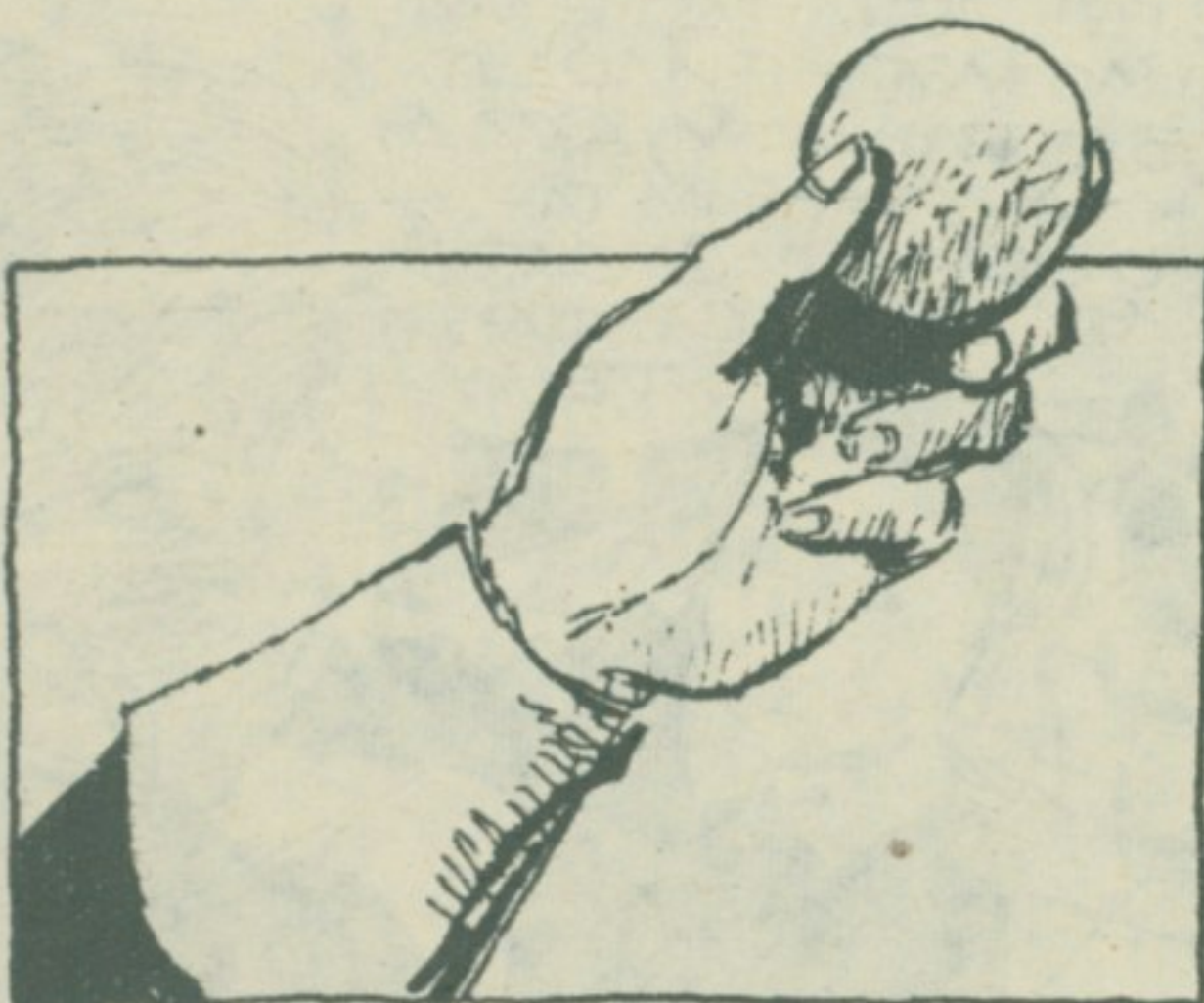
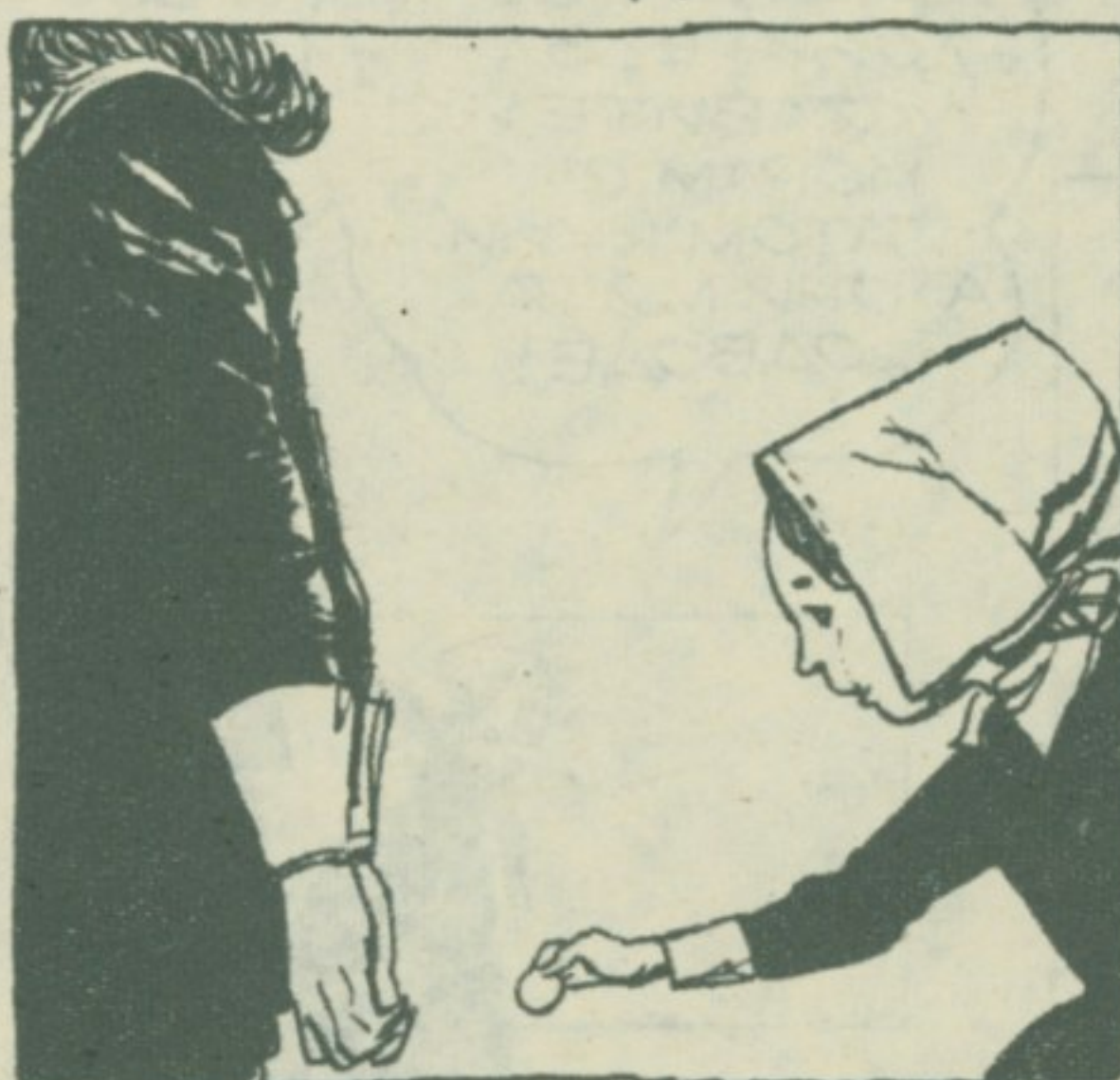

ПА, ЈЕДАН ОД ЊИХ ЈЕ
МОЈ ТАТА! ПРЕПОЗНАЛА
САМ ГА С ЛЕЋА!

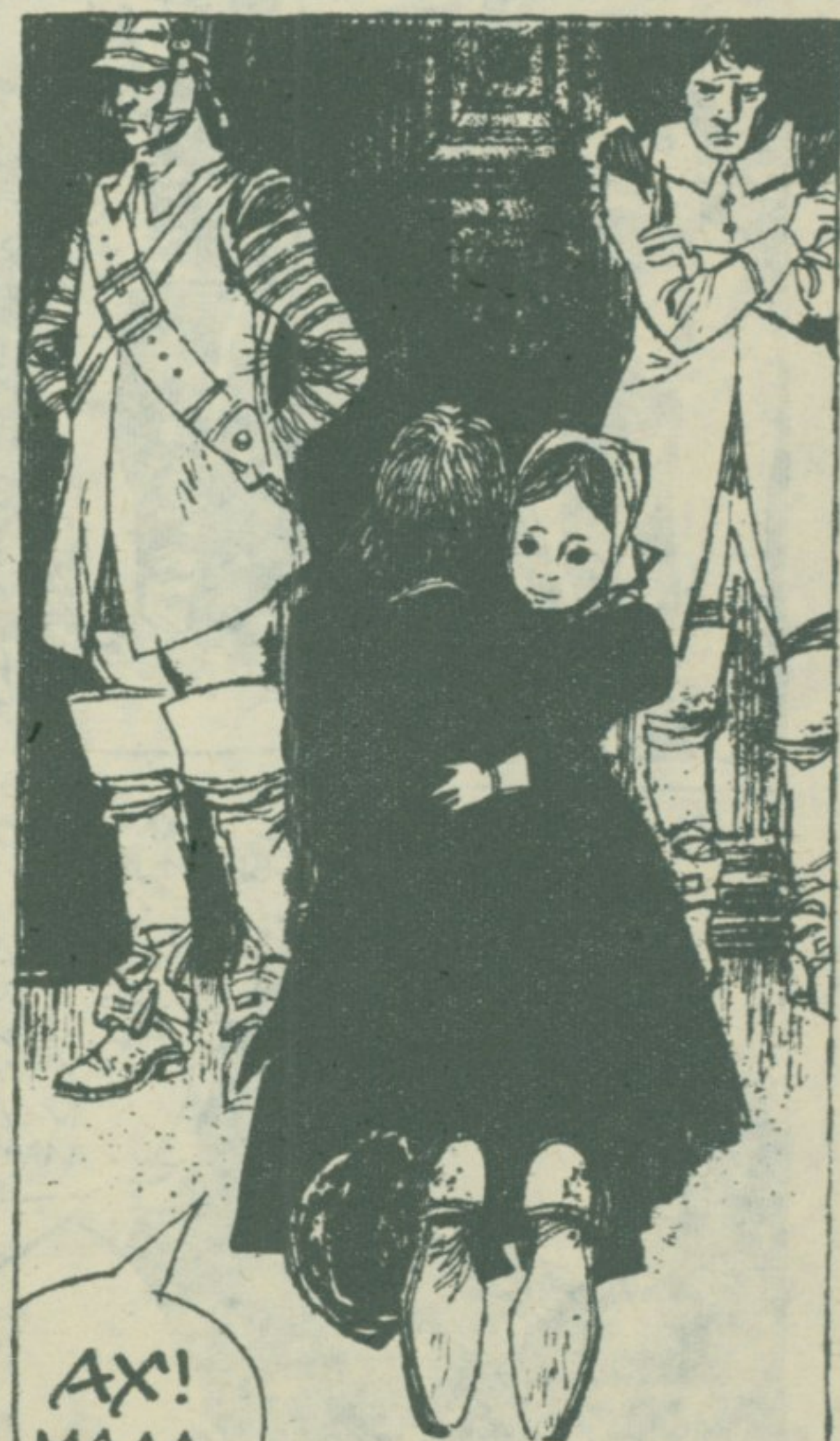
АБИ, СИГУРНА, ПРИБЛИ-
ЖАВА
СЕ НА
ПРЕСТИ-
МА...

И У ТИШИНИ ИЗВРША-
ВА СВОЈ ЗАДАТАК...

ТАТА, ТАТА! ПОГЛЕДАЈ
ШТА ИМАШ У РУЦИ! ЈА
САМ ТИ ДАЛА!

ОФИЦИР ПОГЛЕДА ЦРВЕНУ
ПЛОЧИЦУ И СХВАТИ...

АХ!
МАЛА
МО-
ЈА!

ВЕЛИКА ТРАГЕДИЈА! СВИ СУ ЗАНЕМЕЛИ...

Али, наређење се мора извршити...

ВЕОМА МИ ЈЕ ЖАО, ПОС-
ПОДИНЕ! АЛИ ЗБОГ
ДУЖНОСТИ
МОРАМ...

ТРЕБА
ДА ИДЕМ,
МАЛА МО-
ЈА! СА
ЊИМА...

ШТА ТО
МОРА? ШТА
СЕ ДОГА-
ЋА?

Али, не могу да те
одведу! Мама је
лоше! Чека те и ја
сам дошла по те-
бе... да идемо
кући!

Али, речи мале аби нису
значиле ништа. Пуковник
мора да оде у пратњи вој-
ника...

СТРАЖА, НАПРЕД!
ОРУЖЈЕ НА
РАМЕ...

ДОЋИТЕ!
ДОЋИТЕ! ЗА-
УСТАВИТЕ ИХ!
МОРАМ, С
ТАТОМ КУЋИ...
А ОНИ МИ ГА
ОДВОДЕ!

ТВОЈ
ОТАЦ,
МАЛА?
ТО ЈЕ ТВОЈ
ОТАЦ?!

ДА... И ЈА ГА МНОГО ВОЛИМ!
ЗАТО САМ ЊЕМУ ДАЛА ЦР-
ВЕНУ ПЛОЧИЦУ... НАЈ-
ЛЕПШУ!

О, ПРОКЛЕТА СУДБИ-
НО! ТИ ОД МЕНЕ ДА-
НАС НАЧИНИ НАЈОК-
РУТНИЈЕГ ЧОВЕКА
НА СВЕТУ! А НЕМАМ
ИЗЛАЗА! ШТА ДА
УЧИНИМ?

ХАЈДЕ, ПОСПОДИНЕ, ШТА СТЕ
СТАЛИ? КАЖИТЕ ИМ ДА ГА ПУ-
СТЕ! РЕКЛИ СТЕ МИ ДА ОД
ВАС МОГУ БИЛО ШТА
ЗАТРАЖИТИ, А САД,
КАД ТРАЖИМ ТА-
КО ОБИЧНУ СТВАР
ВИ МЕ НЕ СЛУША-
ТЕ!

СРЕЋАН САМ ШТО САМ ТИ ДАО
ТАКВО ОБЕЋАЊЕ И ДА СИ ГА
СЕ СЕТИЛА!

СТРАЖАРИ,
ПОСЛУШАЈТЕ
НАРЕЂЕЊЕ!
ОНА ГОВОРИ
У МОЈЕ
ИМЕ!

КАЖЊЕНИКУ ЈЕ ОПРО-
ШТЕНО! СЛОБОДНИ
СТЕ!

Крај

МИЦКА

КРАЈ

СКАНДАЛ на ТЕЛЕВИЗИЈИ

САДА
ЈОЈ ЈЕ ТАТА
ЗАБРАНИО
ДА НА
ДРУГОМ
ПРОГРАМУ
ТВ
УЧЕСТВУЈЕ
У
ЕМИСИЈИ
"ПРОЛЕБЕ"
ВЕОНА
СЕ
РАЗБОЛЕЛА
(ВИШЕ
ДУШЕВНО).

РОКИЌЕВИ
СУ
ЗАБРИНИТИ.
УРЕДНИК
ДРУГОГ
ПРОГРАМА
ПОСЛАО
ЈЕ
РЕПОРТЕРА
ДА
ИНТЕРВЈУИ-
ШЕ
ВЕОНО.

ИНТЕРВЈУ
НИЈЕ ПУШТЕН
ЈЕР СУ СЕ
ЧУЛЕ САМО
ВИОЛИНЕ.
ЧКАЛА
ТЕЛЕФОНИРА
ДА БЕ
БОЛЕСНИЦА
ОЗДРАВИТИ
АКО ЈОЈ
ОН ИСПРИ-
ЧА
НЕКОЛИКО
ШАЛА...

У
МЕКУВРЕМЕНУ
УЛОГУ
ВЕОНЕ ТВ
ЈЕ
ПОВЕРИЛА
МАРИ(МЕРИ)
ШОКИЌ.
ДИРЕКТОРКА
ШОКИЌ
НАПИСАЛА
ЈЕ
НОВУ
СЕРИЈУ
МЕМОАРА.
ЈЕДНЕ
ВЕЧЕРИ
У
КУЋИ
РОКИЌА...

СЛАБО,
ТАТА...

КАКО
ЈЕ МОЈА
ВЕОНА...

НЕ
ЖАЛОС-
ТИ
МЕ...

АКО БИХ ОЗДРАВИ-
ЛА БИЛ' МЕ ПУС-
ТИО НА ТВ?

ОВАКАО,
ОДАМАХ...

ОЗДРАВИЛА
САМ, ОЗ-
ДРАВИЛА
САМ!

МА НЕ... КУД БИХ
ЈА, ТАТИЦЕ!

ТИ СИ СЕ
САМО
ПРЕТВА-
РАЛА?

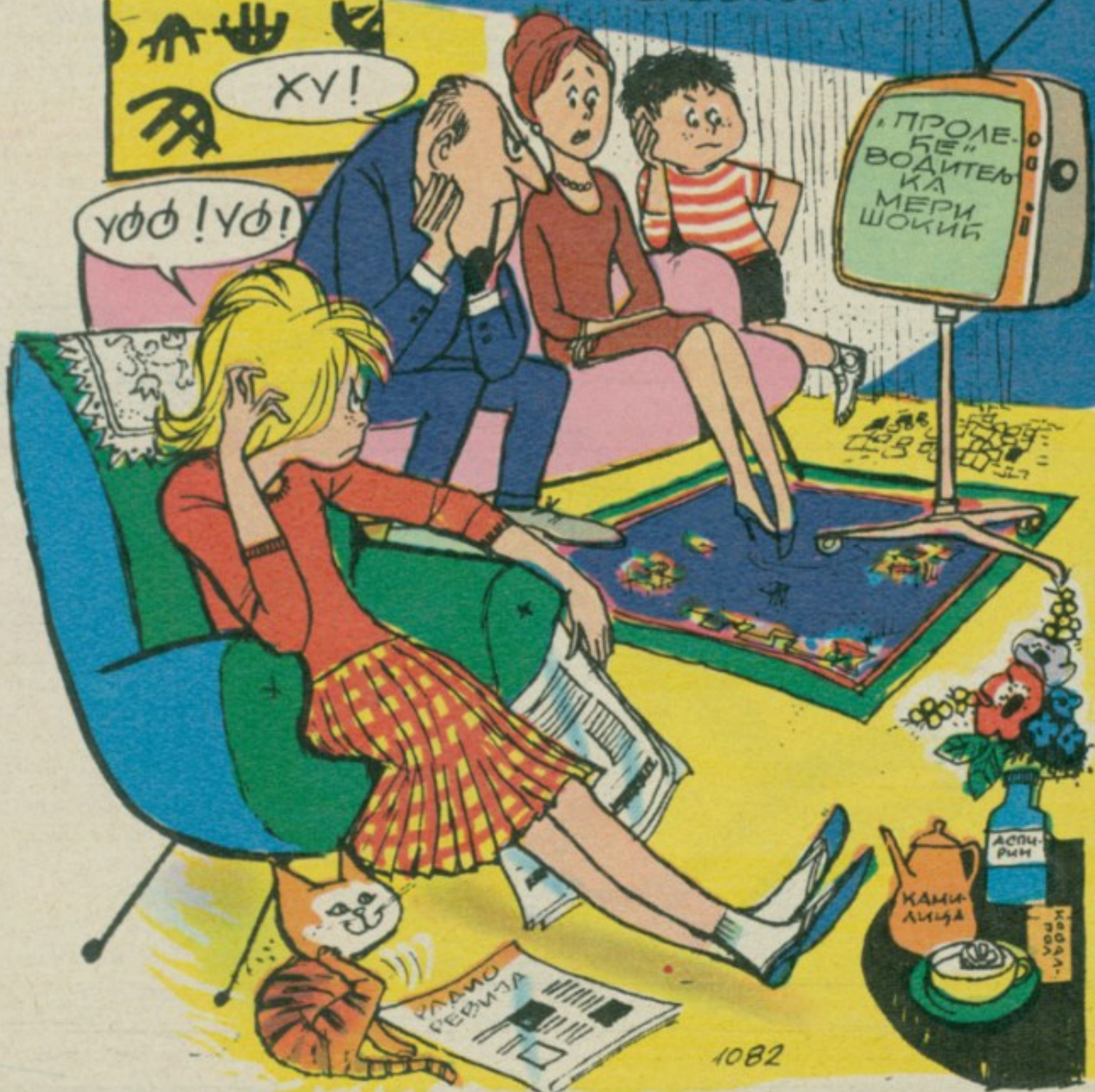
ТАТА
РОКИЌ ЈЕ
ОПЕТ
ПОЧЕО ДА ЦРВЕ-
НИ АЛИ ГА ЈЕ МА-
МА УМИРИЛА...
УЛОГА ЈЕ
ПОВЕРЕНА
МЕРИ
ШОКИЌ.

САДА СЕ ТАТА
РОКИЌ УЗЈО-
ГУНИО. ЗАМАЛО
ДА ДОБИЈЕ СРЦА-
НИ УДАР. САДА
ОН ТРАЖИ ДА
СЕ ВЕОНА МАКАР
САМО ЈЕДНОМ,
ПОЈАВИ НА ТВ.

ПОЧЕО ЈЕ ДА
ОБИЛАЗИ ОДГО-
ВОРНЕ ДРУГО-
ВЕ, ДА ИХ УБЕДУ-
ЈЕ У КВАЛИТЕТ
СВОЈЕ ВЕОНЕ.
АЛИ, НИ ДИРЕКТОР
КА ШОКИЌ
НЕ МИРУЈЕ.

НАЈЗАД ДОКЕ ДУГО ОЧЕКИВАНО ВЕОНЕ НОВЕ ЕМИСИ-
ЈЕ... ПОРОДИЦА РОКИЌ СЕ КУЋИ ОКУПИЛА ОКО
ТЕЛЕВИЗОРА...

ХУ!

УФФ! УФФ!

"ПРОЛЕ-
БЕ"
ВОДИТЕЉ
КА
МЕРИ
ШОКИЌ

ДРАГИ
ГЛЕДАО-
ЦИ... ДОБРО
ВЕЧЕ...

ЈА... НЕ...
ВИ... ОВАТ...
НИЈЕ...

ЖВАЊ...
ПРАК...

ЈООЈ!
БУУ!

ОБРУ-
КА
СЕ!

ПРОГРАМ
СЕ ПРЕКИ-
ДА ЗБОР
НЕСТАЈЊА
СТРУЈЕ

ТЕЛЕФОН!

ЗВРРР

ХАЛО, ОВДЕ
РОКИЌ, ШТА?

ДОЛАЗИМО
ОДАМАХ!

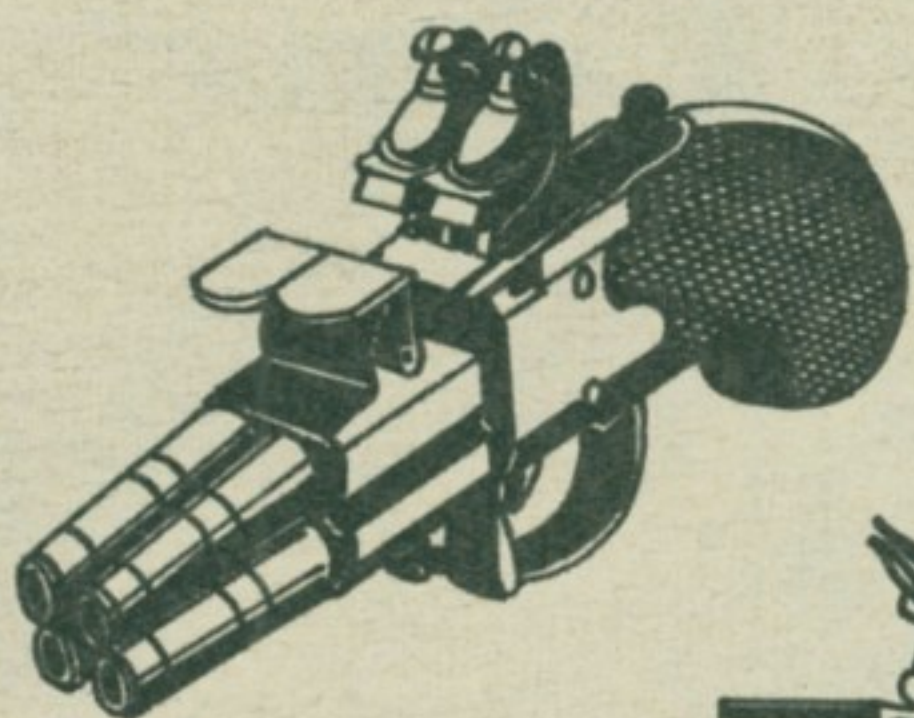
НЕКА ОДАМАХ ДОБЕ
РОКИЌЕВА ДА ЗА-
МЕНИ ШОКИЌЕВУ!

ПОЖУРИ, ВЕОНО! ДОШ-
ЛО ЈЕ ТВОЈИХ
ПЕТ МИНУТА!

ОПАСНА БИБЕРНИЦА

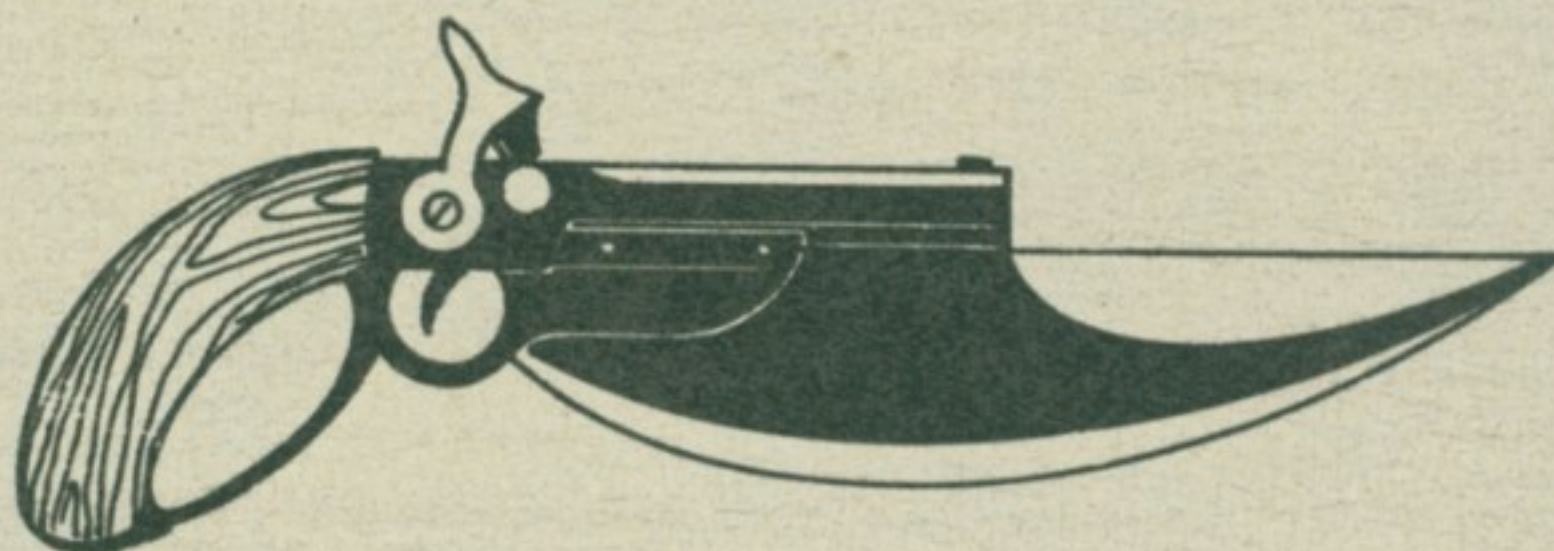

Пиштољи-кремењаче нису увек били поуздани. Али као резервно оружје били су ипак корисни, па су још у XVII веку оружари често комбиновали са пиштољем неко конвенционално оружје, као што је на пример бојна секира.

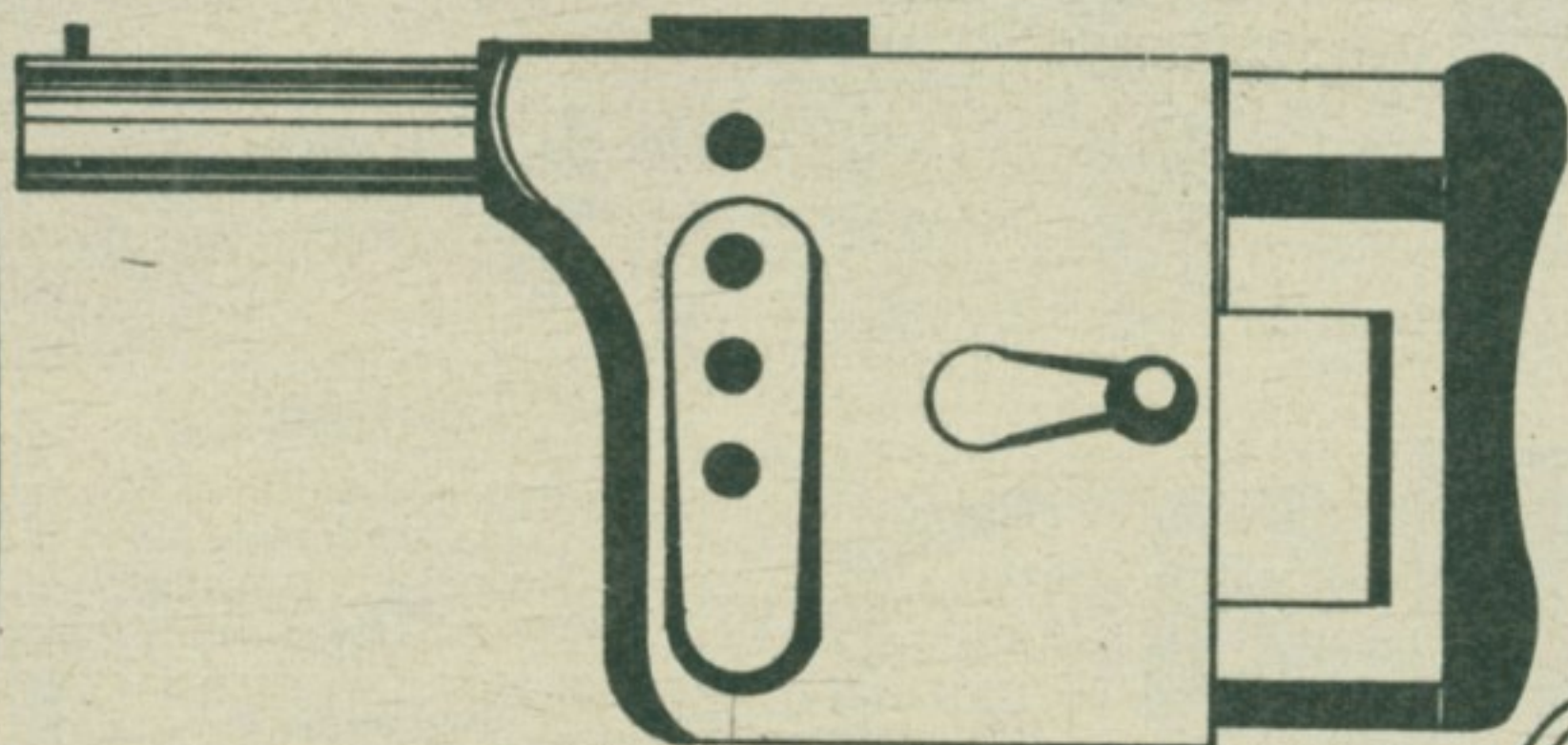

„Биберница“ је први, једноставни, модел револвера. Свака цев се морала посебно пуњити, а окретање буренцета је било или механичко, или се морало изводити руком. Ови мали револвери били су прилично тешки, а имали су 4 или 6 цеви, односно канала у буренцету. Од 1820. када се појавила прва „биберница“, па до појаве „колта“, то је био једини револвер који се носио у футроли о појасу.

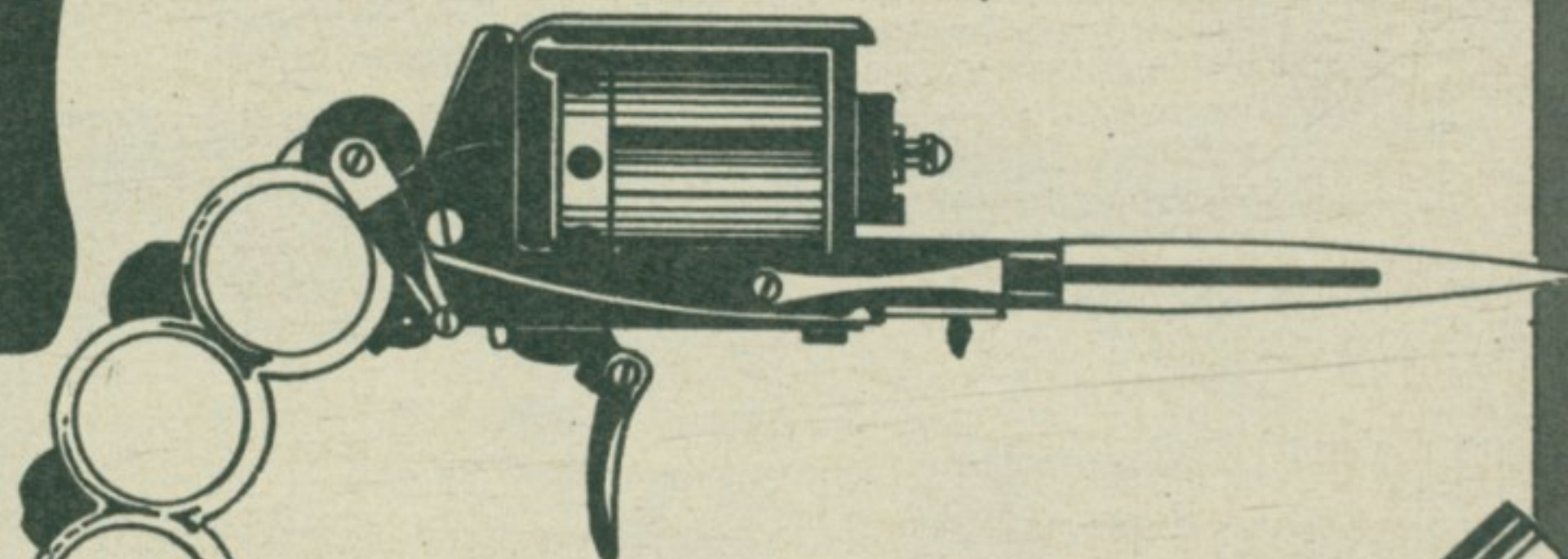
Тачност поготка из кремењаче није била велика. Због тога су оружари експериментисали са више цеви како би се при вишеструком хицу покрила већа површина мете и тако осигурао погодак. Најинтересантнији су цевни примерци ових пиштоља, са по три и четири цеви.

Посебну врсту пиштоља чине такозвани „пиштољи-ножеви“. Најпознатије је фирма „Елцин“ произвела 1837. за америчку морнарицу за експедицију по Јужном мору.

Интересантна врста пиштоља били су и тзв. „стискајући пиштољи“, минијатурних димензија, који су се држали на длану, скривени, а окидање се вршило стезањем шаке и притиском на клизни кундак.

„Апашки пиштољ“, назван по популарном надимку чланова париског подземља, један је од необичних револвера из друге половине прошлог века. То је, у ствари, била комбинација „боксер“, шестометног револвера и бодежа на опругу. Постојале су две варијанте ових револвера, чији су једини купци били криминалци.

Још један „стискајући пиштољ“, популарно назван „Заштитник“ патентиран је 1888. Димензије су му биле мале и могао се сакрити у шапи. У добош је могло да стане 8 метака калибра 0,32 инча. Окидање се вршило стезањем кундака уз добош.

Д. А.

Једна од веома популарних комбинација био је мач-пиштољ или сабља-пиштољ. Дршка је била заједничка, док се окидач налазио уз сам балчак. Цев је била приљубљена уз оштрицу. О ефикасности овог оружја нема много података.

Август 1972.

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

СЛЕДЕЋИ НАСТАВАК: ЕКСПЛОЗИЈА!

ВОЈНИЦИ СУ БАШ

ПУШКЕ

— МОРА ДА СУ ПОЛУДЕ-
ЛЕ! — УЗВИКНУО ЈЕ КАРЛ
КАД ЈЕ ВИДЕО ГРУПУ СЕ-
ЉАНКИ КОЈЕ СУ ТРЧАЛЕ
ПРАВО НА НЕПРИЈАТЕЉА

Скривени у уцерици од блата на крају села Синченг, у кинеској провинцији Квејчоу, наредник Карл Севиц и ја нисмо успевали да се повратимо од чуда: још пре неколико тренутака, у селу је владао мир, а сада је све врвело од Јапанаца, за које смо мислили да су бар два дана хода далеко.

Били смо у сасвим безнадежној ситуацији: са једним револвером и непоузданим карабином требало је да се супроставимо педесеторици непријатељских војника који су се налазили на неких 300 метара од нас, а били су наоружани — пушкама, митраљезима и једним минобацаčem! Равница око нас није до пуштала ни помисао на бекство, а од сељака се такође нисмо могли надати помоћи: они су још од раног јутра били на пиринчаним пољима.

„Дакле, то је крај“, помислио сам. Успели смо да са важним документима стигнемо чак из главног штаба у Калкути до овог забаченог села — да бисмо ту скончали...

ПРЕВАРИО САМ СЕ!

Било је то септембра 1942. Кренули смо авионом „Б-24“ у Цункинг, као пратња пуковнику који је требало да тамо преда документа. Нисам знао шта папири садрже; само сам нагађао да се ради о важном стратегијском плану у вези с офанзи-

вом против Јапанаца и јужној Кини и Бурми.

Били смо већ изнад Цункинга кад смо сазнали да са везничке трупе, изложене јаким непријатељским нападима, напуштају град. Окренули смо и покушали да се вратимо, али је већ било касно. Око нас су зазвиждале јапанске противавионске гранате. Једна је закачила крило, а друга експлодирала између простора за испуштање бомби и пилотске кабине. Пилот, капетан Јегер, изгубио је руку, а његов помоћник је остао на месту мртв.

Упркос обилном крварењу, капетан је успео да још читавих десет минута одржи авион у ваздуху, а онда је покушао да се спусти. Али, врх авиона се зарео у земљу и читав апарат се прервуо. Сви су погинули, осим мене и Карла, који смо седели позади...

Згурени и непомични, очекивали смо да букне пожар. До њега ипак није дошло, вероватно захваљујући томе што смо имали врло мало горива. Добауљао сам до пуковника. Јадном човеку глава више није била на раменима. Гурнуо сам руку у џеп његове блузе, извукао омот са документима и, обрисавши крв, преместио га у своју. Затим смо се наредник и ја извукли из олупине.

Од Кунминга, најближег града који су држали савезници, делило нас је нешто мање од 500 километара. Био сам уверен да ћемо стићи пре Јапанаца. Два човека, мислио сам, крећу се брже од гломазне пешадијске колоне.

Али, преварио сам се. После две недеље хода, ђоновина нашим летачким чизмама почели су да се цепају, Карл је добио дизентерију, а ја сам изгубио десет килограма. Уз то, огреботине на ногама које сам задобио приликом пада авиона почеле су да се гноје. Морали смо да се одморимо. Тако смо застали у Синченгу и — упали у клопку.

ИЗНЕНАЂЕЊЕ

— Цилберте, биће најбоље да спалимо документе — рекао је нервозно Карл.

Ђутећи, извадио сам омот. Нисам знао шта у оваквом тренутку да кажем човеку са којим сам се спријатељио у толиким окршајима, а који ће, у то сам био сигуран, за тренутак са мном погинути.

Згужвао сам документа и бацио на земљу, а затим сам извадио и запалио последњу преосталу шибицу.

У том тренутку, споља се зачу необичан звук, нешто налик на тапкање мноштва босих ногу. — Забога, шта је ово?! — викну Карл, који је гледао кроз прозор.

Шибица ми опече прсте и ја је испустих, тек накнадно схвативши шта сам урадио: сада више нисам могао да запалим документа!

Када сам пришао прозору и погледао напоље, помислио сам да ме очи варају: гомила сељака трчала је према јапанским војницима. Биле су младе — неке од њих нису могле имати више од дванаест или тринаест година! Играле су, смејале се и певале као на неком слављу.

Ни Јапанци нису били мање зачуђени од нас. Стајали су као укопани и, не знајући

шта да мисле, зурили у девојке.

— Мора да су сишле с ума! — прошапута Карл.

— Не верујем — рекох. — Чини ми се да схватам шта желе да постигну.

Игра је постајала све живља. Војници почеше да се подгуркују и да добацују. Неки су већ трчали ка Кинескињама. Јапанац на челу колоне, по свој прилици официр, нешто је викао, али га нико није слушао. Тада једна девојка притрча официру и поче да га љуби. Видевши то, војници сви до једног бацише пушке и јурнуше на жене. Настаде општа гужва.

— Искористимо ово и бегимо! — викну Карл.

Зграбио сам документе с пода и гурнуо их натраг у блузу. У тренутку кад смо стали на врата колибе, одјекну пуцањ. По звуку ми

се учинило да долази из не-
посредне близине. — Чекај!
— рекох Карлу и провирих
напоље.

ПОКАЖИМО ЈАПАНЦИМА!

Низ друм су трчали сеља-
ци. Неки од њих већ су има-
ли пушке, а други су улази-
ли у колибе и враћали се са
старинским карабинима и
свакојаким шиљатим ору-
ђем.

Сада ми је све било јасно.
Жене нису хтеле да дозволе
да Јапанци изненаде њихове
мужеве и очеве на пиринча-
ним пољима, где би их, не-
заштићене, зачас поклали.
Зато су пошле у сусрет вој-
ницима, скрећући њихову
пажњу и задржавајући их
онако како су једино умеле.

За то време, једна од њих
је отрчала да упозори муш-
карце на опасност, како би
се неопажено привукли и
изненадили Јапанце. Свесни
да њихове жене и кћери мо-
гу постати жртве уљеза, они
су били спремни да до пос-
ледњег бране своје породи-
це и домове.

Први редови разјарених се-
љака већ су, не прекидајући
паљбу, трчали поред нашег
скровишта.

— Сад је прилика! — вик-
нух Карлу. — Покажимо Ја-
панцима!

Истрчао сам из куће, за-
боравивши на тренутак да
са документима у џепу не
бих смео да се излажем о-
пасности. Хтео сам да заоби-
ђем Јапанце и докопам се
митраљеза који су оставили
на друму.

Први пуцањ отрезнио је
војнике и они су почели да
убијају жене и да се крију

иза њихових лешева. Покољ
је био страшан: падали су
сељаци, Јапанци, жене; сева-
ли су ножеви и одјекивали
пуцњи, а са свих страна су
се чули узваци и јауци. У
мени је кључало; имао сам
жељу да сам улетим међу
Јапанце и обрачунам се с
њима голим рукама. Само
свест о документима које
сам носио у џепу обузда-
ла ме је, те сам продужио ка
друму...

МЕЂУ ЛЕШЕВИМА

Али, нисам могао да избег-
нем окршај. Карл и ја били
смо већ на домаку митраље-
за, када нас је један Јапа-
нац преухитрио. Подигао
је оружје, окренуо га и ре-
петирао. Карл је пројурио

поред мене и слепо полетео
на војника.

— Стани! — викнуо сам.

Али, већ је било касно. Ви-
део сам како му се тело гр-
чи под митраљеским рафа-
лом. Затим се затетурао и
пао на Јапанца.

Једним скоком нашао сам
се изнад њих, подигао ка-
меницу и свом снагом трес-
нуо Јапанца по глави. Ни-
сам имао времена да опла-
кујем свог друга, јер су ми се
остали војници већ прибли-
жавали. Одгурнуо сам њего-
во тело у страну, дограбио
митраљез и отворио ватру.
Пуцао сам као махнит. Још
дугу пошто је нестало мун-
иције, грчевито сам стезао
обарач.

Али, битка је била завр-
шена. Сељаци су прегазили
Јапанце и крваво се с њима
обрачунали.

Устао сам и кренуо кроз
бојиште. Међу лешевима се-

љака и Јапанаца, избројао
сам и 34 жене...

☆☆☆

Нисам се дуго задржавао.
Стегао сам руке сељацима и
оставио им да покопају Кар-
ла, а сам сам одмах кренуо
у правцу Кунминга. Знао
сам да ми, у случају новог
напада, кинеске жене више
неће спасти живот.

После неколико дана хо-
да, стигао сам у Кунминг и
савезничким снагама предао
документе. Неко време сам
провео на лечењу, а онда су
ми саопштили да ћу за свој
подвиг примити високо бри-
танско одликовање.

Свечаност је одржана не-
колико дана касније. Али,
док су ми стављали одлико-
вање на блузу, у себи сам де-
лио признање са храбрим ки-
неским женама, без чије жрт-
ве не бих био у стању да и-
када више примам почасти.

Џилберт Џекобсон

ОТМИЧАРИ СУ ПОСМАТРАЛИ КАКО АВИОН ТОНЕ...

ГАЗДА САД МОЖЕ ДА БУДЕ МИРАН! НЕМА ВИШЕ СВЕДОКА ПРОТИВ ЊЕГА!

ЈОШ МИНУТ ... ДВА ... И ГОТОВО ЈЕ!

ОВАЈ ПОСЛИЕ СМО ОДЛИЧНО ОБАВИЛИ!

ЊИХОВИМ ЖРТВАМА НИЈЕ БИЛО СПАСА...

А САД... НАТРАГ ЗА ХОНОЛУЛУ ДА ЈАВИМО ДА ЈЕ ЗАДАТАК ИЗВРШЕН!

АХА... МРТВА УСТА НЕ ГО-ВОРЕ!

ХАЗАРД ЈЕ ТАКОЂЕ ВЕЋ ПОД ВОДОМ...

ЗАДРЖАВАМ ВАЗДУХ... ЧЕМУ? НЕМА ВИШЕ НАДЕ! ТАЈ ПРОКЛЕТИ ИНСТИНКТ ЗА ОЧУВАЊЕМ ЖИВОТА...

МОРА ДА ВЕК... ПЕТ МИНУТА... НЕ ДИШЕМ... ТО ЈЕ РЕКОРД... ЖИВОТ...

ПОСЛЕДЊИ, ОЧАЈНИЧКИ НАПОР И...

КЕБОТ! ЖИВ?!

ХУ... САМО СУ СЕКУНДИ ОСТАЛИ... ДА СВЕ НАС СПАСЕМ!

ГДЕ ЈЕ КИСЕОНИК?

НАШАВШИ ЦРЕВО СА СПАСОНОСНИМ КИСЕОНИКОМ КЕБОТ ЈЕ ДУБОКО УДАХНУО И... ПОНОВО ЗАРОНИО...

ЈОШ ЈЕ ПРИ СВЕСТИ...

ХАЗАРД-ДЕ, ДИШИТЕ... ДОК ВАС ОСЛОБОДИМ...

ПОЧЕЛА ЈЕ ТРКА С ВРЕМЕНОМ...

СРЕЋОМ... УВЕК ИМАМ КЛУЧЕВЕ ОД ЛАНЦА... СКРИВЕНЕ У ЦИПЕЛИ...

АХ... ХАЗАРД ЈЕ СЛОБОДАН!

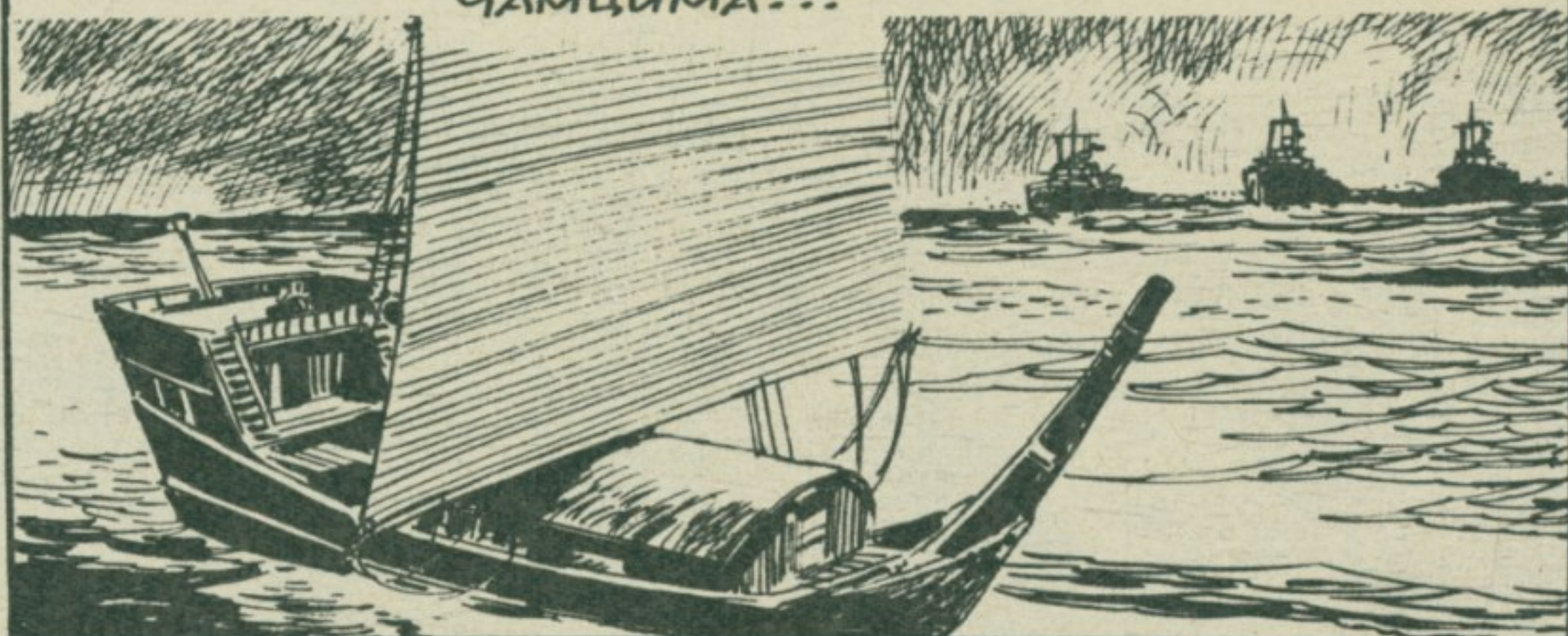
ПОСЛЕДЊИ ДРХТАЈ И АВИОН ЈЕ НЕСТАО С ПОВРШИНЕ...

ОПЕРАЦИЈА ТИГАР

НЕКОЛИКО МИНУТА
КАСНИЈЕ ГУМЕНИ
ЧАМЦИ С МОТОРИМА
УДАЉИЛИ СУ СЕ ПУ-
НОМ БРЗИНОМ...

НАПУШТЕНИ РИБАРСКИ БРОД ПЛУТАО ЈЕ
ЈОШ НЕКО ВРЕМЕ А КАДА МУ СЕ ПРИБЛИ-
ЖИЛА ЈАПАНСКА ПАТРОЛА У МОТОРНИМ
ЧАМЦИМА...

... БОМБА ПРИЉУБЉЕНА УЗ
КОРИТО ЕКСПЛОДИРАЛА ЈЕ
ИЗАЗВАВШИ ЛАНЦАНУ ЕКСПЛО-
ЗИЈУ ЦИТАВОГ ТОВАРА БОМБИ...

ШТА МИСЛИТЕ, ПОРУЧ-
НИЧЕ ЈАМИТУШИ, ДА ЛИ
СУ ОВИ ЉУДИ ЕНГЛЕЗИ,
АМЕРИКАНЦИ ИЛИ МА-
ЛЕЗИЈСКИ ПАРТИЗА-
НИ?

ВЕРОВАТНО ПАРТИ-
ЗАНИ. НИКО ДРУГИ НЕ
БИ СЕ УСУДИО! ЈАВИ-
ТЕ КОМАНДИ! ТРЕБА
ИЗВРШИТИ
ВАЗДУШНО
ИЗВИ-
БАЊЕ!

И ПАТРОЛИРАТИ
ПО ЗОНИ. МОРАМО
ИХ УХВАТИТИ...
СИГУРНО СУ ТУ
НЕГДЕ!

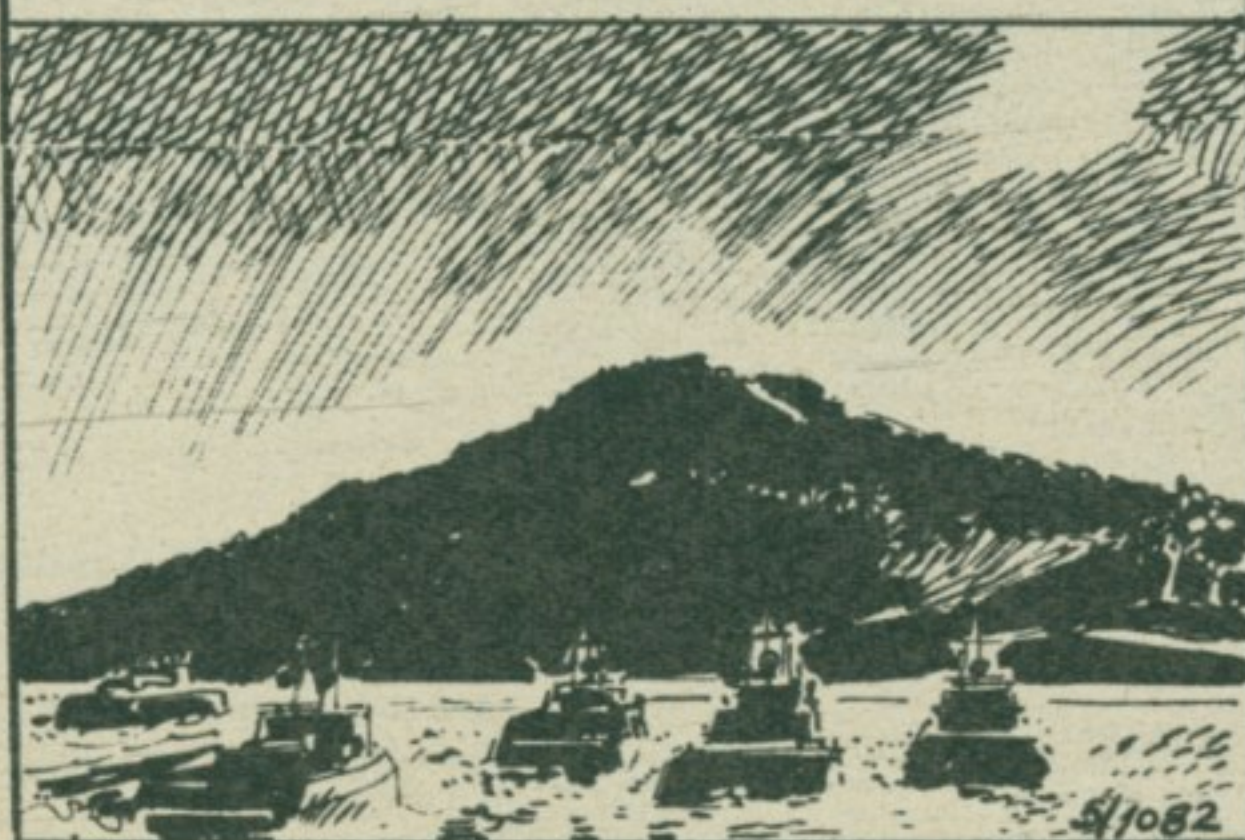

Али, нису
их нашли.
КОМАНДОСИ
СУ СТИГЛИ
У СВОЈУ
БАЗУ.
ОПЕРАЦИЈА
ТИГАР
БИЛА ЈЕ
ЗАВРШЕНА
И ЉУДИ
КАПЕТАНА
ПЕЈЦА
ЧЕКАЛИ СУ ДА
ПО ЊИХ
ДОЂЕ
ПОДМОР-
НИЦА...

КАПЕТАНЕ ПЕЈЦ!
ДОЛАЗЕ ЈАПА-
НЦИ! ПЕТ МОТОР-
НИХ ЧА-
МАЦА!

ЈАПАНЦИ ИХ НИСУ ЗАБО-
РАВИЛИ! ПРЕТРАЖИЛИ СУ
СВА ОБЛИЖЊА ОСТРВА И
САДА СУ СЕ ПРИБЛИЖА-
ВАЛИ МОПОЛУ...

НЕ МОЖЕМО ИХ
НАПАСТИ, ИМА ИХ
МНОГО. МОРАМО
ПРЕПЛИВАТИ НА ОНО
ОСТРВЦЕ! ОРУЖЈЕ У
ГУМЕНЕ
ТОРБЕ!

НАСТАВИЋЕ СЕ

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

Човек и пас

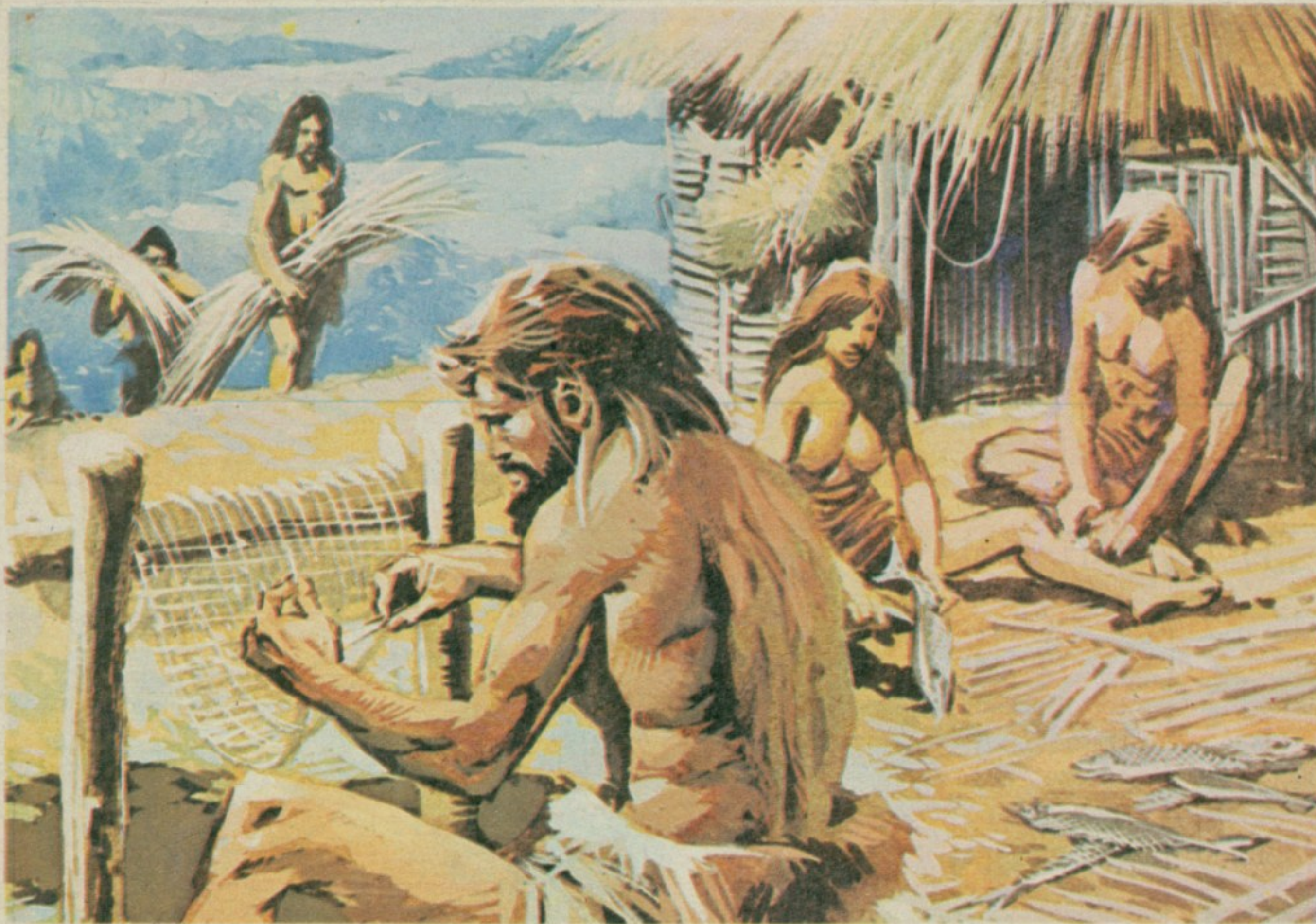
13

ДРВЕНЕ КОЛИБЕ: — Са снегом и ледом повукле су се и крупне животиње уступивши место другим, мањим, врстама које је било лакше уловити. Риболов се показао као добра школа јер је захтевао више стрпљења и вештине од лова, а риба је убрзо постала омиљена, изванредно укусна храна. Измишљавши из пећине човек је почео да гради колибе од дрвета покривене сламом, био је више везан за кућу, правео је мреже за риболов од биљних влакана. Жене су скупљале плодове и припремале храну.

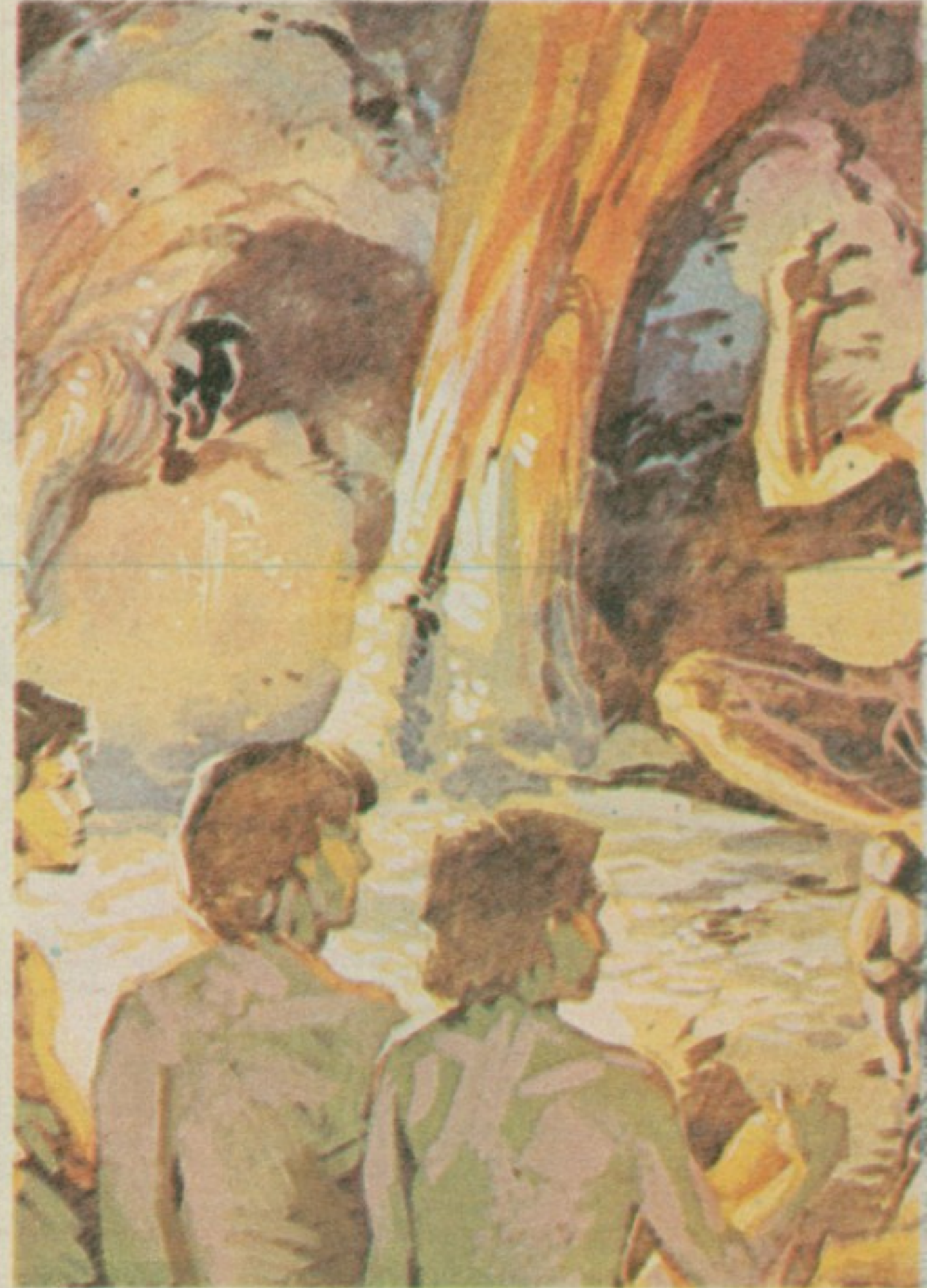
14

СВЕМОЋНИ ВРАЧ — „Посредник“ између људи и божанстава био је врач, најмоћнија личност заједнице. Он је истовремено вршио дужност и свештеника и лекара и судије, приносио жртве и лечио болесне.

16

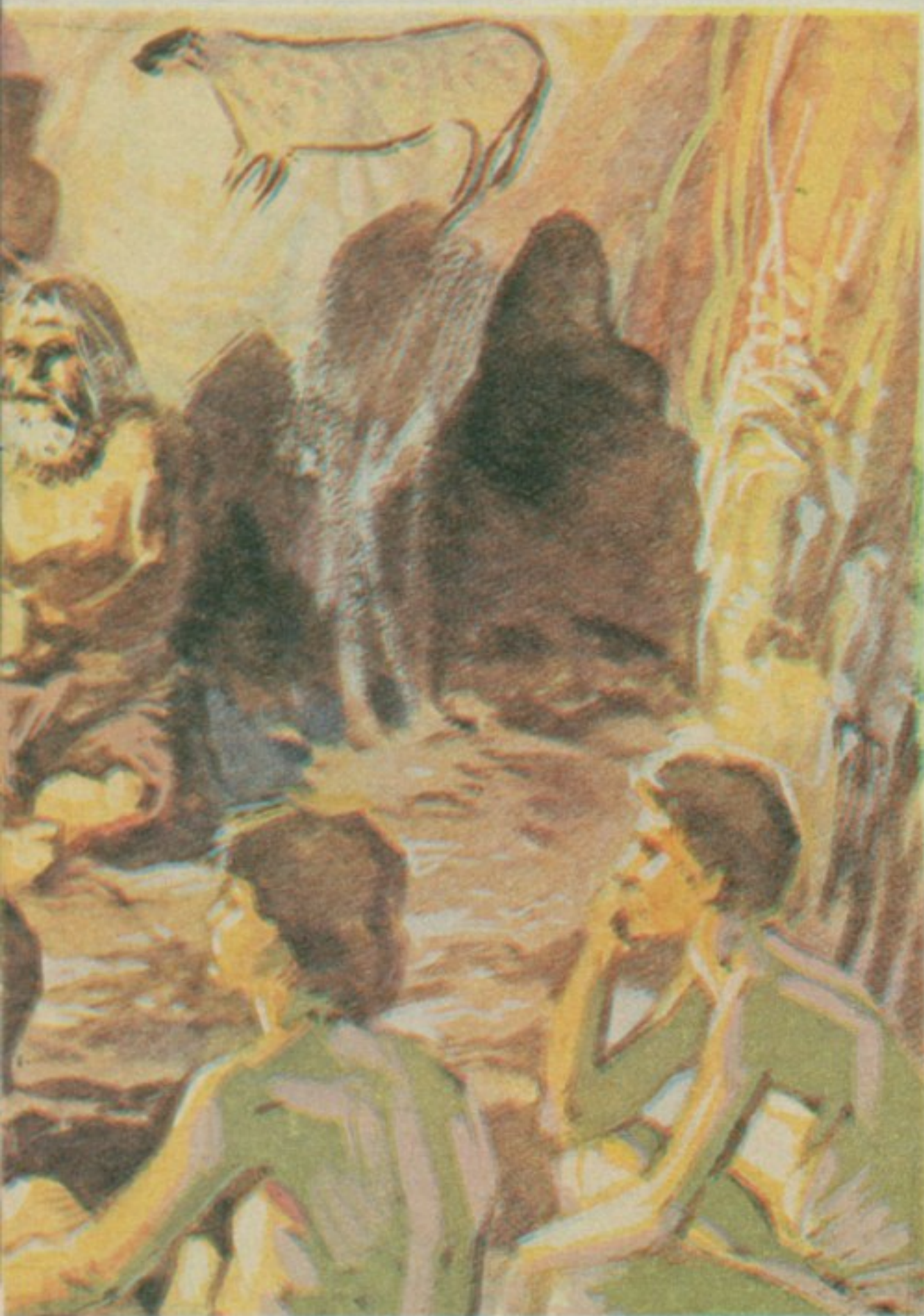
ОПАСНА БОЖАНСТВА — Окружен природним појавама које није разумевао и којих се плашио, човек је потражио заштиту покушавајући да их „умилостиви“. Божанства којима се молио било је све оно што је у природи сретао, а није умео да протумачи и потчини: Сунце, Месец, звезде, светлост, мрак, снег, киша, гром, муња. Тако су настали верски обреди. Они су се одвијали у пећинама украшеним идолима — киповима који су представљали божанства. Њима су приношене жртве — животиње и друга храна.

17

КРАТКО ДЕТИЊСТВО — Велика узајамна зависност да би се лакше преживело учинила је да породичне везе постану веома чврсте. Како је живот, захваљујући погодној клими и савршенијем оруђу и оружју,

ПРАИСТОРИЈА

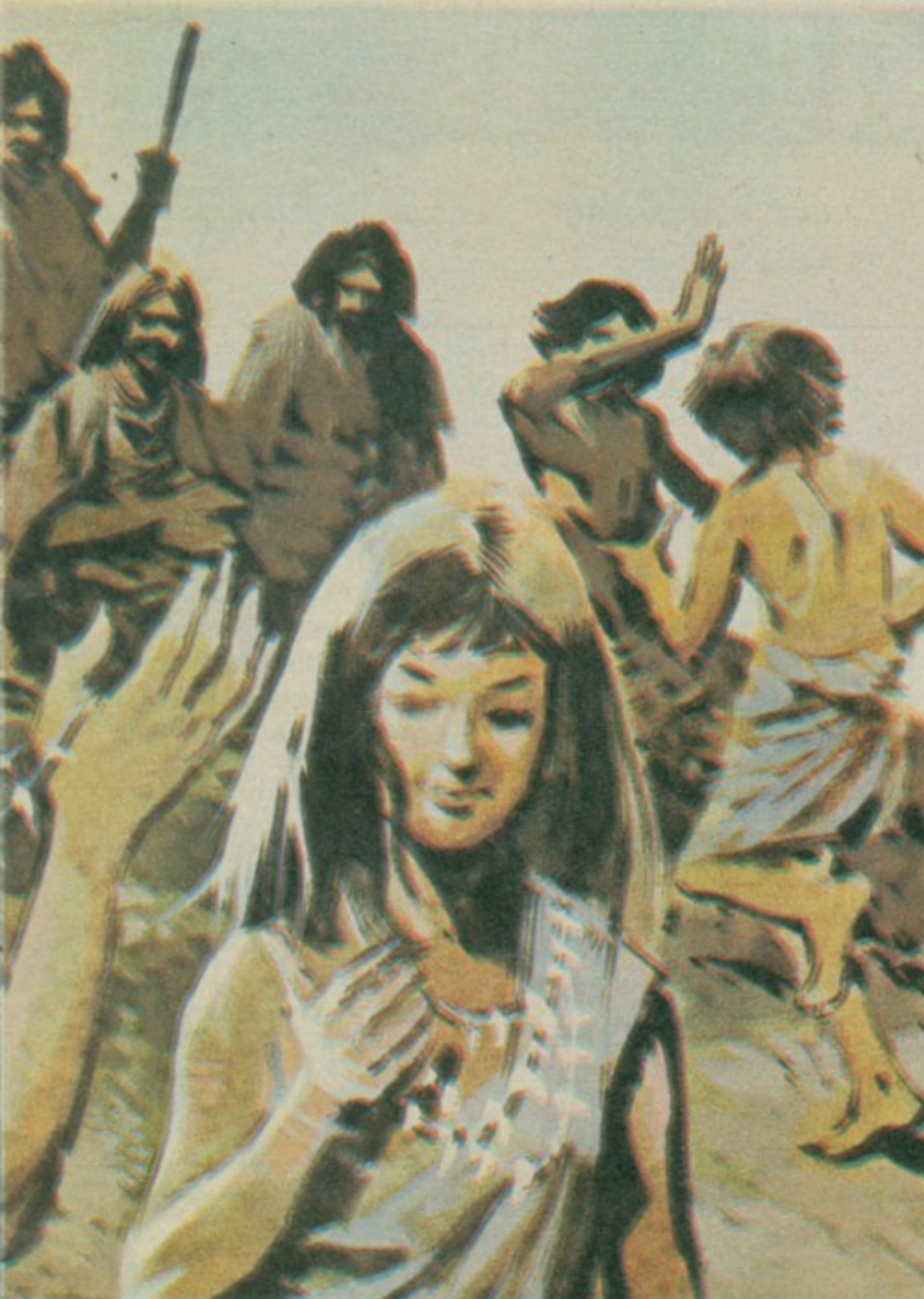

Његов положај био је прилично осетљив јер он никад није смео да покаже како нешто не разуме или не може да учини. Зато се држао крајње тајанствено и недостижно и све око себе обавијао мистеријама. Његова дужност била је и да васпитава и припрема омладину.

15

НОВИ СВЕТ — Морале су да прођу хиљаде година пре него што је човек одлучио да изиђе из пећине и потражи станиште на отвореном простору. То се вероватно догодило једног лепог дана пошто се на Земљи коначно променила клима и повукао вечити снег и лед. На овом малом али значајном кораку према цивилизацији човека су очекивале многе пријатне ствари: реке и језера богате рибом, зелена поља и шуме пуне животиња, цвркул птица, плаво небо. И нови проблеми: прављење колиба, лов и — риболов!

постао лакши, родитељи, и отац и мајка, могли су више времена да посвете деци. Деца су рано почињала да помажу одраслима, детињство је трајало кратко као што је, уосталом, и век човечији био кратак — ретко ко доживео би старост, умирало се око четрдесете године.

18

ПРВИ ПРИЈАТЕЉ — Пас је прва животиња коју је човек припитомио. Али, он људима није пришао преко ноћи. Хиљадама година пас се мотао око људских станишта, сваки пут корак ближе. Када је човек изишао из пећине, пас је већ био касвим близу, хранио се остацима са његове трпезе, навикавао на ватру. Кад је, најзад, скупио храброст и ушао у колибу, дочекан је радосно и постао члан породице. Показало се да је користан јер је помагао у лову, забављао децу, лавезом најављивао непријатеља.

НАСТАВИТЕ СЕ

ЗАВРШЕН НАГРАДНИ КОНКУРС

АВАНТУРЕ ДЕТЕКТИВА БУРЕ

ЧЕТИРИ ТЕШКА ЗАДАТКА РЕ-
ШИЛО ЈЕ 8.600 ЧИТАЛАЦА!
БИЛО ЈЕ И ГРЕШАКА, НАЈ-
ВИШЕ ОКО ЧВОРУТЕ!

Укупно је у овом наградном кон-
курсу учествовало 10.000 читала-
ца и велика већина од њих тачно
је заокружила прави одговор. За
оне који овог пута нису испали
до краја генијални, дајемо тачне
одговоре на сва четири задатка:

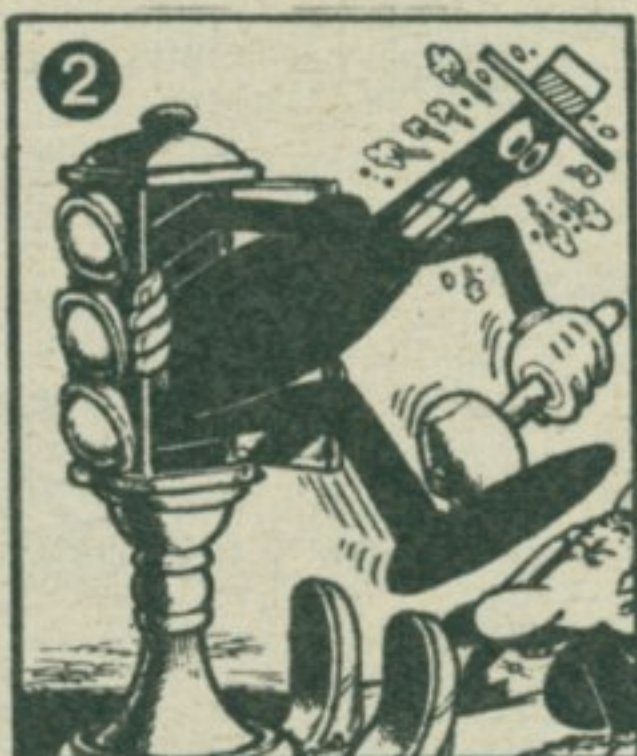

1 награду, пони-експрес и глас
правог детектива, добио је Нико-
ла Трбојевић, Ул. Моравска
бр. 10, Црвенка

10 детективских минијатурних
фото-апарата, згодних за тајно
снимање, добили су следећи бис-
три читаоци:

1. Потковица

2. Распоред светла

3. Дугмад

4. Не познаје животиње

1. Зоран Блажић, Купска 64, Загреб
2. Ева Целик, Нови виногради 6. б, Бачка Топола
3. Сузана Чамбас, Стевана Фили повића 31/II стан 13, Београд
4. Бранко Брезовец, Брезје б. б. Лопатинец, Чаковец
5. Бранко Жинић, Браће Бакића бр. 1, Бјеловар
6. Бранка Гомилановић, Пајиће-ва 10/8, Сплит
7. Милан Вукелић, 5. априла б.б. Плашки
8. Весна Јурак, Илица 54, Загреб
9. Зорислав Златар, Кикићева 13 (Средњаци), Загреб
10. Фарук Шеховић, Браће Чола-ковић 47, Кос. Митровица.

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА! НАЈВЕЋИ ПОПУСТ ЗА ВРЕДНУ КЊИГУ! НАРОДНИ ЛЕКАР

У претпрошлом броју „Политикиног забав-
ника“ на овој истој страни у огласу „НАРОДНЕ
КЊИГЕ“ редакцији „Политикиног забавника“
поткрала се грешка: цена књиге „Народни ле-
кар“ тачно је наведена у наруџбеници (180 дин.
за готово, 240 дин. на отплату) а нетачно у тек-
сту огласа (180 дина. на отплату а 150 дин. за го-
тово).

Да због ове грешке читаоци „Политикиног
забавника“ који су наручили „Народни лекар“,
верујући да је књига јефтинија него што јесте,
не би били оштећени, „Политикин забавник“ и
„Народна књига“ сносиће све трошкове. То зна-
чи да ће издавач, „Народна књига“ ИЗУЗЕТНО
ОВОГА ПУТА свим наручиоцима „Народног ле-
кара“ признати цену од 150 дин. за готово и 180
дин. на отплату (у шест месечних рата по 30 дин.)
без обзира што је на наруџбеници коју су чи-

јер је цена „Народног лекара“ у књижарама
240 динара.

Најпознатији стручњаци написали су књигу
коју свако разуме и у којој су објашњене све
болести овог света. Десето издање „Народног
лекара“ излази на 1. 172 странице са илустраци-
јама!

АНТИБИОТИЦИ ПРЕ 4.000 ГОДИНА. Први
антибиотик — пеницилин — открио је 1928. лон-
донски професор Александар Флеминг али су
још Египћани, пре више од 4.000 година употреб-
љавали за лечење слатко пиво, свакако због ква-
сца који садржи, а у индијанском племену Маја
на ране је стављана буђ са зелених житарица.

О ПРОШИРЕНИМ ВЕНАМА. Ако су вам но-
ге тешке од проширених вена избегавајте дуго
стајање и ходање. Дању носите завоје и гумене
чарапе а ноћу их скините и испод ногу потури-
те јастук.

**КАКО ДА СЕ ЗАШТИТИМО ОД ЗАРАЗНЕ
ЖУТИЦЕ.** Ова болест сада је распрострањена у
свету а и код нас. Како да се заштите здраве о-
собе које долазе у додир са оболелим?

Ко купи ову практичну књигу, имаће лекара
у кући!

**НАДАМО СЕ ДА ЋЕ ЧИТАОЦИ УВАЖИТИ НА
ШЕ ИЗВИЊЕЊЕ И ПРИХВАТИТИ ПОНУЂЕНИ,
НЕОЧЕКИВАНО ВЕЛИКИ ПОПУСТ ЗА ОВУ
ВРЕДНУ И ПОТРЕБНУ КЊИГУ.**

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем „НАРОДНИ ЛЕКАР“
1. ЗА ГОТОВО по цени од 150.— дин. и платићу га по-
штару кад ми донесе књигу (поузећем).

2. НА ОТПЛАТУ 180.— дин. у 6 месечних рата. Прву
рату 30.— дин. платићу поштару кад ми донесе „НА-
РОДНИ ЛЕКАР“

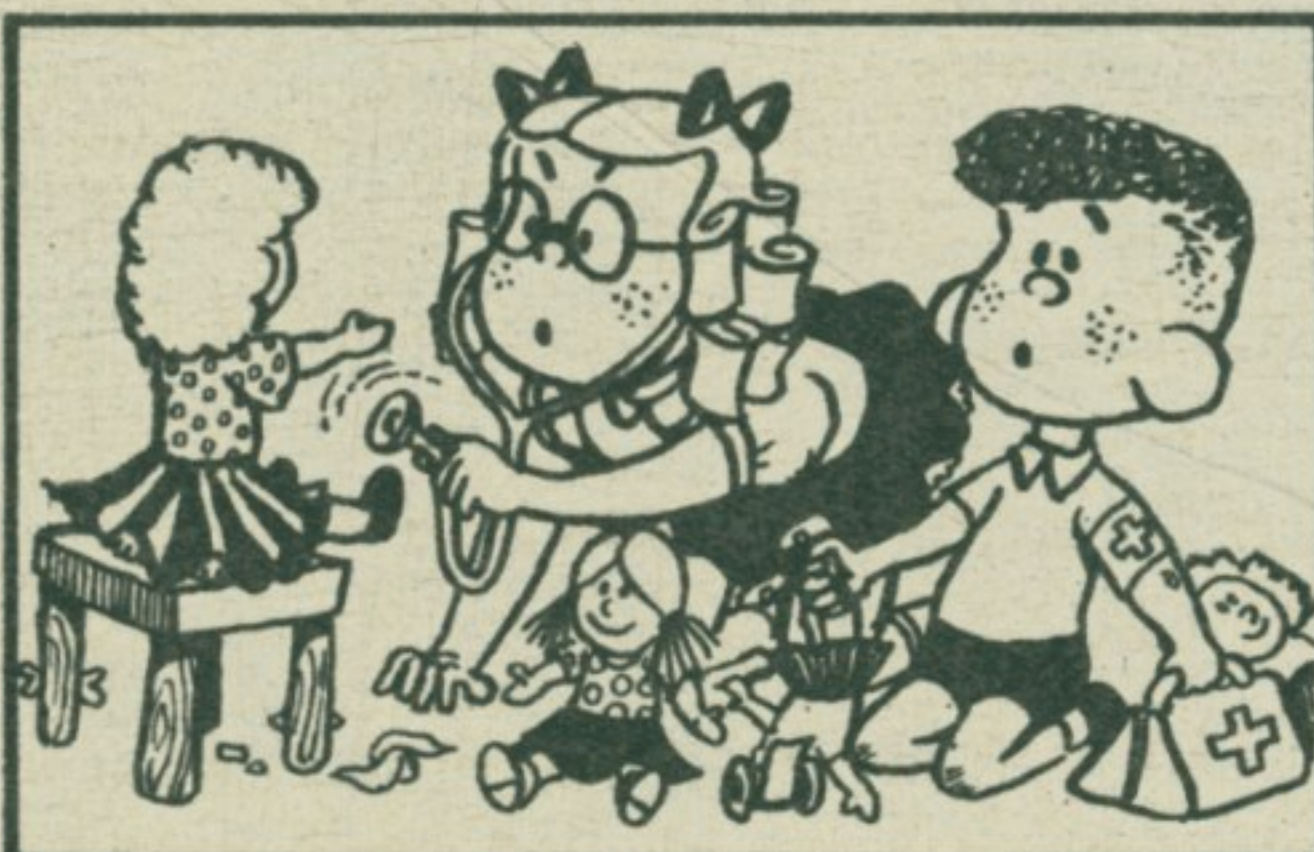
(Купац)

(Попт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа — за купце на отплату)

(Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на
адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Ша-
фарикова 11.

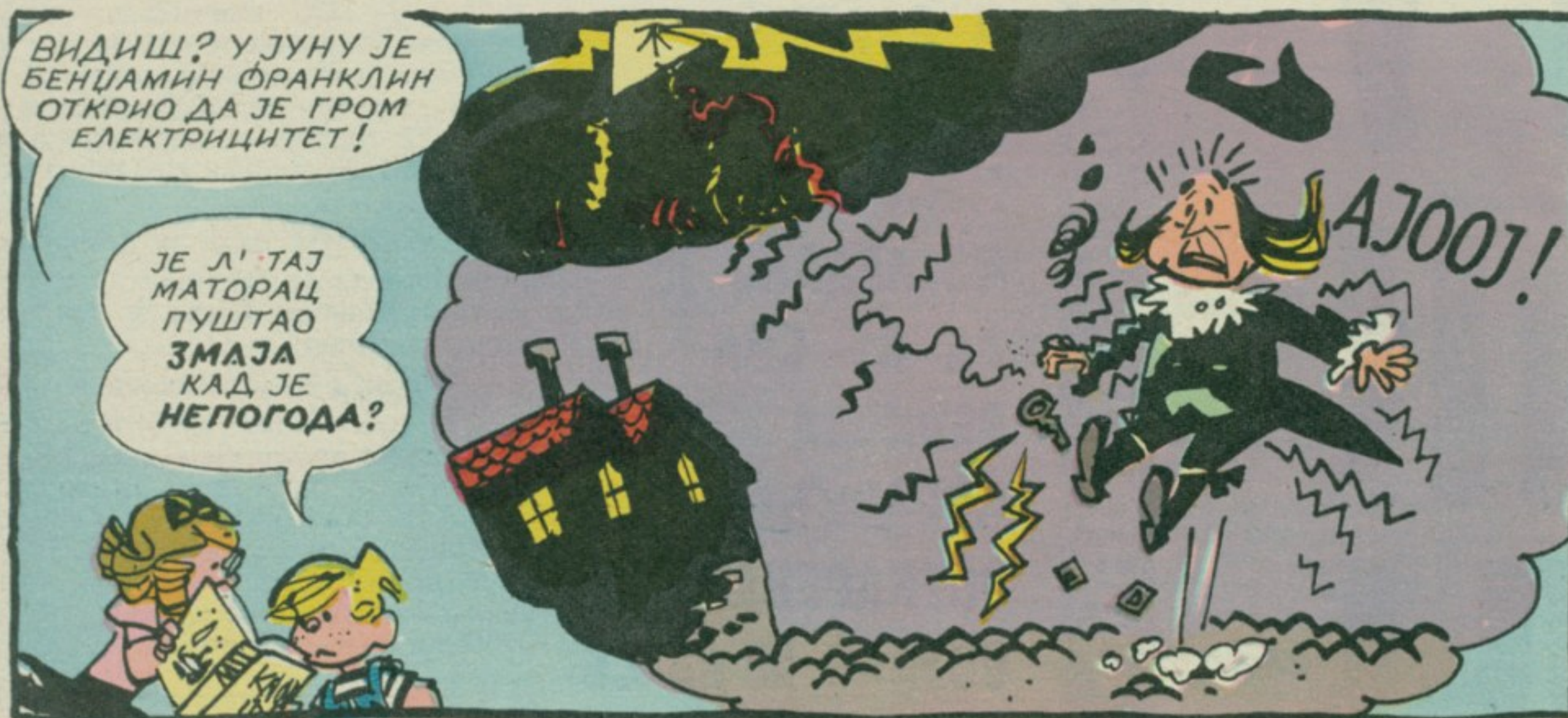

таоци послали стајала тачна цена од 180 дин.
за готово а 240 дин. на отплату.

За читаоце који нису наручили књигу због
тога што су приметили грешку па нису знали
која је тачна од две наведене цене, понављамо
наруџбеницу са попустом који важи једино ово-
га пута!

Ово је уједно највећи попуст који су читао-
ци „Политикиног забавника“ добили за књиге

КАКО ЈЕ ДЕНИС ПРОВЕО ЛЕТО

1. Лутка Жаклина дин. 59,30

2. Лутка Биги дин. 68,90

3. Лутка Барбара дин. 59,30

4. Лутка Ингрид дин. 70,20

5. Лутка Снешка дин. 104,85

6. Лутка Мириам дин. 59,30

7. Лутка Марија дин. 81,75

8. Лутка Ивона дин. 101,00

9. Лутка Јулија дин. 63,90

ОДАБЕРИТЕ КОЈЕ ЛУТКЕ ЖЕЛИТЕ ДА КУПИТЕ И УЗ ОСТАЛЕ ПОДАТКЕ УПИШИТЕ ЦЕНУ И ИМЕ ЛУТКЕ У НАРУЏБЕНИЦУ. ПОШАЉИТЕ НА АДРЕСУ „ТЕХНОАУТА“ И ЧЕКАЈТЕ — ПОШТАР ЋЕ ВАС БРЗО ОБРАДОВАТИ.

ТЕХНОАУТО

БЕОГРАД — Страхињића Бана 1
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ ВОЗИЛА, ДЕЛОВА
И ПРИБОРА, ЗАСТУПАЊЕ ИНОСТРАНИХ ФИРМИ
И ИНЖЕЊЕРИНГ

„ТЕХНОАУТО“, Страхињића Бана 1, 11000 Београд

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем лутке _____

Укупан износ од _____ динара платићу поштару кад примим пакет, као и поштарину и трговачке паковања.

Име и презиме _____

Број поште, место, улица и број _____

(Датум) _____

(Потпис лица које ће платити пакет) _____

Попуни, изрежи и пошаљи на адресу: „Техноауто“, 11000 Београд, Страхињића Бана 1.

ПУТ У СРЕДИШТЕ ЗЕМЉЕ

МЕТЈУ ФОДЕБЕ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

КАД СУ
АРМСТРОНГ
И ОЛДРИН
СТУПИЛИ НА
МЕСЕЧЕВО ТЛЕ,
ИЗГЛЕДАЛО ЈЕ
ДА СУ СВА
ВЕРНОВА
ПРЕДВИЂАЊА
ОСТВАРЕНА. АЛИ,
ОСТАЛО ЈЕ ДА СЕ
ПРОВЕРИ
ЈОШ ЈЕДНО...

же. Зачудо, ваздух је био више него добар: температура је износила 25°C а притисак нешто око две атмосфере. Заиста необично кад се узме у обзир да су се налазили на дубини од 1225 километара испод Земљине површине и, што је још чудније, на свега десет километара од вулканског тунела Стромболија у чијем се гротлу температура пење на преко 1100 степени Целзијусових!

— Како тумачиш ово? — упита Доналд? — Па овде је комфортно!

— Изгледа да теорија о томе како је унутрашњост Земље у усјајаном стању — отпада.

— А откуд онда вулкани и лава?

— И то се може лако објаснити. Вулкани се не напајају енергијом и материјалом из једног централног огњишта. Постоје многи периферни извори који нису у центру Земље и личе на пламене цепове из којих сукља све оно што вулкан... Него да се ми мало одморимо.

Не узимај
ову књигу!

У новом ходнику није било никаквог путоказа ни уклесаног имена. Стари Ислањанин или је изгубио нож на обали Лиденброковог мора или га је негде оставио. Али, зато су Џемс и Доналд ускоро наишли на нов доказ да нису на погрешном трагу. И то какав!

Било је то на дубини од 6357 километара испод Земљине површине. Тачно на месту где су се пресецали замишљени екваторски и поларни Земљин полупречник, у једној сувој пећини, нашли су повећи камен на коме је била растворена некаква стара књига писана на пергаменту. Лежала је расклопљена као да је до малопре неко читао. У средини се видео пресавијен лист пергамента исписан латинским.

Џемс пажљиво узео књигу. Била је одлично очувана јер овде није било спољног утицаја, ни влаге, ни инсеката.

— Каква је то књига? — тихо упита Доналд.

— Припадала је Арну Сакнусему.

Те лепе пролећне вечери у центру енглеског града Ричмонда два млада човека седела су на тераси и пила чај. Први, нешто старији — Џемс Казинс — био је страствен планинар и спелеолог а други, његов сестрић Доналд Форд, последњих година пратио га је на свим путовањима, на велики ужас своје мајке која је брату пребацивала што јој сина вуче по разним опасним рупчагама и неким без везе планинама.

— Никако не могу да разумем шта имате од тога што се верете уз те опасне шиљкове — гуњала је Маргарета и вечерас. — Једног дана сломићете врат!

— Боље нам донеси колаче — препоручи јој брат. — Она им заиста донесе тањирчић с бисквитима и оде да гледа телевизију. Најзад су могли на миру да разговарају.

— Дон, — започе Џемс пошто је запалио лулу — могло би се слободно рећи да смо нас двојица за протеклих шест година обишли многе занимљиве пећине и узверали се за разне планинске врхове.

— Нећу да се хвалим — надовеза се Доналд — али ретко је који мој вршњак успео да толико доживи. Наравно, захваљујући теби.

денброк заједно са својим сестрићем Акселом, спуштајући се кроз гротло исландског вулкана Снефелес Јокула, после низа перипетија, стигао до великог централног мора. Међутим, ово централно море није било у центру Земље већ много више ка њеној површини.

— Зашто га онда зове централно? — Зато што су се из њега као центра рачвали разни путеви. Професор Лиденброк је погрешно: кренуо је сплавом вулканским каналом. Уместо даље ка центру Земље, ка њеној површини...

— ...И кад је излетео напоље као запушач из боце шампањца, утврдио да се налази на врху вулкана Стромболи.

— Тачно тако. Видиш, ми нећемо учинити ту погрешку. Уз помоћ путоказа старог исландског научника Арне Сакнусема стићи ћемо до центра наше планете. Слажеш ли се? — Кад крећемо? — упита младић.

Теорија Њага у богу

Експедиција Казинс — Форд кренула је са Исланда.

У почетку с неверицом, а касније са све више одушевљења, ишли су тачно оним путем који је у својој књизи описао Верн. Чак им је било

и лакше јер, упозорени, нису правили погрешке својих претходника.

Кад су стигли до места где је Аксел нашао бодаж Арна Сакнусема, онај којим је научник последњи пут урезао у камен своје иницијале, постали су знатно опрезнији. Одлучили су да не остану на површини Лиденброковог мора, нису хтели да их нека непредвиђена водена струја сјури у вулкански канал Стромболија што се десило професору Лиденброку тако да је морао да заврши своје славно путовање не стигавши тамо куда је узумио — у средиште Земље.

Опрезним истраживањем Казинс и Форд установили су да поред подземног ходника, који очигледно води до Стромболија, постоји још један пролаз у нивоу Лиденброковог мора. Решили су да крену њиме. Срећом, Стромболи је мировао па нису имали компликације при преласку овог вулканског раскршћа.

Убрзо је нови ходник којим су кренули почео да се спушта све ни-

Грешка професора Лиденброка

— Пустито... Него хтео сам нешто да те питам. Доналд начуљни уши. — Би ли ти мене пратио на једној правој озбиљној авантури?

— Где? Када? — био је нестрпљив Доналд.

— Овде! — одговори Џемс и показа једну књигу. Била је у кожном повезу, нова као да је сад извађена из књијарског рафа. — Ово је прво издање Верновог романа „Пут у средиште Земље“.

— Како то мислиш? — повика младић.

— Доста једноставно. Показало се да Верн до сада ниједном није слагао, па неће ни овог пута.

— А циљ експедиције? — проговори Доналд после краћег ћутања.

— Прво и прво, јеси ли читао ову књигу?

— Јесам, како да не. Чак је се и сећам добро мада ми тада није могло бити више од девет година.

— Онда знаш да је професор Ли-

— Ја бих је тако радо узео — искрено рече Доналд. — Била би бисер у мојој колекцији.

Чувена „Хајмскрингла“ великог исландског песника Снори Стурласона. Јеси ли чуо за то дело?

— Чини ми се да јесам — одговори с оклевањем Доналд. — То је онај еп о Исланду из XII столећа. Али, шта то пише на латинском?

— Тс је убацио Арно. Чекај да погледам:

„Арно Сакнусем први је човек који је стигао на ово место, у у центар Земље, године 1651. Оставља запис у великом исландском спеву да се зна коме је народу припадао. Путнице, не узимај ову књигу.“

— Ја бих је тако радо узео — промрмља Доналд искрено. Био би то бисер у мојој колекцији.

— Не! Поштовањемо вољу старог Сакнусема а и ми ћемо оставити књигу и запис. Пошто смо обојица пореклом Шкотланђани, оставићемо примерак Шекспировог „Макбета“ и овај запис на енглеском: „Џејмс Казинс и Доналд Форд стигли су 19... године у центар Земље. Молимо путника да књигу и запис не дира...“

Прикупили су све податке о средини Земље, спаковали узорке стења, снимили метре и метре колор филмова, забележили податке о температури и притиску. Имали су доста хране и свега што им је било потребно а ни у води нису оскудевали.

Дружим јуштем

Дошло је време да крену натраг. Али, куда? Вратити се истим путем не би било много занимљиво. Подземни ходник водио је даље али уместо да се пење он се и даље спуштао. То је одважним истраживачима одговарало јер је значило да ће се наћи негде на супротној страни Земље. Само да не набасају на неки ходник активног вулкана! Сваки даљи траг Арна Сакнусема се изгубио. Највероватније је било да је кад је завршио своју мисију кренуо истим путем натраг.

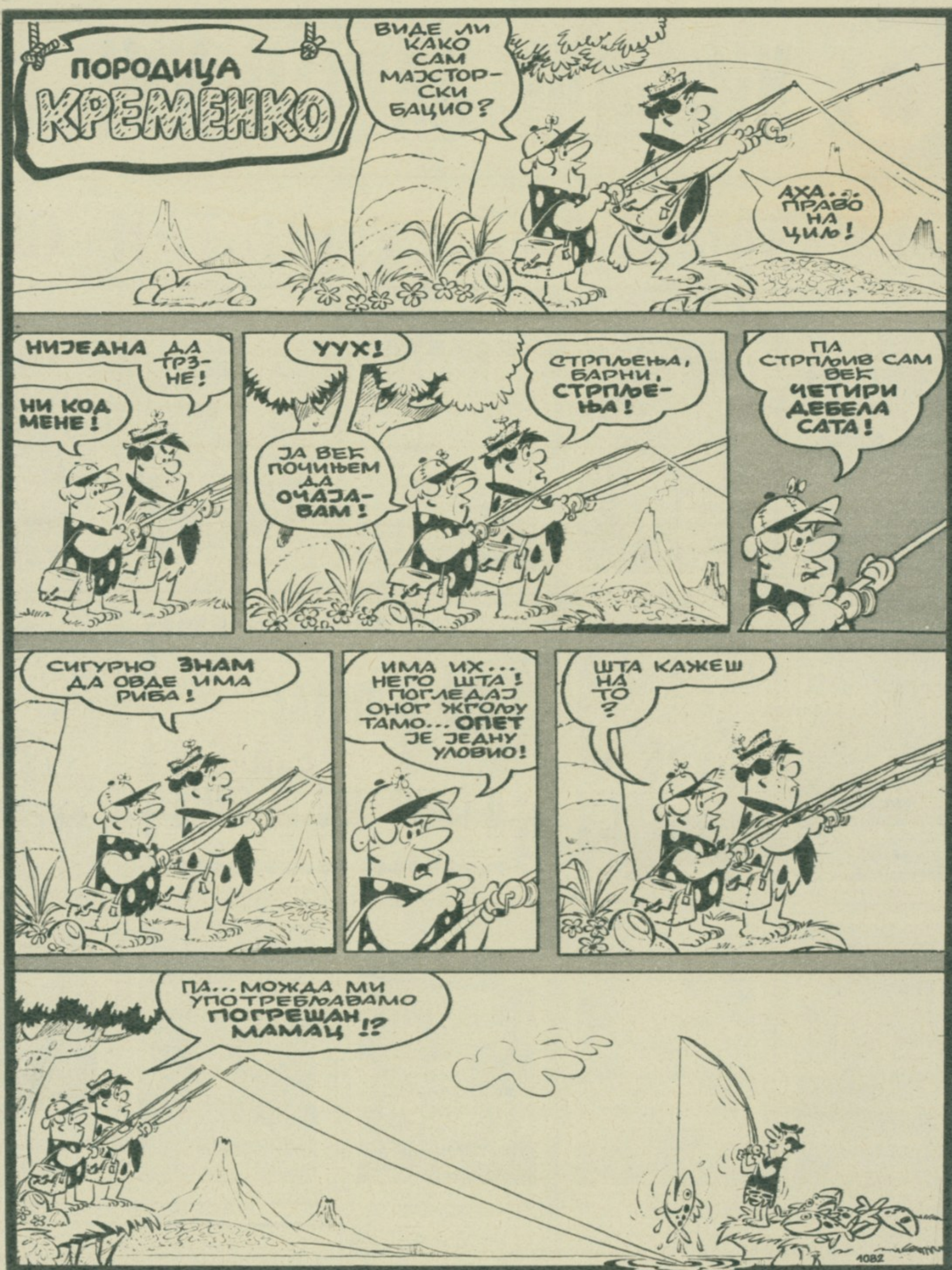
Џејмс и Доналд су ишли храбро напред. Њихов пут је био врло занимљив иако су сретали сличне појаве као у првој етапи. Све је то лепо описао Жил Верн. Једино није било никаквих подземних мора, или бар не у овом подручју.

После 6.378 километара, колико износи екваторски полупречник Земље, два истраживача су поново угледали светлост дана. Кад су видели где су избили на површину Земље одушевили су се: није то овог пута била купа вулкана Стромболија већ много масивнија творевина: налазили су се на врху циновског угашеног вулкана Мауна Кеа, високо у облацима на висини од 4208 метара! Дакле, обрели су се, на Хавајским острвима. Имали су среће да нису набасали на оближњи живи вулкан Мауна Лоа...

☆☆☆

Из малог пристаништа са острва Хаваја прешли су на мање Оаху и стигли обалским бродом у Хонолулу где су после конференције за штампу покушали да нестану и одмор се. Али, новинари и фото-репортери су их пратили у стопу.

Није ни чудо: они обични планинари успели су да докажу да је и последња фантазија Жила Верна сасвим тачна!

ПЛОЧА ЗА ВАС

НАДА

Пре два месеца италијанска певачица Нада учествовала је у музичком каравану „Кантањиро“, након чега се појавила као гост и на фестивалу „СПЛИТ 72“ где је певала песму „Полноћна музика“ Ђека Јусића. Нада тренутно припрема улогу младе слушкиње у филму о Пучинију који се снима за италијанску телевизију. „ГИТАРА И ХАРМОНИКА“ и „ИНТЕЛИГЕНТАН ЧОВЕК“ су композиције са њене најновије сингл плоче коју је издао ЈУГОТОН. Цена је 14,20 дина.

ДАЛИБОР

Иако у последње време ретко учествује на фестивалима забавне музике, Далибор Брун се недавно појавио на приредби „Загреб 72“ и од личног интерпретацијом такмичарске мелодије „МИРУЈ, МИРУЈ, СРЦЕ“ у великој конкуренцији показао да га не треба заборавити. На „Б“ страни плоче у издању ЈУГОТОНА је песма „НЕМА ВИШЕ ЉУБАВИ“. Обе је компоновао већ уиграни трио: Хегедушић, Перфиљева и Калођера. Цена је 11,40 дина.

ХИЉАДУ ЗАШТО • ХИЉАДУ ЗАТО!

С »БУБАМАРОМ« СЕ ПОСТАЈЕ СВЕЗНАЛИЦА

ИП „ВУК КАРАЦИЋ“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9.

ПОРУЧЕНИЦА

Овим неопозиво купујем комплет од 16 књига библиотеке

„Бубамара“

1. ЗА ГОТОВО — по цени од 90,00 динара. Платићу поузећем.

2. НА ОТПЛАТУ — по цени од 100,00 динара. Прву рату платићу поштару.

Купац

Пошт. бр. и место

Улица и број

Радна организација

Овера о запослењу (за купце на отплату)

(Печат и потпис овлашћеног лица)

Потпис

Пензионери прилажу одрезак од пензије.

(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду)

У 16 најлепших популарно-научних књига наћи ћете одговоре на многобројна питања из области науке и технике и сазнаћете све о највећим открићима и најважнијим истраживањима.

Уместо да претурате књиге и енциклопедије тражећи нешто о радију, нафти, бродовима, новинама, аутомобилима и другом, у библиотеци „Бубамара“ све вам је објашњено на једноставан и популаран начин и приказано изванредним илустрацијама у боји.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА

Читаоци Политикиног забавника који купе књиге за готово добијају комплет од 16 књига за свега 90,00 динара. Износ ће платити поштару приликом пријема књига — поузећем.

Купци на отплату добијају комплет по цени од 100,00 динара. Износ ће уплатити у 5 месечних рата па 20,00 дин, после пријема књига, рачуна и уплатница.

Попуни поруџбеницу и пошаљи на адресу: ИП „ВУК КАРАЦИЋ“, 11000 Београд Краљевића Марка 9. Књиге ћеш добити одмах преко поште.

Купци из Београда могу подићи комплет књига у ИП „ВУК КАРАЦИЋ“, сваког радног дана до 15 часова.

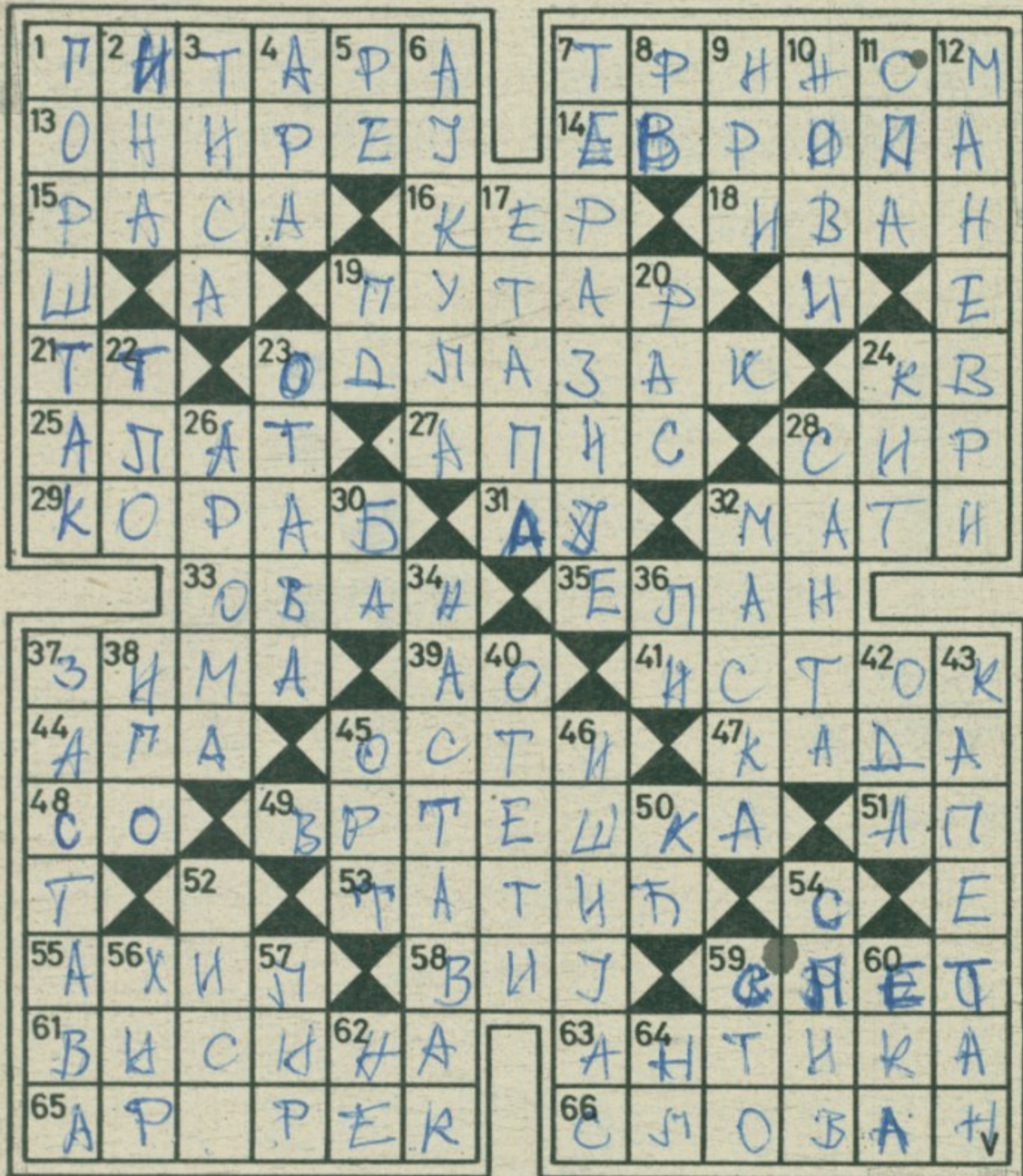
Поруџбеница се оверава само при куповини на отплату.

ВОДОРАВНО:

1) жичани музички инструмент, 7) трочлани математички израз, 13) краљ острва Итаке, Улис, 14) један континент, 15) сој, пасмина, 16) пас, 18) име књижевника Цанкара, 19) друмар, 21) два иста сугласника, 23) напуштање неког места, 24) скраћеница за киловат, 25) оруђе за рад, 27) египатски свети бик, 28) млечни производ, 29) планина у Македонији, 31) узвик бола, 32) роман од Максима Горког, 33) домаћа животиња, 35) полет, занос, 37) годишње доба, 39) узвик, 41) страна света, 44) стара турска титула, 45) харпун 47) посуда за купање, 48) неопходан зачин, 49) ветроказ, 51) скраћеница за аутономну покрајину, 53) наш филмски глумац и комичар (Мића), 55) грчки јунак, рањив у пету, 58) приповетка од Гогоља, 59) масовна спортска приредба, 61) једна од димензија, 63) старина, прошлост, 65) област између северног поларног круга и пола, 66) чехословачки фудбалски клуб.

УСПРАВНО:

1) брђанин, 2) италијанска филмска глумица (Лупино), 3) лева притока Дунава, 4) старојудејски краљ, 5) хемијски знак за ренијум, 6) морски пас, 7) вага, 8) скраћеница за: ратно ваздухопловство, 9) језеро у Северној Америци, 10) неупотребљавани, 11) узвик при скоку, 12) вежбе војних јединица, 17) део пређеног пута, 19) аутомобилска ознака за Приједор, 20) стара српска престоница, 22) земљиште, 23) град у Канади, 24) морски сисар, 26) мирис, 28) громада леда, 30) хемијски знак за баријум, 32) образаина, 34) продужетак, 36) упитна речца, 37) барјак, 38) француски књижевник (Виктор), 40) на силу узети, 42) песма узвишеног садржаја, 43) официјерски чин, 45) јединични вектор, 46) обољење крста, 50) два сугласника, 52) један спортски реквизит, 54) поречје, 56) каприц, тврдоглавост, 57) скраћеница за италијанску лиру, 59) троцифрен број, 60) марка фрижидера, 62) одречни везник, 64) аутомобилска ознака за Холандију.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) провинцијалка, о, п, 10) Варна, о, ј, 11) зар, 13) отпад, 14) зов, 16) драм, 18) акт, 19) шина, 20) раван, а, 22) танин, 23) крив, 25) Бевк, х, 26) виз, 28) Шилер, 29) асо, п, 31) сто, 32) „ами“, п, 33) пра, 35) Илири, 36) гас, а, 38) Даца, 40) анал, т, 42) лампа, к, 45) Ибара, 47) анис, 48) док, 50) азур, 51) тор, 52) Тарас, 54) грч, у, а, 55) Анана, о, и, 56) Мило Милуновић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владислав Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству: ДМ 52.— \$ 14.— ЕФ 78,40.— СФ 61,60.— СКР 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефон: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

На основу нишљења републичког секретаријата за културу СРС Број 413-21/72-83 од 20. VII 1972. године не плаћа се порез на промет.

МАЛА ПОШТА

БЕЛИЛО — НИКАКО!

Драги Забавнице,

Редован сам твој читалац. Допада ми се што је у једном броју у Забавнику написано које се креме употребљавају за бубуљице и митесере. Ја то засад немам. Желим да ти поставим једно питање. Да ли је добро да се ставља било каква крема на лице? Молим те објави у следећем броју шта се употребљава за оне који имају лепо лице.

Твој стални читалац
СВЕТЛАНА ЂОРЂЕВИЋ,
насеље Браће Јерковић

Драги Забавнице,

Први пут ти се обраћам за савет. 1) Како се употребљава течан пудер и да ли је штетан? 2) Од чега се прави белило (Коитана или Ајма белило) и да ли је штетно за кожу?

Унапред захваљујем
М. ИРЕНА, Битола

И сасвим нормална кожа је у својим средишњим деловима маснија (нос, брада и донекле чело), и на тим местима су поре више проширене, а постоје често и митесери. Зато ове делове треба ујутру и увече очистити алкохолним лосионом. Преко дана млада девојка не треба да се шминка, а уколико то жели онда зајмање шкоди хидранти крем као тодлога и пудер у праху. Течни пудери се не препоручују. Никакво белило не треба стављати на лице. Боја коже се постиже стављањем пудера у праху светлије или тамније нијансе. Увече није потребно стављати на лице креме, довољно је кинуту пудер, и опрати лице млаком водом, најбоље кишницом.

ДОКТОР

ДВА ЊУЈОРКА

Драги Забавнице,

Ја сам вам стални читалац на вас молим да ми одговорите на једно питање, јер се ради о онклади. Да ли у склопу Сједињених Америчких Држава постоји држава Њујорк.

ВЛАДАН СТОЈИЉКОВИЋ,
Бреза 6, Колашин

Опкладу ће добити онај који је тврдио да постоји држава Њујорк. Налази се у североисточном делу Сједињених Америчких Држава, између језера Ири и Онтарио, реке Светог Лоренца, Хадсоновог залива и Атлантског океана. Држава Њујорк обухвата 128.402 квадратна километра и има 15.880.000 становника. Главни град је Албани. Занимљиво је да држави Њујорк припада само источни део града Њујорка, док западни припада савезној држави Њу Џерси.

КОМПЛЕТАН »ЗАБАВНИК«

Драги другови,

слободан сам да вас замолим за следеће информације: од којег броја ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК излази у овом формату и овој техничкој опреми; да ли се код вас могу добити комплети за раније године и ако могу, за које године; да ли се при куповини Забавника за више година у комплекту може користити каква повластица; да ли се ранији бројеви Забавника могу добити и појединачно?

С поштовањем
БЛАГОЈЕ ПОПОВИЋ,
кв. радник
Софије Ристић 7/5
34000 Крагујевац

Политикин забавник излази у новом формату од 5. јануара 1968. године, то јест од броја 836; комплети се могу добити само за године 1970. и 1971. Свако годиште укорићено је у две свеске и кошта (обе свеске) 80 НД; повластице нема. Појединачни бројеви се не могу добити, сем неколико последњих. За куповину комплета треба се обратити Набавном одељењу НИП Политика.

$$\frac{\tan 45^\circ}{\sqrt[3]{64}} = ?$$

**КАКО СЕ
РЕШАВАЈУ
ЗАДАЦИ ИЗ
МАТЕМАТИКЕ**

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

